

ULIKUJA KWANGU...

HUDUMA YA JELA NA MAGEREZA

© Shirika la Harvestime International
<http://www.harvestime.org>

Ulikuja Kwangu

Mwongozo wa Mafunzo kwa Huduma ya Jela na
Magereza

WAKFU

Mwongozo huu umejitolea kwa upendo kwa wale waliouhamasisha...

Wanawake katika Kituo cha Wanawake cha California ya Kati
na katika kumbukumbu ya mfungwa wa zamani wa hukumu ya kifo
Karla Faye Tucker
ambaye alitoka kwa Texas Death Row akiwa salama mikononi mwa Yesu
mnamo Februari 3, 1998

Shukrani

Mwongozo huu umepitiwa kutoka kwa mitazamo kadhaa muhimu:

- Kasisi wa taasisi.
- Mfungwa aliyehukumiwa kifo.
- Watumishi wa kujitolea wa kidini wanaohudumu ndani ya taasisi.
- Wajitolea wanaowasiliana na kutembelea wafungwa mmoja-mmoja.

Shukrani za pekee kwa kusaidia katika kuhariri sehemu za maandishi asilia kwa Catherine Thompson, dada wa thamani katika Bwana aliyefungwa kwenye Njia ya Kifo ya Wanawake ya California, na wanawake wa CCWF. Baadhi ya fomu ni kutoka kwa Mwongozo wa Wapigania Uhuru na Daniel McManus.

Yaliyomo

Contents

UTANGULIZI	5
MALENGO	6
“Ulikuja Kwangu. . ” Agizo la Kibiblia kwa Huduma	8
Sifa na Maandalizi	14
Kuanzisha Huduma ya Magereza	20
Sambamba na Wafungwa	29
Kutembelea Mahabusu.....	33
Kuendesha Mikutano ya Vikundi	37
Kuhudumia Familia za Mahabusu	46
Kuwahudumia Wafungwa Walio Hukumiwa Kunyongwa	51
Huduma ya Baada ya Gereza	57
Taipolojia ya Taasisi na Mahabusu.....	62
Kanuni za Mavazi na Usalama.....	68
Kuhusiana na Wafungwa	73
Miongozo ya Mtu Binafsi	81
HITIMISHO.....	82
NYONGEZA YA KWANZA	85
Kamusi.....	85
NYONGEZA YA PILI	89
Maandiko Yanayohusiana Na Wafungwa	89
MAJIBU YA KUJIPIMA	94

UTANGULIZI

Unashikilia mikononi mwako ufunguo wa sanduku kubwa la hazina. Ndani ya sanduku hilo kuna dhahabu, fedha na vito vya thamani. Sanduku ambalo hazina hizi zimo ni la kawaida, na sio la kupendeza sana. Imezungukwa na waya za wembe, uzio wa umeme, na minara ya walinzi wenye silaha. Lakini ndani kuna hazina kubwa, wanaume na wanawake, yenye thamani kwa Mungu, ambao wanawangojea.

Mwongozo unaoshikilia mikononi mwako, "Ulikuja Kwangu", ni mwongozo wa mafunzo kwa huduma ya jela na magereza. Mwongozo huu unatoa maelekezo kwa kila ngazi ya uhusika:

- Kiwango kidogo cha kuendana na mfungwa.
  - Kutembelea wafungwa moja kwa moja.
  - Kuhudumu katika ibada za kikundi, programu maalum, au masomo ya Biblia ndani ya taasisi.
  - Kusaidia familia za wafungwa.
- Kutoa huduma ya baada ya kifungo baada ya mfungwa kuachiliwa kutoka katika taasisi ya adhabu.

Inajumuisha maagizo juu ya kanuni za mavazi na usalama, aina ya taasisi na wafungwa, na jinsi ya kuhusiana na wafungwa kwa namna ambayo watavutiwa na ujumbe wa Injili na kumpokea Yesu Kristo kama Mwokozi wao binafsi.

Mwongozo huu umeundwa ili kutumika kama kozi ya mafunzo kwa:

- Watu ambao wana hamu ya kujihusisha na huduma ya jela na jela.
- Makanisa yanapanga kuanzisha huduma za jela na magereza.
- Madhehebu yanayotamani kuyahuisha makanisa yao katika huduma hizo.
- Vyuo vya Biblia vinavyotaka kutoa mafunzo ya huduma ya jela na magereza kwa wanafunzi.
- Makasisi wanaohitaji nyenzo kwa ajili ya kuwafunza wahudumu wao wa kujitolea.

Kila sura inajumuisha malengo ya mafundisho ya kuongoza uzoefu wa kujifunza na kujipima binafsi kupima maendeleo ya mtu binafsi. (Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu na yanaweza kuondolewa na mkufunzi ikiwa hataki wanafunzi wayafikie.) Viambatanisho vinajumuisha kamusi ya maneno na Maandiko yanayohusiana na jela. kuhusiana na wafungwa.

Sura ya Kumi na Tatu ya mwongozo huu ni sehemu ya mtu binafsi ambapo mtu wa kujitolea, kanisa, shirika la Kikristo, au kasisi anaweza kuingiza vifaa vya mafunzo vya kipekee kwa jela au gereza lao mahususi ikijumuisha ramani za vituo, sheria, kanuni za mavazi, fomu n.k. Ikiwa wewe ni mwalimu ukitumia mwongozo huu kwa ajili ya darasa la chuo cha Biblia, unaweza kuingiza vidokezo vyako mwenyewe vya mihadhara au vitini katika Sura ya Kumi na Tatu. Uko huru kutoa nakala za mwongozo huu kwa utukufu wa Mungu, lakini si kwa uuzaaji wa kibashara. Maandishi ya mwongozo huo yanapatikana bila malipo kwa kupakuliwa kwa:
<http://www.harvestime.org>

MALENGO

Baada ya kuhitimisha mwongozo huu wa mafunzo utaweza:

- Toa marejeleo ya mamlaka ya kimaandiko kwa huduma ya magereza.
- Eleza kwa nini waumini wanapaswa kushiriki katika huduma ya magereza.
- Tamka malengo ya kiroho ya huduma ya jela na jela.
- Orodhesha malengo ya kijamii ya huduma ya jela na magereza.
- Fanya muhtasari wa kile ambacho Injili inawapa wafungwa.
- Amua nafasi yako katika huduma ya magereza.
- Fanya muhtasari wa sifa za kiroho za mfanyakazi wa huduma ya gereza.
- Tambua maeneo manne ya maandalizi muhimu kwa huduma bora ya magereza.
- Fanya muhtasari wa hatua za kuanzisha huduma ya magereza.
- Tambua aina mbalimbali za huduma ambazo unaweza kutoa katika taasisi.
- Kutayarisha na kuwasilisha pendekezo la huduma ya magereza.
- Kuajiri na kuwafunza watu wa kujitolea.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuendana na wafungwa.
- Eleza kwa nini ziara ya kibinasi ni huduma muhimu.
- Eleza jinsi ya kushiriki katika kutembeleana moja kwa moja na wafungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kutembelea mtu mmoja mmoja na mfungwa.
- Kutambua mikutano mbalimbali ya vikundi inayoweza kuendeshwa katika magereza na magereza.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuendesha mikutano ya kikundi.
- Eleza kwa nini familia za wafungwa mara nydingi huwa katika hali mbaya.
- Tambua njia ambazo unaweza kuhudumia familia za wafungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuhudumia familia za wafungwa.
- Eleza jinsi ya kuanzisha huduma hadi wafungwa waliohukumiwa kifo.
- Jadili miongozo ya kuwahudumia wafungwa waliohukumiwa kifo.
- Eleza jinsi ya kumsaidia mfungwa aliyehukumiwa kifo kuijandaa kufa.
- Tambua mahitaji ya kawaida ya wakosaji wa zamani.
- Eleza aina za huduma za baada ya kifungo.
- Orodhesha hatua za kuanzisha huduma baada ya kifungo.
- Amua nafasi yako katika huduma ya baada ya kifungo.
- Kuonyesha uelewa wa viwango vya usalama wa taasisi.
- Jadili tofauti kati ya jela na magereza.
- Jadili typolojia ya kawaida ya wafungwa.
- Eleza jinsi ya kukabiliana na wafungwa wanaodumisha kutokuwa na hatia.
- Eleza kanuni za mavazi zinazotumika kwa taasisi za adhabu.
- Kutoa muhtasari wa kanuni za usalama zinazotumika kwa taasisi za adhabu.
- Toa miongozo ya kunusurika katika tukio la mateka.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuhusiana na wafungwa.
- Fafanua "mtego," eleza jinsi inatokea, na jinsi ya kuizua.

Hazina Katika Seli za Magereza

Na Bill Yount

Ilikuwa ni usiku sana na nilikuwa nimechoka, lakini yapata saa sita usiku, Mungu alizungumza nami katika roho yangu na kuniuliza swali. "Bill, ni wapi duniani ambapo mwanadamu huweka hazina na vitu vyake vya thamani sana?" Nikasema, "Bwana, kwa kawaida hazina hizi kama dhahabu, fedha, almasi na vito vya thamani huhifadhiwa mahali fulani pasipoonekana, na walinzi na ulinzi wa kuziweka chini ya kufuli na ufunguo." Mungu alizungumza. "Kama mwanadamu, hazina Zangu za thamani sana duniani pia zimefungwa." Kisha nikamwona Yesu amesimama mbele ya maelfu ya magereza na magereza. Bwana alisema, "Wamekaribia kuangamizwa na adui, lakini roho hizi zina uwezo mkubwa zaidi wa kutumiwa, na kuleta utukufu kwa jina langu. Waambie watu wangu, ninaenda saa hii kwenye magereza ili kuamsha karama. na miito ambayo imelala katika maisha haya ambayo yalitolewa kabla ya kuwekwa misingi ya dunia. Kutoka kwa kuta hizi kutatoka jeshi la kiroho ambalo litakuwa na uwezo wa kuangusha chini malango ya Kużimu na kuzishinda nguvu za kishetani ambazo zimeshikilia nyingi Zangu. watu waliofungwa katika Nyumba Yangu Mwenyewe. Waambie watu Wangu ya kwamba hazina kuu iko nyuma ya kuta hizi, katika vyombo hivi vilivyosahauliwa. Watu wangu lazima watoke na kuyagusa maisha haya, kwa maana upako mkuu utaachiliwa juu yao kwa ushindi ujao katika ufalme Wangu. lazima kurejeshwa."

Kisha nikamwona Bwana akipanda hadi kwenye milango ya gereza akiwa na ufunguo. Ufunguo mmoja ulitosha kila kufuli na mageti yakaanza kufunguka. Kisha nikasikia na kuona milipuko mikubwa ambayo ilisikika kama baruti ikitoka nyuma ya kuta. Ilionekana kama vita vya kiroho vya pekee. Yesu akageuka na kusema, "Waambie watu wangu waingie sasa wazichukue nyara na kuwaokoa. Ndipo Yesu akaanza kuingia ndani na kuwagusa wafungwa waliokuwa wakimsonga. Wengi, wakiwa wameguswa, papo hapo wakaanza kuwa na mwanga wa dhahabu ukawajia. Mungu akaniambia, "Kuna dhahabu!" Wengine walikuwa na mng'ao wa fedha. Mungu alisema, "Kuna fedha!" Kama mwendo wa polepole walianza kukua katika kile kilichoonekana kuwa mashujaa wakubwa, wapiganaji wenyе silaha. Walikuwa wamevaa silaha za Mungu na kila kipande kilikuwa cha dhahabu safi! Hata ngao za dhahabu! Nilipoona dhahabu. ngao, nilimsikia Mungu akiwaambia mashujaa hawa,

"Sasa nenda ukachukue yale ambayo Shetani amekufundisha na uyatumie dhidi yake. Nenda ukavunje ngome zinazokuja dhidi ya Kanisa Langu." Kisha majitu ya kiroho yakaanza kuvuka kuta za gereza bila mtu wa kuwapinga, na mara moja wakaenda kwenye mstari wa mbele kabisa wa vita dhidi ya adui. Niliwaona wakipita mbele ya watumishi wenyе majina makubwa, waliojulikana kwa uwezo wao pamoja na Mungu, ambaо walizidiwa na wapiganaji hawa wakubwa kama Daudi akimfuata Goliathi! Walivuka mstari wa adui na kuanza kuwatoa watu wengi wa Mungu kutoka katika makucha ya Shetani huku mapepo yakitetemeka na kukimbia wasionekane mbele yao. Hakuna mtu, hata Karisa, lililoonekana kujua majitu haya ya kiroho ni nani au walitoka wapi. Walirudishwa kwenye Nyumba ya Mungu na kulikuwa na ushindi mkubwa na furaha. Pia niliona fedha, hazina za thamani, na vyombo vikiletwa ndani. Chini ya dhahabu na fedha kulikuwa na watu ambaо hakuna mtu aliyejua: Waliokataliwa na jamii, watu wa mitaani, waliofukuzwa, maskini na waliodharauliwa. Hizi ndizo hazina zilizokuwa zimekosekana kwenye Nyumba Yake. Kisha Bwana akasema. "Ikiwa watu Wangu wanataka kujua mahali wanapohitajika, waambie wanahitajika mitaani, hospitali, misheni, na magereza. Watakapokuja pale, watanipata Mimi na hatua inayofuata ya Roho Wangu."

SURA YA KWANZA

“Ulikuja Kwangu. . ” Agizo la Kibiblia kwa Huduma

AYA MUHIMU:

...nilikuwa kifungoni, mkaja kwangu. (Mathayo 25:36)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha somo hili utaweza:

- Toa marejeleo ya mamlaka ya kimaandiko kwa huduma ya magereza.
- Eleza kwa nini waumini wanapaswa kushiriki katika huduma ya magereza.
- Tamka malengo ya kiroho ya huduma ya jela na jela.
- Orodhesha malengo ya kijamii ya huduma ya jela na magereza.
- Fanya muhtasari wa kile ambacho Injili inawapa wafungwa.
- Amua nafasi yako katika huduma ya magereza.

UTANGULIZI

Senyenge. Paa za chuma na milango ya chuma nzito. Walinzi minara na maafisa wenye silaha. Wahalifu. Hili ni jela!

- Jamii inasema, "Zifungie na utupe ufunguo."
- Wanasiasa wanasema, "Tunahitaji kujenga magereza zaidi."
- Takwimu zinasema, "Asilimia themanini ya wafungwa hurudi gerezani baada ya kuachiliwa, hivyo tunapoteza muda wetu kujaribu kuwarekebisha."

...Lakini Yesu anasema, “Nalikuwa kifungoni, mkaja kwangu.

Mfumo wa magereza ndio "biashara" pekee inayofanikiwa kwa kushindwa kwake. Idadi ya magereza inakua zaidi na zaidi. Mara nyingi, watu hutoka gerezani wakiwa wabaya zaidi kuliko walivyoingia. Wengi hufanya uhalifu zaidi, hurudi gerezani, na kukwama katika mzunguko wa ukaidi, "mlango unaozunguka" wa uhalifu, jela, na kuachiliwa.

Jibu la hili sio magereza zaidi. Sio kuwafungia watu na "kutupa ufunguo." Sio hata hukumu ya kifo, kwani tafiti zimeonyesha kuwa hata hii haizuii uhalifu. Jibu ni Injili ya Yesu Kristo katika maonyesho ya nguvu!

Wafungwa wanahitaji kuzaliwa upya si kurekebishwa, na Yesu amewaagiza wafuasi wake kufika ng'ambo ya uzio wa nyaya zenye miinuko na vyuma ili kugusa maisha ya wanaume na wanawake waliofungwa pingu za dhambi.

AMRI YA HUDUMA YA MAGEREZA

Agizo la huduma ya gerezani liko wazi katika Neno la Mungu, kwa maandiko na kwa kielelezo.

MAANDIKO:

Agizo kuu la kimaandiko kwa huduma ya jela limetolewa katika Mathayo 25:31-40. Yesu alisema:

... “*Hapo atakapokuja Mwana wa Adamu katika utukufu wake, na malaika watakatifu wote pamoja naye, ndipo atakapoketi katika kitu cha utukufu wake. Mataifa yote yatakusanyika mbele zake, naye atawatenganisha kama vile mchungaji agawanyavyo kondoo zake na mbuzi. Naye atawaweka kondoo mkono wake wa kulia, na mbuzi mkono wake wa kushoto. Kisha Mfalme atawaambia wale walioko mkono wake wa kuume, Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme mliowekewa tayari tangu kuumbwa ulimwengu; kwa maana nilikuwa na njaa mkanipa chakula; nilikuwa na kiu nanyi mkaninywesha; nalikuwa mgeni mkanikaribisha; Nalikuwa uchi nanyi mkanivika; nalikuwa mgonjwa nanyi mkanitembelea; Nilikuwa gerezani nanyi mkaja Kwangu. ’ Ndipo wenyе haki watamjibu, wakisema, ‘Bwana, ni lini tulipokuona ukiwa na njaa tukakulisha, au una kiu tukakunywesha? Ni lini tulikuona u mgeni tukakukaribisha, au uchi tukakuvika? Au ni lini tulipokuona ukiwa mgonjwa, au kifungoni, tukaja kwako?’ Mfalme atajibu, “Amin, nawaambia, kadiri mlivyomtendea mmojawapo wa hao ndugu zangu walio wadogo. , mlinitendea mimi.’ (Mathayo 25:31-40)*

MFANO:

Yesu Kristo Mwenyewe ndiye mfano wetu kwa huduma ya gerezani. Moja ya shabaha kuu za huduma ya Kristo ilikuwa wafungwa:

“... *Kuyafumbua macho ya vipofu, kuwatoa gerezani waliofungwa, kuwatoa wale walioketi gizani katika nyumba ya kufungwa. (Isaya 42:7)*

Yesu alisema:

“*Roho ya Bwana MUNGU i juu yangu; kwa sababu Bwana amenitia mafuta kuwahubiri wanyenyekevu habari njema; amenitura ili kuufunga waliovunjika moyo, kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao”... (Isaya 61:1).*

Hata alipokuwa akifa msalabani Kalvari, Yesu alichukua muda kufikia kwa upendo na kujali kwa mfungwa. Matokeo yake, mhalifu huyo aliyehukumiwa alipata upendo, neema, na msamaha wa Mungu. Wakati wa kati ya kifo na ufufuo wake, tunaambiwa kwamba Yesu “... akaenda na kuwahubiria roho waliokuwa kifungoni” (I Petro 3:19).

Kwa bahati mbaya, licha ya agizo la wazi la Biblia na mfano wa Kristo kuwahudumia wafungwa, waumini wengi wanapendelea kupita upande mwingine wa barabara, kama walivyofanya viongozi wa kidini katika mfano wa Msamaria Mwema (ona Luka 10:29-37). .

KWANINI HUDUMA YA MAGEREZA?

Kwa nini waumini lazima wawe na wasiwasi kuhusu huduma ya magereza? Kwa sababu. . .

-Huduma ya kifungo ina agizo la moja kwa moja la Maandiko (Mathayo 25:31-40). Katika Biblia nzima kuna mifano, maelezo, na amri kuhusu magereza, wafungwa, utumwa, na ufungwa.

-Yesu aliweka mfano wa kuwahudumia wafungwa.

-Magereza yanakidhi vigezo vyta uwanja wowote wa misheni: Watu waliopotea na hitaji la vibarua.

-Mungu hataki mtu yejote aangamie, hata wauaji wa mfululizo, wabakaji na wanyanyasaji.

(2 Petro 3:9). Mungu anapenda hata "wenye dhambi mbaya zaidi" (1 Timotheo 1:15).

-Wachungaji hawawezi kuhudumia zaidi ya asilimia ndogo ya wafungwa walio chini ya uangalizi wao. Hawawezi kufanya kazi zote muhimu wenyewe, kwani hakuna wakati wa kutosha wa kufanya hivyo.

-Jela na magereza mengi hayana makasisi wa kitaalamu, na wengi hawana huduma za kidini hata kidogo.

-Kwa kila mtu aliyefungwa, kuna watu wengine watatu hadi watano walioathirika: Wanandoa, watoto, wazazi n.k. Wafungwa na familia zao wanawakilisha sehemu kubwa ya jamii katika utamaduni wowote.

-Dini na madhehebu ya uwongo yanawafikia wafungwa. Ni lazima tufike hapo kwanza na Injili ya Yesu Kristo!

MALENGO YA HUDUMA YA MAGEREZA

Malengo ya kiroho ya jela na jela ni:

-Kushiriki upendo wa Mungu usio na masharti.

-Kuwasilisha Injili ya Yesu Kristo kwa namna ambayo wafungwa wataikumbatia na kumpokea Kristo kama Mwokozi.

-Kuwafanya waumini wapya kuwa wanafunzi wa Neno na kuwafundisha jinsi ya kusoma Biblia.

-Kuonyesha nguvu ya maombi na kuwafundisha kuomba.

- Kuwaongoza wafungwa kupata uzoefu wa nguvu ya Mungu ya kubadilisha maisha ambayo itawaweka huru kutokana na hatia, aibu, hisia hasi, na uraibu.
- Kuhudumia familia za wafungwa.

Malengo ya kijamii ya huduma ya jela na magereza ni:

- Kusaidia mfungwa kufanya kazi vyema ndani ya mazingira ya gereza. -Kutoa kiungo kati ya jamii na watu walioko katika taasisi za kurekebisha tabia
- Kutayarisha wakazi kwa ajili ya kuingia tena katika jamii (kimwili, kiakili, kiadili na kiroho).
- Kusaidia familia za wafungwa kwa njia za vitendo.
- Kutoa usaidizi wa baada ya kifungo.

MCHANGO WA INJILI

Injili ya Yesu Kristo ina mambo mengi ya kuwapa wafungwa.

- Msamaha wa dhambi.
- Nafasi ya kusema "samahani."
- Kuachiliwa kutoka kwa hatia na aibu.
- Kukubalika, wakati wengi wao wamejua kukataliwa tu.
- Maadili mapya na mitazamo.
- Mkakati wa kukabiliana na hali ngumu na hisia hasi.
- Misingi ya mahusiano ya kweli na ya uaminifu.
- Maisha tele kupitia Yesu Kristo.
- Kusudi jipya la kuishi.
- Uzima wa milele.

NAFASI YAKO NI IPI?

Kati ya mamilioni ya waumini hai duniani kote, ni idadi ndogo tu inayohusika katika huduma kwa wafungwa, licha ya ukweli kwamba jela na magereza hupatikana karibu katika kila jumuiya. Bado agizo la kimaandiko kwa mafundisho na mfano ni wazi. Kila mwamini anapaswa kushiriki katika huduma ya magereza. Hii haimaanishi kuwa umeitwa kwenda gerezani. Kama katika misheni, sio kila mtu ameitwa kwenda katika uwanja wa kigeni kushiriki Injili. Lakini kama katika misheni, kila mwamini anapaswa kushiriki katika huduma ya magereza kwa nafasi fulani.

Kuna njia nyingi za kuhusika:

- Kutoa msaada wa maombi kwa huduma za magereza.
- Tembelea mfungwa.
- Mwandikie mfungwa.
- Kusaidia familia za wafungwa.
- Kusaidia wafungwa kurejea kwenye jamii baada ya kuachiliwa.
- Endesha ibada, mafunzo ya Biblia, au mikutano ya kikundi ndani ya magereza.

- Andika, chapisha, na usambaze nyenzo zenyе msingi wa Kibiblia iliyoundwa mahsusini kwa wafungwa.
- Toa Biblia na fasihi za Kikristo kwa wafungwa.
- Kutoa msaada wa kifedha kwa huduma ya magereza.
- Kutumikia kama kasisi wa gereza.

Anza sasa kuomba ili Mungu akufunulie njia mahususi ambayo unapaswa kuhusika!

KUJIPIMA KWA SURA YA KWANZA

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Orodhesha rejleo kuu la mamlaka ya kimaandiko kwa huduma ya magereza.

---

3. Ni nani mfano wetu mkuu wa Kibiblia kwa huduma ya gerezani?

---

4. Orodhesha sababu nane kwa nini waumini wanapaswa kushirikishwa katika huduma ya magereza.

---

5. Ni nini malengo ya kiroho ya huduma ya jela na gerezani?

---

6. Orodhesha malengo ya kijamii ya huduma ya jela na magereza.

---

7. Fanya muhtasari wa kile ambacho Injili inawapa wafungwa.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

SURA YA PILI

Sifa na Maandalizi

AYA MUHIMU:

...uwe kielelezo kwao waaminio, katika usemi, na mwenendo, na katika upendo, na imani, na usafi. (1 Timotheo 4:12)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Fanya muhtasari wa sifa za kiroho za mfanyakazi wa huduma ya gereza.
- Tambua maeneo manne ya maandalizi muhimu kwa huduma bora ya magereza.

UTANGULIZI

Wale wanaohudumia wafungwa lazima wawe na uhakika wa uhusiano wao na Kristo, waweke kielelezo kinachofaa, na daima wawe tayari kutoa jibu kwa ajili ya tumaini lililo ndani yao. Ingawa mtu aliyeitwa kwa huduma hii anapaswa kuonyesha wema wote wa kiroho unaofundishwa katika Neno, sura hii inasisitiza sifa fulani muhimu kwa wafanyakazi wa magereza.

SIFA ZA KUHITIMU KIROHO

UJASIRI:

Kuingia jela au gereza ili kuhudumu, iwe kwa msingi wa mtu kwa mmoja au kikundi, ni nje ya "eneo la faraja" kwa waumini wengi. Sio jambo jipya kujisikia wasiwasi kidogo mara chache za kwanza unapokuwa kwenye kituo cha kutolea adhabu. Lakini kumbuka, Mungu atakutunza wakati wowote unapokuwa katika huduma Yake. Katika hali nydingi, kanisa la magereza ni mahali salama na wafungwa wako wazi na wa kirafiki. Ukijisikia woga, kumbuka kwamba Mungu hakupi roho ya woga, hivyo tambua hofu inatoka wapi na uishinde kwa jina la Yesu!

USHIRIKIANO:

Kuna watu wengi tofauti katika jamii ya wafungwa. Kama mtu wa kujitolea--pamoja na wafungwa-- kimsingi utahusishwa na maafisa wa urekebishaji (pia huitwa walinzi) na kasisi au msimamizi. Watu wengi unaokutana nao labda watakutendea kwa adabu na heshima. Hakikisha unawatendea kwa adabu, kupeana mikono nao inapofaa, na kutumia majina yao inapowezekana. Mfanyakazi mzuri wa gereza anajua jinsi ya kushirikiana na wengine ikiwa ni pamoja na utawala, wafanyakazi wengine wa kujitolea, na hasa kasisi, ikiwa jela au gereza linayo.

Ni muhimu kwako, kama mtu wa kujitolea, kuwa na uelewa fulani wa kazi ya makasisi wa jela na magereza. Makasisi hufanya kazi kwa muda mrefu chini ya hali ngumu. Kila siku makasisi hushughulika na majukumu mengi kama vile migogoro ya kibinafsi ya wafungwa, kutoa programu za kukidhi mahitaji ya kiroho ya wafungwa, na kupambana na kukatishwa tamaa na kukatishwa tamaa ambayo ni sehemu muhimu ya ukasisi wa magereza.

Makasisi wengi wa wakati wote wa magereza na wa gereza wana mazoezi na kujitayarisha zaidi kwa kazi yao kuliko wahudumu wengi. Kabla ya kupokelewa katika vituo vingi lazima wawe na mafunzo ya seminari na waidhinishwe na madhehebu yao. Mara nyingi wanatakiwa kuwa wamehudumu katika uchungaji kabla ya kuingia katika ukasisi. Makasisi pia lazima wakubalike na mkuu wa gereza wanamotumikia, na kukamilisha mafunzo maalumu yanayohitajika na taasisi.

Kasisi anafanya kazi kama msimamizi wa programu za kidini kwa taasisi nzima. Yeye hutoa kwa ajili ya mahubiri ya jadi, mafundisho, na ibada; inasimamia programu za elimu ya kidini; hutumia muda mwingi katika ushauri wa kibinafsi; kuajiri, kutoa mafunzo kwa na kusimamia watu wa kujitolea; na hufanya shughuli nyingi za kiutawala (barua, barua pepe, mikutano, ripoti.)

Ni muhimu kwa wanaojitolea kudumisha uhusiano mzuri na kasisi. Ni uvunjaji mkubwa wa uaminifu kutumia ufikiaji wako wa gerezani kudhoofisha sifa ya kasisi au kudharau programu zilizopo.

UHALISIA:

Kuwa halisi! Wafungwa ni mahiri katika kutambua simulizi. Mtu hatakiwi kutembelea jela kutafuta mwenzi au kuonyesha uwezo wake. Wafungwa wana akili sana. Wanaweza kutambua kwa haraka mtu aliyejiunga na timu kwa udadisi au nia zisizofaa.

UNYENYEKEVU:

Dumisha roho ya unyenyekevu. Kumbuka kwamba upo kutumikia. Daima nyenyekea wale walio na mamlaka (kasisi, walinzi, walinzi).

MSAMAHÀ:

Sitawisha roho ya kusamehe, ukitambua hilo, lakini kwa neema ya Mungu, unaweza kuwa katika hali kama hiyo. Tambua kwamba msamaha wa Mungu unaenea hadi kwa kile ambacho jamii inakiita "saikopiti" na "mtu mbaya zaidi wa watu binafsi."

UVUMILIVU:

Jamii, marafiki, na familia wamekata tamaa juu ya wafungwa wengi. Hawahitaji mtu mwingine kuwakataa. Kuwa mvumilivu. Mungu ameahidi utavuna matunda ya kiroho kwa wakati wake.

Wajitoleaji wanaoanza na kisha kuacha humvunja moyo mfungwa, humkatisha tamaa kasisi na wafanyakazi wa gereza, na kutoa pitcha mbaya kwa jitihada za kanisa.

UAMINIFU:

Uwe mwaminifu, thabiti, na mwaminifu katika utekelezaji wa majukumu yako, hasa katika kutimiza ahadi na kufika kwa wakati kwa ajili ya miadi au huduma. Kasisi wa gereza anakutegemea wewe, kama wafungwa. Ziara ambayo inaweza tu kuwa kazi nyingine katika orodha ndefu ya mambo unayopaswa kufanya inaweza kuwa kivutio cha wiki ya mfungwa. Usiwakatishe tamaa. Uwe mwaminifu kwa upendeleo huu mkuu amba Mungu amekukabidhi. Kujitolea kuwa thabiti na kutegemewa ni ubora wa juu unaothaminiwa na makasisi wanaofanya kazi na watu wa kujitolea.

HURUMA:

Huruma ni uwezo wa kujitambulisha na watu kana kwamba uko mahali pao. Katika Kale Agano, Nabii Ezekieli alikaa na mateka karibu na Mto Kebari kabla ya kuwashirikisha ujumbe wa Mungu. Walikuwa tayari kusikiliza, kwa sababu walijua alielewa. Alikuwa "ameketi pale walipoketi" (Ezekieli 1:1).

HISIA YA UTUME:

Hisia ya utume ni hamu na dhamira ya kuipa kazi hii kipaumbele (katika nyakati zilizopangwa kwa ajili yake), imani kwamba hiki ndicho ungependelea kufanya (wakati huo) kuliko kitu kingine chochote duniani!

UKOMAVU WA KIROHO:

Ni lazima sio tu kuwaongoza wafungwa kwenye ukuaji mpya wa kiroho, lakini vivyo hivyo lazima uwe tayari na kuwa na wasiwasikua mwenyewe. Ukuaji wa kiroho ni mchakato wa maisha yote. Ikiwa umewahi kuhisi kwamba "umefika" katika ujuzi au wema, unaonyesha tu jinsi wewe ni mchanga.

UKOMAVU WA HISIA:

Ni muhimu kwamba unaweza kushughulikia hisia zako mwenyewe. Haupaswi kuwa na hasira, huzuni, au juu siku moja na chini inayofuata. Gereza ni mahali pa kukatisha tamaa na wafungwa hawahitaji kiza zaidi na adhabu.

MAPENZI:

Soma 1 Wakorintho 13. Nguvu kuu ya kutia moyo nyuma ya huduma yoyote, na hasa huduma ya gerezani, ni upendo. Upendo kwa Mungu. Upendo usio na masharti kwa mfungwa. Penda huduma ambayo Mungu amekuitia.

MAANDALIZI

Kuna sehemu nne muhimu za kujitayarisha kwa wale wanaotaka kuwa wafanyakazi wa magereza wenye matokeo.

1. JIANDAE KATIKA MAOMBI:

Kama ilivyo katika kila huduma, huduma ya mfungwa yenyе ufanisi inachochewa na maombi. Hapa kuna malengo mahususi ya maombi:

- Kasisi wa taasisi.
- Wafungwa binafsi.
- Familia za wafungwa.
- Wasimamizi na wafanyakazi wa utawala.
- Maafisa wa marekebisho.
- Usalama kwa wafungwa wa kujitolea wanaoingia katika taasisi hiyo.
- Parolisi (Watu wa Kuachiliwa kabla ukamilishaji wa kifungo): Kwa mahitaji yao ya kiroho na kimatendo.
- Maarifa ya ufunuo ili kukidhi mahitaji ya wafungwa.
- Uamsho wa kiroho.
- Mungu ainue viongozi imara wa kiroho ndani ya kanisa la gereza.
- Maombi ya maombi ya mfungwa: Makanisa mengi ya magereza yana sanduku la maombi ya maombi. Wafungwa huandika maombi yao na kuyaweka kwenye sanduku ili kasisi na watu wa kujitolea kusali waweze kuombea maswala yao.
- Huduma za magereza.

2. JIANDAE KATIKA NENO:

Mjitoleaji wa gereza anapaswa kuwa na ujuzi mzuri wa kufanya kazi wa Biblia na Ukristo msingi. Wafungwa wengi hawapendezwi na mambo bora zaidi ya theolojia, lakini wanahitaji uwasilishaji ulio wazi na unaoeleweka wa injili. Ikiwa husomi na kuelewa Neno, unawezaje kumsaidia mtu mwingine kulielewa? Ili uwe mfungwa mwenye matokeo, ni lazima uwe ukijifunza Neno la Mungu daima.

3. JIANDAE KWA WAJIBU WAKO MAALUM:

Jitayarische kwa wajibu wako mahususi katika huduma. Ikiwa utaimba, sikiliza muziki wako na uwe tayari. Ikiwa utafundisha, tumia muda wa kutosha kuandaa somo lako. Ikiwa unatumia vifaa vy'a video au sauti, weka vitu hivi tayari.

4. JIANDAE KWA TAASISI MAALUM:

Jitayarische kwa mpangilio maalum wa kitaasisi utakaoingia:

- Kujua sheria za mavazi na mwenendo wa taasisi maalum.
- Jua safu ya amri--unawajibika kwa nani kama mtu wa kujitolea.
- Jua nini unaruhusiwa kuchukua katika taasisi pamoja nawe.
- Pata ufahamu wa jumla wa njia ambazo huduma za Kikristo zinazokubalika zinaweza kutekelezwa ndani ya mfumo huo.
- Hudhuria mafunzo na mafunzo elekezi yanayotolewa na taasisi au kasisi.

*Mwanamke Aliye Nyuma Ya Kuta
Na Kassie Logan*

*Wakati fulani ni mahali pa upweke, Hakuna wapendwa wanaopatikana,
Utafutaji wa furaha ya ndani, Lakini unyogovu hukuweka umefungwa.*

*Ninapokaa na kutazama nje ya uzio, Katika trafiki inayopita,
Mshangao wa yote, Hunifanya nisimame na kuuliza "Kwa nini?"*

Kwa nini Bwana ameniweka, Msalaba wa ajabu namna hii kuubeba?

Kwa nini Mungu mwenye upendo ninayemtumikia, Aruhusu jambo lisilo la haki?

Wakati kwangu sio kitu kipyaa, lazima ukubali kadri niwezavyo,

Kwa maana najua kwamba katika mpango wa mambo, Yesu Wangu ana mpango.

Na siku moja, nje ya malango hayo nitatembea, Sauti ya Bwana inapoita kwa upole,

Nami nitakuambia hadithi yangu,

Kuhusu "mwanamke nyuma ya kuta."

KUJIPIMA KWA SURA YA PILI

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Fanya muhtasari wa sifa za kiroho za mfanyakazi wa huduma ya gereza ambazo zilijadiliwa katika sura hii.

---

3. Tambua maeneo manne ya kujitayarisha muhimu kwa huduma ya magereza yenye matokeo.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

SURA YA TATU

Kuanzisha Huduma ya Magereza

AYA MUHIMU:

Lakini hawa ni watu walioobiwa na kutekwa; wote wamenaswa katika mashimo, na wamefichwa katika magereza; wako mawindo, wala hapana aokoaye; kwa nyara, wala hapana asemaye, Rudisha! (Isaya 42:22)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Fanya muhtasari wa hatua za kuanzisha huduma ya magereza.
- Tambua aina mbalimbali za huduma ambazo unaweza kutoa katika taasisi.
- Kutayarisha na kuwasilisha pendekezo la huduma ya magereza.
- Kuajiri na kuwafunza watu wa kujitolea.

UTANGULIZI

Umeshawishika. Agizo la Biblia na mifano ni wazi. Kama muumini, unataka kuhusika katika huduma ya magereza. Lakini unaanzaje? Je, unapataje ufikiaji wa gerezani? Sura hii inaelezea hatua za kuanzisha huduma ya jela au jela. Utajifunza aina mbalimbali za huduma ambazo unaweza kutoa katika taasisi, jinsi ya kuandaa na kuwasilisha pendekezo la programu yako, na njia za kuwaajiri na kuwafunza wafanyakazi wa kujitolea.

KUANZA HUDUMA YA JELA MAGEREZA

Hapa kuna hatua saba za kukuongoza katika mchakato wa kuanzisha huduma ya jela au jela.

HATUA YA KWANZA: Omba.

Mambo yote yanachochewa na maombi. Omba juu ya kile ambacho Mungu anataka kwa taasisi maalum na jukumu lako binafsi ndani yake. Weka msingi wa maombi kabla ya kuanza huduma yako.

HATUA YA PILI: Wasiliana na kiongozi wako wa kiroho.

Ikiwa wewe ni mchungaji, shauriana na bodi yako. Ikiwa wewe ni mshiriki wa kanisa, zungumza na mchungaji wako. Hii ni muhimu kwa sababu kadhaa:

- Ni adabu ya kawaida.
- Viongozi wa kiroho wanaweza kukuongoza na kutoa mchango muhimu kwako.

-Kiongozi wako wa kiroho anaweza kuwa tayari ana mipango ya huduma hiyo.

Jaribu kupata maslahi na usaidizi wa mchungaji wako au kiongozi wako wa kiroho. Usaidizi huu ni muhimu ili kupata watu wa kujitolea kufanya kazi katika programu. Jambo kuu litakuwa katika kumwonyesha mchungaji wako jinsi huduma hii inavyofanya kazi kwa ushirikiano na programu, huduma, na huduma zingine za kanisa. Shiriki jinsi uenezi huu ulioidhinishwa na maandiko unavyoendezea Injili kwa kuwaweka washiriki wa kanisa kufanya kazi ndani na nje ya taasisi.

HATUA YA TATU: Fanya uchambuzi.

Hapa kuna baadhi ya maswali ya kujibu katika uchambuzi wako:

-Jela na jela zipi ziko katika eneo lako la karibu?

-Je, kuna chama cha mawaziri wa ndani? Wanafanya nini, ikiwa kuna chochote? Je, wanapendezwa na huduma ya jela na magereza? (Ikiwa tayari wana programu na wamepata ufikiaji wa taasisi za ndani, labda unaweza kuwa sehemu yake.)

-Nani anasimamia watu wa kujitolea kwenye taasisi? Wasiliana nao na ujue:

-Unawezaje kupata kibali cha uwaziri ndani ya taasisi?

-Je, kuna fomu unahitaji kujaza?

- Je, kuna mafunzo maalum unapaswa kuchukua?

-Unahitaji kitambulisho gani ili uweze kuingia kwenye kituo hicho?

-Ni mahitaji gani yapo katika taasisi yao?

-Je, wewe na/au kanisa lako unaweza kutimiza mahitaji gani? Jaribu kutorudia juhudzi za mashirika mengine ya Kikristo. Tunapaswa kukamilishana, si kushindana sisi kwa sisi.

-Jifahamishe na programu za ukarabati zinazotolewa katika taasisi za mahali unapotaka kuhudumu, pamoja na mgawanyiko wa idadi ya watu (rangi, dini, umri, jinsia, n.k.) na, ikiwezekana, falsafa ya tawala husika. Pata maarifa mengi uwezavyo kuhusu taasisi kabla ya kuomba kibali cha kutoa huduma na/au programu. Ikiwa unawajua wasimamizi, maafisa, au wafungwa wa zamani, zungumza nao kuhusu mahitaji na masharti.

-Shughuli na huduma zinazowezekana unazoweza kutoa taasisi ni pamoja na:

-Kuendesha ibada za kawaida za kanisa.

-Kubadilisha kasisi wakati ni mgonjwa au likizo.

-Kutoa programu maalum za muziki au tamthilia.

-Kuendesha mafunzo ya Biblia.

-Kufundisha madarasa katika ujuzi maalum, biashara, au katika marekebisho ya kibinafsi.

-Kuendesha kikundi cha Kikristo kwa wale wenye uraibu.

-Kusambaza fasihi na Biblia.

-Kuandaa usiku wa filamu ya Kikristo.

-Kutoa huduma za kibinafsi pamoja na programu ya kikundi chako:

- Kutoa kozi za mawasiliano za Biblia.
- Kulinganisha wafungwa na wageni Wakristo.
- Kulinganisha wafungwa na Wakristo ili kuwaandikia.
- Kutoa taarifa za rufaa kwa familia za wafungwa.
- Kurejelea wafungwa kwenye programu za kuachiliwa baada ya kifungo.
- Kuanzisha Chuo cha Biblia gerezani.

HATUA YA NNE: Tayarisha pendelezo la programu.

- Fafanua madhumuni, malengo, na vipengele vya vitendo vya programu yako.
- Iwasilishe kwa ajili ya kibali kwa taasisi unayopanga kuhudumu.
- Tumia pendelezo kama chombo cha kuajiri watu wa kujitolea. (Lazima ujue ni aina gani ya huduma utakayokuwa ukiendesha ili kuajiri wafanyakazi wa kujitolea waliohitimu.)

Pendelezo lako lizingatie mambo kama hayo. . .

Malengo: Madhumuni ya programu yako ni nini? Unataka kutimiza nini? Tazama Sura ya Kwanza ya mwongozo huu kwa orodha ya malengo yanayowezekana. Hakikisha unajumuisha malengo yako maalum pia.

Manufaa: Je, mpango wako utawanufaisha wafungwa? Itanufaishaje taasisi?

Mahususi: Bainisha huduma mahususi. Je, itakuwa huduma ya kikundi? Kwa wafungwa binafsi? Familia zao? Huduma ya baada ya kifungo?

Mkurugenzi: Nani ataongoza programu yako? Je, ana sifa na uzoefu gani?

Wanaojitolea: Nani watashiriki katika programu yako? Watapata mafunzo gani? (Tunapendekeza utumie mwongozo huu katika programu yako ya mafunzo. Hilo ndilo kusudi ambalo uliundwa.)

Vifaa: Utahitaji aina gani ya kituo katika taasisi? Je, unahitaji kutumia chapeli ya gereza? Chumba cha siku? Darasa? Eneo la kutembelea?

Siku, wakati: Siku na nyakati ambazo ungependa kukutana.

Vifaa: Je, utahitaji vipengee kama vile vikuza midia, ala za muziki, vitabu vya nyimbo, nyimbo za sauti na vifaa vya sauti? Je, vitu hivi vinatolewa na taasisi au utahitaji kuvipatia? Je, taasisi itawaruhusu kuwaleta kwenye kituo? Ikiwa unapanga kuandaa takrima kwa wafungwa, je, unaweza kupata mashine ya kunakili?

Ufadhilli: Ingawa huduma nyingi za magereza zinaendeshwa na watu wa kujitolea, kunaweza kuwa na gharama za kifedha - kwa mfano, ikiwa unapanga kusambaza Biblia, vitabu, nyimbo, au vijitabu vingine vilivyoidhinishwa na taasisi.

Taasisi ambayo unapanga kuhudumu inaweza kuwa na fomu au muundo maalum wa kufuata katika kuandaa pendeleko lako. Jiulize kuhusu hili. Ifuatayo ni sampuli ya muundo wa barua inayotumiwa kwa pendeleko kwa taasisi:

Anwani yako (kwenye kichwa cha barua)

Tarehe
Anwani yao
Mpendwa

Tunaomba kibali cha kuendesha programu ya huduma ya magereza katika (Jina la taasisi).

Mpango wetu utaelekezwa kwa idadi ya wafungwa, lakini tunaamini pia utawanufaisha wafanyakazi wa taasisi kwa kuwapa wafungwa fursa ya matumizi bora ya muda wa bure na uboreshaji wa maadili ya wafungwa. Imeonyeshwa pia kwamba wafungwa ambao wanakuwa wafuasi wa kweli wa yale ambayo Biblia inafundisha huwa raia wema katika mazingira ya kurekebishwa. Ushawishi wao unaathiri vyema wafungwa wengine na kuwafanya kuheshimu mamlaka na kuepuka hali zinazosababisha mivutano na uhasama kati ya wafanyakazi na wafungwa.

Watumishi wetu wa kujitolea watafunzwa katika kozi ya mafunzo ya huduma ya magereza, ambapo tutawafahamisha kuhusu kanuni za mavazi na usalama, aina ya taasisi na wafungwa, na jinsi ya kuhusiana na wafungwa. Katika mafunzo yetu, mkazo unawekwa katika kujua na kutekeleza sheria na kuepuka hatari zinazowezekana kwa usalama. Bila shaka, tutafurahi pia kupitia mwelekeo wowote unaohitajika unaotolewa na wafanyakazi wako.

Kwa wakati huu, tumejitayarisha kutoa sehemu yoyote au huduma zote zifuatazo: (Eleza kwa kina mpango unaopanga kutoa, kwa kutumia miongozo iliyotolewa katika sura hii).

Katika siku za usoni, ninatarajia kuzungumza na wewe kuhusu maelezo ya pendeleko hili. Asante kwa muda wako na kuzingatia ombi hili.

Imewasilishwa kwa heshima,
(Jina na cheo chako)

Ikiwa tayari umefaulu kuendesha huduma za magereza mahali pengine, ambatisha barua za mapendeleko na/au pongezi kutoka kwa maafisa wa jela au magereza katika taasisi ulizohudumu. Ikiwa umepokea maombi kutoka kwa wafungwa katika taasisi ya mpango mahususi unaotoa, ambatisha haya kwenye pendeleko lako.

HATUA YA TANO: Wasilisha pendekezo lako.

Peana nakala ya pendekezo lako kwa mchungaji wako au kiongozi wako wa kiroho kwa ukaguzi, kisha uwasilishe nakala kwa kasisi au mamlaka husika gerezani na usubiri majibu yao.

Wanaweza kukuita ili kukutana nao ili kujadili pendekezo hilo. Ikiwa ndivyo, fika kwa wakati, ukiwa umevalia ipasavyo mavazi ya biashara, na ujitarishe ipasavyo kwa ajili ya miadi yako. Iwapo hutapata jibu la pendekezo baada ya muda unaostahili, chukua hatua ya kupiga simu na kupanga miadi mwenyewe na mtu ambaye iliwasilishwa kwake.

Ikiwa ombi lako la kutoa huduma limekataliwa, jaribu tena baada ya miezi kadhaa. Hili linaweza kuwa jaribio la kujitolea kwako, kujitolea, na uvumilivu. Wasimamizi na makasisi pia huacha kazi, kustaafu, au uhamisho na mtu mwngine anaweza kupendelea programu yako.

Kumbuka: Kwa sasa, nchini Marekani ni wajibu wa msimamizi wa taasisi hiyo kuhakikisha kwamba wakazi wote wana uwezo wa kutumia haki yao ya kikatiba ya kufuata imani zao za kidini. Njia pekee ambayo haki hii inaweza kunyimwa ni kwamba uhalalishaji mkubwa unaweza kuonyeshwa ili kuiwekea kikomo au kuidhibiti (kwa mfano, inaleta ukiukaji wa usalama).

HATUA YA SITA: Tafuta na uwafunze wafanyakazi wa kujitolea.

Baada ya idhini ya huduma ya magereza na mchungaji wako na taasisi ambayo unapanga kuhudumu, unahitaji kupata watu wa kujitolea kuendesha programu. Kujitolea ni muhimu ...

-Kwa mfungwa, kama kiungo cha ulmwengu wa nje, rafiki, na kielelezo cha maisha ya Ukristo mkomavu.

-Kwa familia za wafungwa, katika kutoa taarifa na usaidizi wa kimatendo na wa kiroho wanapostahimili mtanziko wao.

-Kwa kasisi, kwa kusaidia na kuunga mkono programu zake.

- Kwa uongozi wa magereza, kama nyenzo ya ziada ya kusaidia ukarabati na mpito kurudi katika jamii. Mtu aliyejitelea anaweza kutoa huduma ambazo taasisi haiwezi kutoa kwa sababu ya uhaba wa wafanyakazi na bajeti.

- Kwa wajitolea wengine, kama chanzo cha kutia moyo, mafunzo, na mfano wa kufuata.

-Kwa kanisa la mtaa, kama njia ya mawasiliano, kuongeza ufahamu wa hitaji la jela na huduma za magereza.

-Kwake yeye mwenyewe, kwani huduma hii inatoa fursa ya kutumia karama zake za kiroho na kuweka imani katika matendo.

Kuna njia nyingi za kupata watu wa kujitolea:

- Weka notisi kwenye matangazo ya kanisa.
- Toa tangazo katika ibada za kanisa.

- Kuajiri katika mikutano ya vikundi vidogo.
- Kuandaa mabango na kuyaweka katika maeneo ya kimkakati kanisani.
- Panga "Siku ya Huduma ya Magereza" katika makanisa yanayoshiriki.
Kuwa na msemaji ambaye anahusika kikamilifu katika huduma ya magereza na ajumuushe ushuhuda kutoka kwa wafungwa wa zamani. Eleza programu unayopanga na utangaze mkutano (tarehe, saa, mahali) kwa wale wanaopenda kushiriki. (Mbali na kuajiri watu wa kujitolea, "Siku ya Huduma ya Magereza" itatayarisha makanisa kupokea wafungwa wa zamani katika ushirika wao.)

Katika kukagua watu walijitolea, zingatia yafuatayo:

- Je, mtu huyo amekuwa na uzoefu wa huduma ya gereza hapo awali?
- Je, mtu huyo ana kipaji chochote cha muziki?
- Wanazungumza lugha gani?
- Je, wana uwezo wa kuongoza kikundi kidogo?
- Je, wamepata uzoefu wowote wa kibinagsi wa kushuhudia?
- Karama yao ya kiroho ni nini? Kufundisha na ushauri ni zawadi mbili muhimu kwa jela na
huduma ya magereza.
- Je, wao ni mkosaji wa zamani? Ikiwa ndivyo, hakikisha kuwa wataruhusiwa kufikia
jela.
- Amua ni wapi maslahi yao yapo na wapi yatafaa zaidi:
  - Kuandika mfungwa?
  - Kumtembelea mfungwa?
  - Huduma kwa familia za wafungwa?
  - Huduma ya kikundi ndani ya gereza?
  - Huduma ya baada ya kifungo?

Unaweza kutaka kila mtu anayeweza kujitolea akamilishe ombi katika mkutano wa kwanza.
Tumia fomu ifuatayo au fanya urekebishaji wako mwenyewe:

OMBI LA VOLIUNTIA (WA KUJITOlea)

Jina _____ Umri _____ Jinsia _____

Anwani: _____

Mji _____ Jimbo au Mkoa _____ Msimbo wa Posta _____

Simu (____) _____ Barua Pepe: _____ Hali ya Ndoa: ____ Mseja ____ Ameolewa

Kazi na Cheo _____ Simu ya Kazi
(____)

Muumini wa kanisa gani? _____ Iko katika:

Tafadhali angalia eneo la kazi ya gereza ambalo unapenda. Ukiangalia zaidi ya moja, tafadhali nambari chaguo zako kulingana na upendeleo.

☐ Uandishi wa mawasiliano/barua	☐ Mafunzo ya Biblia ya Kikundi
☐ Kutoa usafiri	☐ Huduma ya kuabudu
☐ Fuata mfungwa wa zamani	☐ Fuata familia
☐ Kuandika kwa mfungwa	☐ Kumtembelea mfungwa mmoja-mmoja

Je, umewahi kukamatwa? Ikiwa "ndiyo," orodhesha tarehe, mahali, malipo na uwekaji.

Je, una uzoefu wowote wa kufanya kazi na wafungwa? Ndio la
Kama "ndiyo," tafadhali eleza:

Unazungumza lugha gani?

Je, unacheza ala ya muziki au unaimba? Ndio la
Kama "ndiyo" ni nini? _____

Zungushia kikundi unachopenda: Vijana wa Kiume wa Kike

Sahihi _____ Tarehe _____

Kumbuka: Ikiwa wanawake wanaruhusiwa kwenye timu ya kujitolea kwa taasisi ya wanaume, ni muhimu kukumbuka kwamba viwango vya juu zaidi vya maadili na mavazi vinapaswa kusisitizwa. Ndivyo ilivyo kwa wanaume wanaohudumu katika magereza ya wanawake. Inapowezekana, uwe na timu za mume na mke. Timu hizi sio tu kuzuia hali ngumu kutokea, zinaongeza mwelekeo wa ziada wa kuiga uhusiano mzuri wa mume na mke.

Baada ya kuwalinda watu wako wa kujitolea, wafunze:

- Kagua pendekezo lako la huduma ya magereza na watu wa kujitolea.
- Jadili ni wapi zingefaa zaidi katika programu.
- Tumia mwongozo huu kutoa mafunzo kwa watu wanaojitolea kwa huduma ya jela na magereza.
- Panga mwelekeo fulani kwa taasisi kama hatua ya kwanza katika kukuza nia na kuwaondoa wale wanaohisi kutoridhika na aina hii ya huduma.
- Hakikisha kupata vibali sahihi kwa wanaojitolea kuingia katika taasisi.
- Waambie watu wako wa kujitolea wamalize mafunzo yoyote yanayohitajika na kasisi au uongozi wa taasisi utakayohudumu.

HATUA YA SABA: Pang'a mkutano wako wa kwanza au ufikiaji.

- Hakikisha wanaojitolea wamefunzwa vyema.
- Hakikisha kila mtu amevaa ipasavyo kwa ajili ya kutembelewa au kuwasiliana na kikundi gerezani.
- Angalia kwamba kila mtu ana kitambulisho sahihi cha kuingia kwenye kituo.
- Kuna njia nyingi tofauti huduma au mkutano wa kikundi ndani ya gereza unaweza kuendeshwa. Ukitundua muundo unaofaa, usisite kuufanya kuwa uti wa mgongo wa huduma yako, lakini usiogope kujaribu mawazo mapya na mbinu mpya mara kwa mara. Tazama Sura ya Sita ya mwongozo huu kwa miongozo ya kuendesha huduma za magereza.
- Hakikisha kila mtu anaelewa vyema wajibu wake binafsi katika huduma: Nini cha kufanya, lini, na vikwazo vya wakati wowote vinavyohusika.

“Endelea kuwasiliana na watu walio ndani ya magereza.

*Kuna watu wengi humu ndani kama mimi wanaompenda Bwana— au ni nani anaweza kuwa kama mimi -
watu ambao wanaweza kuleta mabadiliko katika maisha yao
ikiwa watawafikia.*

*Ikiwa Kanisa lingewaona na kuwakumbatia kama sehemu ya Mwili wa Kristo, kuwafunza na kuwalea katika Bwana na kuwafundisha kuwa wanafunzi wengine karibu nao,
uamsho utatokea ndani ya kuta hizi.”*

*Karla Faye Tucker
Februari 3, 1998*

KUJITAHINI KWA SURA YA TATU

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu:

---

2. Fanya muhtasari wa hatua za kuanzisha huduma ya magereza zilizojadiliwa katika sura hii.

---

3. Je, ni aina gani mbalimbali za huduma ambazo unaweza kutoa katika taasisi?

---

4. Ni zippi baadhi ya njia za kuajiri watu wa kujitolea?

---

5. Ni baadhi ya mapendekezo gani yaliyotolewa katika sura hii kwa ajili ya kuwazoeza wahojaji wa kujitolea?

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

SURA YA NNE

Sambamba na Wafungwa

AYA MUHIMU:

Nimewaandikia ninyi mambo haya, ninyi mnaoliamini jina la Mwana wa Mungu, ili mjue ya kuwa mna uzima wa milele, na kuendelea kuliamini jina la Mwana wa Mungu. (1 Yohana 5:13)

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Eleza jinsi ya kuanza kuandikiana na mfungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuendana na wafungwa.

UTANGULIZI

Sura hii ni kwa wale wanaotaka kuhusika katika huduma ya mawasiliano na wafungwa wa jela au jela. Inaeleza jinsi ya kuanza na inatoa miongozo ya mawasiliano salama na yenye ufanisi.

JINSI YA KUANZA

Kwanza, wasiliana na mamlaka sahihi katika taasisi. Baadhi ya magereza hutoa programu zinazolingana na wafungwa na marafiki walio nje kwa sambamba na/au kutembelewa. Ikiwa gereza halina programu kama hiyo, wasiliana na kasisi kwa majina ya wale wanaohitaji mtu wa kuwaandikia.

Pili, pata orodha ya sheria za kuendana na wafungwa katika gereza hilo maalum. Taasisi nyingi zimeweka sheria zilizoandikwa zinazosimamia mawasiliano. Hizi hutofautiana kutoka taasisi hadi taasisi. Baadhi ya magereza hukuruhusu kutuma mihuri na vifaa vyta stationary kupitia barua, vitabu vyta jalada laini, trakti za Injili, Biblia, n.k. Taasisi nyinginezo zina taratibu maalum za kutuma nyenzo hizo, yaani, kitabu lazima kitoke moja kwa moja kutoka kwa mchapishaji. Taasisi zingine haziruhusu wafungwa kupokea chochote kati ya vitu hivi kupitia barua.

MIONGOZO YA KULINGANA

Hapa kuna miongozo ya kukusaidia kuwasiliana vyema na wafungwa.

- Kumbuka kwamba wafungwa wengi huhisi mashaka, kinyongo na upweke.

- Wana mashaka, kwa sababu wamenyanyaswa au kuchukuliwa faida katika mahusiano ya zamani. Wanaweza kutilia shaka nia yako ya kuandika: “Unapata nini kwa kufanya hivi?” Jitahidi kusitawisha kuaminiana, kuheshimiana, na kuelewana.
- Wafungwa huwa na kinyongo kwa sababu wamekataliwa na jamii, na wewe ni mwanachama wa jamii hiyo. Wape wafungwa upendo na uelewa usio na masharti.
- Wafungwa hujihisi wapweke kwa sababu wametengwa na marafiki na familia na pengine kukataliwa nao. Wiki bila barua inaweza kuonekana kama mwaka, kwa hivyo andika mara nyingi na ujibu barua zao mara moja. Mfungwa mmoja anaripotiwa kuita barua pepe "sunshine ya karatasi."
- Omba Mungu akusaidie kuelewa kila barua unayopokea na akuelekeze kutoa majibu sahihi. (Ona Sura ya Kumi na Mbili kuhusu “Kuhusiana na Wafungwa”).
- Ikiwezekana, ni bora kutotumia anwani yako ya nyumbani wakati wa kujibu barua. Tumia sanduku la posta au anwani ya kanisa au huduma yako. Hii itaepuka matatizo ya baadaye yanayoweza kutokea, yaani, mfungwa mwingine akipata anwani yako ya nyumbani au mtu aliyesamehewa ajitokeze bila kutarajia kwenye mlango wako.
- Weka wazi tangu mwanzo kuwa hautafuti uhusika wa kimapenzi. Ni rahisi kwa wafungwa kupendezwa, hata kama hawajawahi kukuona, kwa sababu ya upweke wao. Fadhili kutoka kwako zinaweza kutafsiriwa vibaya nao. Hili likitokea, unapaswa kunyoosha katika barua au ziara yako inayofuata. Kuwa na adabu na busara, lakini thabiti katika eneo hili. Baadhi ya huduma huwawekea kikomo marafiki wa jinsia moja.
- Usishiriki chochote kukuhusu ambacho kinaweza kutumika dhidi yako.
- Usitume pesa isipokuwa umeiombea kweli na ujue Mungu anakuelekeza kufanya hivyo. Ukituma pesa, usiwahi kuikopesha. Itume kama zawadi ya moja kwa moja, lakini iweke wazi kutotarajia zawadi za siku zijazo. Hakikisha kufuta zawadi kupitia njia sahihi katika taasisi.
- Usiahidi msaada wa ajira, nyumba n.k baada ya kutoka gerezani isipokuwa huduma unayohusika nayo imejipanga vya kutosha kutoa. Kusudi lako la kuandika ni kuwa chanzo cha kutia moyo katika Bwana. Ombi lolote la huduma za kijamii linapaswa kuelekezwa kwa huduma zinazofaa za kuachiliwa baada ya kifungo.
- Usiwe mhubiri” katika barua zako. Anzisha uhusiano kwanza, kisha ni rahisi kushiriki kuhsusu mambo ya kiroho. Shiriki matukio kutoka kwa maisha yako ya kila siku ambayo humfanya mfungwa ajisikie sehemu ya maisha yako na familia.
- Jumuisha katika barua yako chochote unachoruhusiwa kutuma kama vile...
  - Picha.
  - Nakala za habari za kuvutia.
  - Mafumbo ya kutafuta maneno au maneno.

- Kadi za posta za picha.
- Zawadi ya stempu au vifaa vya kuandikia, mara kwa mara, ikiwa taasisi inaruhusu.
- Katuni za kuchekesha.
- Alama za karatasi.
- Masomo ya Biblia au masomo ya mawasiliano.

“Inatisha sana—barua ambazo nimepokea—hakuna kitu cha kuielezea.

Nimebarikiwa sana. Asante kutoka kwa undani wa utu wangu.

Hakuna maneno ya kueleza maana yake.

Moyo wangu unalia kwamba wengine wanaweza kuionna pia.”

-Karla Faye Tucker

KUJIPIMA KWA SURA YA NNE

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni mambo gani muhimu ya kufanya ili kuanza kuwasiliana na mfungwa?

---

3. Fanya muhtasari wa miongozo ya kuendana na wafungwa iliyojadiliwa katika sura hii.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

SURA YA TANO

Kutembelea Mahabusu

AYA MUHIMU:

Wakumbukeni wale walio gerezani kana kwamba ninyi ni wafungwa wenzao, na wale wanaoteswa kana kwamba ninyi wenyewe mnateseka. (Waebrania 13:3 , NIV)

MALENGO:

- Eleza kwa nini ziara ya kibinagsi ni huduma muhimu.
- Eleza jinsi ya kushiriki katika kutembeleana moja kwa moja na wafungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kutembelea mtu mmoja mmoja na mfungwa.

UTANGULIZI

Wafungwa wengi katika magereza na magereza hawana mtu wa kuwatembelea:

- Familia yao inaweza kuishi umbali mkubwa kutoka mahali walipofungwa au hawana usafiri/fedha za kutembelea.
- Familia yao inaweza kuwa imewakataa au hawana familia.
- Marafiki wa zamani wanaweza kuwa wamewakataa.

Ziara za kibinagsi na mfungwa ni mojawapo ya maeneo yenyе kuthawabisha zaidi ya huduma ya jela na magereza. Sura hii inaeleza umuhimu wake, kwa maeleo jinsi ya kujihusisha, na inatoa miongozo ya kutembelea wafungwa mmoja mmoja.

UMUHIMU WA KUTEMBELEA BINAFSI

Kumtembelea mfungwa mmoja-mmoja ni huduma muhimu kwa sababu zifuatazo:

- Kila nafsi ina thamani kwa Mungu: "*Bwana hapendi mtu ye yote apote*" (2 Petro 3:9). Yesu alihudumia umati, lakini daima alikuwa na wakati kwa binagsi (kwa mfano, ona Yohana 4).
- Wafungwa wengi hawatahudhuria ibada za kidini. Labda "wamezimwa" kwa kanisa kwa uzoefu mbaya. Wanaweza pia kuogopa kwamba kwenda kwenye huduma za magereza kutatafsiriwa kama udhaifu na wafungwa wengine na kuwafanya wawe hatarini.
- Wafungwa wengi hawajawahi kupata urafiki wa kweli, wa Kimungu, usio na masharti. Wamejua tu mahusiano matusi au machafu.

- Kwa wengi wetu, ni rahisi kufunguka kwa kibinafsi badala ya mpangilio wa kikundi. Unaweza kujadili masuala mengi katika ziara ya moja kwa moja ambayo huwezi kujadili katika kikundi. Mfungwa anaweza kushiriki mahitaji ya kibinafsi na wewe, unaweza kuomba na kujifunza Neno pamoja, na kutengeneza kifungo cha ndani cha kiroho.
- Unakuwa daraja la kurudi kwenye jamii kwa mfungwa. Watakuwa na rafiki anayesubiri watakapotolewa gerezani.
- Mtu hawezi kuwa na marafiki wengi. Hutakuwa tu baraka, bali utabarikiwa na urafiki wa kweli na mfungwa ambaye ni au atakuwa kaka au dada katika Kristo.

JINSI YA KUJIHUSISHA

Hapa kuna miongozo ya jinsi ya kujihusisha katika kutembelea na wafungwa mmoja-mmoja.

- Uliza kuhusu mpango wa kutembelea jela au gereza ambapo unataka kujitolea. Wengi wana programu iliyopangwa ya kulinganisha wafungwa na watu wa kujitolea wanaotaka kutembelea mmoja-mmoja.
- Ikiwa taasisi haina mpango ulioandaliwa wa kuwalinganisha wafungwa na wageni, mwombe kasisi akufananishe na mfungwa. Ikiwa hakuna kasisi, wasiliana na msimamizi anayehusika na kutembelea na kuomba mechii.
- Watu wanaohudumu ndani ya gereza kwa misingi ya kikundi katika programu za kidini pia ni chanzo kizuri. Mara nyingi wanajua wafungwa ambao hawana mtu wa kuwatembelea au ambao wangefaidika kutohana na uangalifu wa kibinafsi.
- Ikiwezekana, badilishana barua chache na mfungwa kabla ya ziara yako ya kwanza. Tayari utajisikia kama marafiki unapokutana kwa mara ya kwanza.

MIONGOZO YA KUTEMBELEA

Hapa kuna miongozo ya kutembelea:

- Pitia njia sahihi ili kuidhinishwa na taasisi kama mgeni. Huenda ukalazimika kujaza fomu fulani, kuidhinishwa mapema kabla ya ziara yako ya kwanza, kubeba aina mahususi ya kitambulisho, n.k.
- Jifunze na ufuate sheria zote za kutembelea kibinafsi katika taasisi. Sheria zinaweza kujumuisha masuala kama vile siku na saa za kutembelewa, mavazi yanayofaa, usalama na kanuni za mavazi. Sheria kawaida hutawala kile kinachowezza na kisichowezza kuingizwa kwenye taasisi pamoja nawe. Magereza mengi na magereza yana sheria zao kwa maandishi. Waulize. (Kwa miongozo ya jumla, ona Sura ya Kumi na Moja ya mwongozo huu kuhusu “Misimbo ya Mavazi na Usalama.”)

- Ni vyema kutembelea mmoja-mmoja na mtu wa jinsia moja. Hii inaepuka mitego ya uhusiano usiofaa wa kimapenzi.
- Kwa kawaida, ni bora kutotoa pesa kwa mfungwa au familia yao. Ikiwa kuna hitaji halali na unaamini kweli kwamba Mungu anakuelekeza kufanya hivi, ni bora kuelekeza pesa zako bila kujulikana kupitia kasisi au mawasiliano mengine katika taasisi.
- Ukitengeneza urafiki wa kweli na mfungwa, itakuwa rahisi kujadili mambo ya kiroho na kuwashirikisha Injili.
- Usihubiri au kutoa hotuba. Mwombe Mungu akuonyeshe jinsi ya kushiriki upendo wake na Neno la Mungu kwa njia ambayo itakubaliwa. Baada ya mfungwa kuwa mwamini, endelea kumfundisha Neno la Mungu.
- Kama taasisi inakuruhusu, mpe Biblia na fasihi ya uanafunzi kwa rafiki yako. Kulingana na sheria za kitaasisi, unaweza kuruhusiwa kutuma vitu hivi kwa njia ya barua, kuvichukua ndani yako, au kumpa kasisi nyenzo ili awasilishe.
- Isipokuwa umepata mafunzo au umejaliwa na Mungu katika eneo la ushauri wa kibinagsi, usichukue jukumu hili katika uhusiano. Upo kama rafiki. Usijisikie lazima utoe jibu kwa kila suala lililotolewa.
- Kama katika urafiki wowote, kuwa msiri mzuri. Weka maelezo ya kibinagsi yaliyoshirikiwa na rafiki yako maalum kwa siri.
- Gereza ni sehemu isiyo na utu, isiyo na utu na mfungwa hana nafasi kubwa ya kupokea usikivu wa mtu binagsi. Mfanye rafiki yako ajisikie wa pekee. Fanya matembezi yako yawe chanya, ya kuinua, na ya kufurahisha.
- Daima kumbuka wewe upo kama mwakilishi wa Bwana Yesu Kristo, lakini usitumie muda wako wote katika mambo ya kiroho. Sitawisha uhusiano wenye usawaziko kama vile unavyofanya na marafiki zako wa kibinagsi. Jadili matukio ya sasa, cheka pamoja, furahiya na rafiki yako!

KUJIPIMA KWA SURA YA TANO

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kwa nini ziara ya kibinafsi ni huduma muhimu?

---

3. Orodhesha njia za kushiriki katika kuwatemebelea wafungwa mmoja-mmoja.

---

4. Fanya muhtasari wa miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kutembeleana na mfungwa mmoja mmoja.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA SITA

Kuendesha Mikutano ya Vikundi

AYA MUHIMU:

Lakini alipowaona makutano, aliwahurumia, kwa sababu walikuwa wamechoka na kutawanyika kama kondoo wasio na mchungaji.
(Mathayo 9:36)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Kubainisha aina mbalimbali za mikutano ya vikundi inayoweza kufanya katika magereza na magereza.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuendesha mikutano ya kikundi.

UTANGULIZI

Magereza mengi na magereza hutoa fursa kwa huduma za vikundi kwa wafungwa. Sura hii inabainisha aina mbalimbali za huduma za vikundi na kupendekeza miongozo ya kuendesha vikundi.

AINA ZA MIKUTANO YA VIKUNDI

Kuna aina nyingi za mikutano ya kikundi cha Kikristo ya kufanya gerezani:

- Huduma za ibada.
- Masomo ya Biblia.
- Madarasa ya muziki (kufundisha waimbaji, wanamuziki, au kwaya kwa ajili ya ibada za gerezani).
- Mawasilisho ya muziki na tamthilia.
- Maandishi ya Kikristo.
- Vikundi vidogo vinavyotoa mtazamo wa Kikristo kwa uraibu na/au matatizo ya kihisia.
- Madarasa ya wazazi.
- Kozi za chuo cha Biblia.
- Madarasa ya uanafunzi kwa waumini wapya.

Fuata miongozo iliyotolewa katika Sura ya Tatu ya mwongozo huu kwa ajili ya kuandaa na kuwasilisha pendekezo lako kwa taasisi.

KUENDESHA MIKUTANO YA VIKUNDI

Hapa kuna miongozo ya jumla ya kuendesha huduma za kikundi katika jela au gereza.

MUDA:

Taasisi za urekebishaji huendesha kwa ratiba kali. Mikutano yote ya kikundi inapaswa kuanza na kumalizika kwa wakati.

MUZIKI:

Muziki wa ibada gerezani unapaswa kutia moyo na kuinua. Nyimbo zinazoweza kueleweka vibaya na wakazi kuwa za kulaani au "kuwekwa chini" hazipaswi kutumiwa, k.m., "Oko Wanaoangamia." Wala muziki wa kuhuzunisha kama vile "Hakuna Anayejua Shida Niliyoona." Ikiwa unatumia vitabu vya nyimbo, nyimbo za sauti, laha za nyimbo, vioozza au ala zina vifaa hivi tayari. Daima pokea kibali kutoka kwa kasisi kabla ya kupanga shughuli za muziki ambazo ni tofauti na zile ambazo timu yako hufanya kwa kawaida (yaani, tamasha, programu maalum).

MAOMBI:

Hapa kuna baadhi ya mapendekezo ya muda wa maombi:

- Maombi yawe mafupi na kwa uhakika isipokuwa Roho Mtakatifu asogee kwa namna ya pekee.
- Hakuna nafasi au mkao maalum ni muhimu, lakini kunapokuwa na umati mkubwa, itakuwa vyema kuwaacha washiriki wakiwa wameketi au kusimama wakati wa kusalikuliko kuwaita mbele kupiga magoti. (Hii ni kwa madhumuni ya udhibiti.)
- Tumia muda mwingi kuombea ustawi wa kimwili, kijamii, kiakili na kiroho wa wafungwa, mahangaiko yao na yale yanayohusiana na familia zao. Ombea pia taasisi na wafanyakazi wa taasisi.
- Ni sawa kuweka macho yako wazi (au kuwa na mwanachama wa timu yako aliyeteuliwa kuweka macho yao wazi) kwa madhumuni ya udhibiti.

KUSOMA MAANDIKO:

Mtu anayesoma Maandiko, wakati wa ibada, "anarudia" sauti ya Mungu na kuweka sauti kwa ajili ya mahubiri au somo. Soma kifungu kwa kujieleza na kicho (ona Nehemia 8:8). Tangaza waziwazi, kabla ya kuanza kusoma, mahali Maandiko yapo (kitabu, sura, na aya). Ruhusu muda kwa wale walio na Biblia kupata kifungu hicho. Kadiria sauti yako kwa walio nyuma ya chumba. Simama wima na useme waziwazi. Soma Neno la Mungu kwa njia yenye kuvutia sana hivi kwamba hisia za wafungwa zitachochewa na mioyo yao kuelekea mbinguni.

USHUHUDA:

Ukiombwa utoe ushuhuda, usione hii kuwa nafasi nzuri ya kuhubiri. Usitumie marejeleo yasiyoeleweka kama, "Tangu nilipokuja njiani" au "Baada ya mimi kukubali ukweli." Ni afadhali kutumia maneno kama vile "Tangu nimekuwa Mkristo aliyezaliwa mara ya pili" au "Baada ya kumkubali Yesu Kristo kuwa Mwokozi wangu binafsi."

Weka ushuhuda wako ukizingatia Kristo na ufuate Kanuni ABC za kushuhudia:

- A. Daima sema kile ambacho Kristo amefanya kwa ajili yako na/au familia yako, ukihusisha mambo ambayo ni muhimu katika kuimarisha imani ya wafungwa. Usipendeze dhambi kwa kueleza mambo waziwazi.
- B. Kuwa mafupi iwezekanavyo, ikiwezekana dakika 2-3. Usijaribu kusema yote. Kumbuka kwamba unafanya kazi katika muda uliopangwa. Kadiri unavyozungumza, ndivyo muda msemaji mkuu atakavyokuwa mdogo wa kutoa Neno.
- C. Angalia wasilisho lako Ongea kwa uwazi na kwa sauti kubwa, hasa ikiwa hakuna maikrofoni inayopatikana, ili usikike na ueleweke kwa wote.

KUHUBIRI AU KUFUNDISHA:

Jumbe zinazotayarishwa kwa ajili ya kuhubiri au kufundisha gerezani hazipaswi kuzidi dakika 30 (isipokuwa, bila shaka, Roho Mtakatifu anatembea kwa namna fulani ya kushangaza). Wafungwa wengi wana muda mdogo wa kuzingatia. Unataka pia kuacha muda wa kutosha mwishoni mwa ujumbe wako ili uweze kuhitimisha mambo ipasavyo, kuwaombea wafungwa binafsi, na kutembelea kwa muda na wakaaji (ushirika ni muhimu kwao).

Fanya ujumbe wako ufaane na wafungwa. Rekebisha uwasilishaji wako kwa kile unachojuwa kuhusu hadhira yako. Jumbe za kujenga wahusika na za kutia moyo huwa nzuri kila wakati. Unapotoa hoja kuhusu makosa, tumia kila mara "sisi" kujijumuisha.

Mambo yafuatayo **kamwe** hayafai kufanywa katika ujumbe:

- Usiwakemee wakazi. Inatosha hii imefanywa na jamaa, wanasheria, na majaji.
- Kamwe usitoe kauli ambazo zinaweza kutafsiriwa vibaya na wafanyakazi wa magereza kuwa ni uvunjifu wa usalama.
- Usidharau dini zingine.
- Uisionyeshe mtazamo wa "mtakatifu kuliko wewe".
- Usiulize maswali ya kupinga kamwe au kudhani kuwa kikundi hakikubaliani nawe.
- Katika vikundi vidogo, inapowezekana, tumia mpangilio wa viti vyta duara.
- Katika vikundi vidogo, himiza ushiriki wa darasa. Njia ya maswali na majibu ni nzuri. Usiruhusu mtu mmoja atawale mazungumzo.
- Hakikisha kila mtu anayo Biblia na umtie moyo aisome pamoja.
- Ikiwa itabidi umfukuze mwanafunzi msbufu kutoka kwa kikundi, kuwa mwenye busara na adabu, lakini uwe thabiti. Ikiwa ni lazima, pata ushirikiano wa afisa wa kurekebisha tabia.

MUITIKIO:

Ukiuliza jibu kutoka kwa kikundi mwishoni mwa ujumbe, eleza wazi juu ya kile unachotaka wafanye na kwa nini. Kumkubali Yesu kama Mwokozi? Kuweka upya maisha yao kwa Kristo? Je, ungependa kujibu ukombozi au uponyaji? Je, unapokea ubatizo wa Roho Mtakatifu? Ikiwa una kundi kubwa linalojibu, ni bora kuwafanya wanyanyue mikono badala ya kujitokeza (tahadhari za usalama).

USHIRIKI WA WAFUNGWA:

Wahimize wafungwa kuwa sehemu ya huduma. Kwa mfano, acha mfungwa aimbe peke yake au ashiriki ushuhuda wao. Kuwa mwangalifu kuhusiana na maudhui na urefu wa ushiriki wa wafungwa. Kumbuka kwamba unafanya kazi ndani ya muda uliowekwa na unaweza kuruhusu kiwango cha chini tu cha ushiriki wa wakaazi katika kila huduma. Ikibidi, kuwa na orodha ya kusubiri kwa vipindi vijavyo. Hakikisha umeonyesha nyimbo ambazo wafungwa wanataka kuziimba, kwani baadhi ya waumini wapya huenda wasichague muziki ufaao. Daima kudumisha udhibiti. Usiruhusu mfungwa yejote kuchukua udhibiti wa mkutano.

Katika mikutano ya vikundi vidogo--hasa vikundi vya Kikristo vinavyohusika na uraibu--hutoa fursa kwa wafungwa wote kushiriki na kushiriki. Ikiwa mfungwa atamshambulia mwingine kwa maneno kwenye mkutano, ingilia kati mara moja kwa kuelekeza kikundi kwenye masuala badala ya kushughulika na watu binafsi.

FUATILIA:

Wafungwa wanaoonyesha kumkubali Yesu Kristo kama Mwokozi wao wa kibinasi wakati wa kukata rufaa mwishoni mwa mkutano wa kikundi au wakati mwingine wowote wanapaswa kupokea uangalizi wa ufuatiliaji wakiwa bado katika taasisi.

Ikiwezekana, majina yao yahifadhiwe na nakala moja umpe kasisi na nyingine uihifadhi ili kufuatilia. Wahimize kuhudhuria vipindi vya kujifunza Biblia, ibada za Jumapili, na matukio mengine ya Kikristo yanayotolewa katika taasisi hiyo.

Ikiwa taasisi inaruhusu ubatizo wa maji, wanapaswa kupokea maagizo juu ya hili na kupewa fursa ya kubatizwa. Mabati ya kubebeka yanapatikana mtandaoni.

Waongofu wapya watakuwa kama watoto wadogo wanaochukua hatua zao za kwanza za kiroho. Mara nyingi, mazingira yao yatakuwa ya kigeni na kinyume na imani zao mpya. Usaidizi wa daima, kitia-moyo, na sala zinahitajika. Wanapaswa:

- Uwe na bidii ya kiroho iwezekanavyo kwa kushiriki katika ibada, mafunzo ya Biblia, madarasa ya uanafunzi, na utendaji mwingine wa Kikristo.

- Wapewe wajibu fulani katika huduma mara tu wanapokuwa tayari kuukubali. Wengi wana talanta nyingi na talanta zao zinazofaa zinapaswa kutumiwa kwa utumishi wa Mungu. Kusoma karama za kiroho kutawasaidia kutambua na kuanza kutiririka katika karama ambazo Mungu amewapa.
- Uhimizwe kuendelea kuhudhuria mara kwa mara ibada na vipindi vya kujifunza Biblia.
- Kuhimizwa kukuza urafiki na Wakristo wengine ndani na nje ya taasisi. Unaweza kutaka kugawa "rafiki wa kiroho" kwa kila mwongofu mpya. Mtu huyu atamtembelea na/au kumwandikia mkazi huyo mara kwa mara, na pia kuendelea kuwasiliana naye baada ya kuachiliwa kutoka gerezani. Ikiwa mfungwa unayefanya kazi naye atahamishwa hadi taasisi nyingine, "rafiki wa kiroho" anaweza kuendelea kuandika na kutoa kutia moyo na mwongozo wa kiroho. (Tahadhari: Hakikisha kwamba "rafiki wa kiroho" ni jinsia sawa na mwongofu.)

KUINGIA NA KUTOKA CHUMBANI:

Ni muhimu, hasa katika makundi makubwa, kuwa na taratibu zilizowekwa za kuingia na kutoka kwa chumba ili kuweka mambo kwa utaratibu. Taasisi zingine zinahitaji wafungwa kuingia ili kuwe na rekodi ya ushiriki wao. Wape wafungwa wengine kubaki nyuma na urekebishe chumba katika mpangilio. Kulinda vifaa, kuweka vifaa, kutupa takataka, na kunyoosha viti na meza.

Safari ya kwenda kwenye shamba la mavuno

Mbinu: Unaweza kuona taa kutoka umbali wa maili kumi, zikimulikwa kwenye mandhari ya magharibi ya machweo matukufu. Barabara tunayosafiri imepangwa upande mmoja wa mitini, pichi, na kokwa ambayo sasa inatoa mavuno mengi ya kila mwaka. Kwa upande mwingine wa barabara mchanganyiko ni kuvuna nyasi. Lakini mbele yetu, ambapo taa zinawaka kwa mbali, ni mavuno makubwa zaidi.

Kuingia: Tunapoendesha gari kwenye uwanja wa gereza, kwanza tunapita kituo cha walinzi chenyе ishara nyingi za onyo:

- Unaingia katika eneo lililowekewa vikwazo: Hakuna silaha, bunduki, visu au dawa za kulevya.
- Unatakiwa kukubali kutafutwa kwa mtu na mali zako.
- Unaingia eneo lenye maambukizi ya UKIMWI yanayo julikana.
- Ikitokea ghasia gerezani, tunakuwa na sera ya kutojadiliana kwa mateka.

Kwanza tunaingia kwenye kituo cha wageni. Hapo ni lazima tuondoe vito vyote, vitu vyovoyote katika mifuko yetu, mikanda yetu, na saa hadi tuondoe kigunduzi cha chuma. Upekuzi unafanywa kwa Biblia yetu na begi la vitabu na tunapita kwenye kigunduzi cha chuma. Kisha tunaingia, tukapewa beji, na mikono yetu imebandikwa msimbo wa utambulisho wa urujuanimo. Tunatoka katikati ya wageni kwenye cubicle ndogo na kusubiri lango kubwa ili kufungua. Inapotokea, tunaingia ndani ya cubicle nyingine ndogo. Lango nyuma yetu linagonga kwa mshindo mkubwa, kisha lango lililo mbele yetu linafungua na tunaendelea hadi kituo cha kudhibiti. Katika kituo cha udhibiti, tunapiga kengele ya nje. Lango linafunguliwa, linafungwa nyuma yetu, kitambulisho chetu kinachunguzwa, na mlango mwingine mkubwa unafunguliwa. Hatimaye, tuko ndani ya ua kuu wa kituo cha gereza. Tumezungukwa na uzio mrefu uliowekwa waya wa wembe. Tunavuka uwanja hadi kwenye jengo upande wa mashariki ambapo mavuno yanangojea.

Mavuno: Viti rahisi vya mbao vinajaza chumba wazi, cha mstatili. Hakuna madirisha ya vioo, hakuna zulia, au viti vya starehe. Lakini chumba hicho kimejaa mavuno ya maisha ya wanadamu. Wanawake hujaza viti, panga kuta, na kukaa sakafuni.

- Hebu tukutambulisho kwanza kwa AG, ambaye anatumikia kifungo cha maisha 15 kwa kumuua msukuma dawa. Maisha yake yamebadilishwa kimuijiza kwa uwezo wa Mungu. Anawajibika kibinagsi kwa "waokoaji" wengine wengi wanaojaza darasa. Walikuja kubadilika maisha yao walipoona tofauti ya maisha yake.
- SK alikuwa mwalimu hadi usiku huo mbaya alipokunywa pombe kupita kiasi, akaingia kwenye gari lake, akampiga na kumuua mtembea kwa miguu. SK sasa ni Mkristo aliyezaliwa mara ya pili.
- DL ilitoka katika asili ya ibada ya Shetani. Alikuwa kuhani mkuu wa kike katika kanisa la Shetani. Akiwa mtoto, alinyanyaswa na babake wa kambo na kupata mtoto wake wa kwanza akiwa na umri wa miaka 12. Akitumikia wakati kwa makosa ya utekaji nyara na madawa ya kulevya, ameokolewa, amejazwa na Roho Mtakatifu, na kupata shahada yake ya chuo kikuu kutoka chuo kikuu cha Kikristo. akiwa mahabusu.
- AM alitoka kwa dawa za kulevya na ukahaba. Hakumaliza chochote maishani mwake hadi alipomaliza kozi katika Chuo cha Biblia cha gereza. Anafanya parole kesho, na

usiku wa leo anasimama akiwa na uso unaong'aa kumtukuza Mungu. Alitembea kwenye malango haya peke yake. Anatembea nje na Mungu.

Tunatamani tungekuwa na wakati wa kukutambulisha kwa kila mmoja wa wanawake. Hao zamani walikuwa wezi, waraibu, wabadhirifu, makahaba, na wauaji. Kile ambacho elimu, ukarabati, na ushauri havingeweza kufanya, nguvu ya Injili imefanya. Tunapohubiri Neno la Mungu, utaona machozi ya toba. Utasikia sauti zikiinuliwa kwa kumsifu Mungu. Unaweza kuona hata kucheza na kupiga kelele mbele za Bwana. Ingawa wako nyuma ya nguzo na safu za uzio wa wembe, wanawake hawa wamepata uhuru katika Yesu Kristo. Haya ndiyo mavuno ya kweli.

KUJIPIMA KWA SURA YA SITA

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Orodhesha aina mbalimbali za mikutano ya vikundi inayoweza kufanywa katika magereza na magereza.

---

3. Fanya muhtasari wa miongozo iliyotolewa katika sura hii kwa kila mojawapo ya maeneo yafuatayo:

Muda

Muziki _____

Maombi

Usomaji wa maandiko _____

Shuhuda

Kuhubiri au kufundisha_____

Itikio

Ushiriki wa mahabusu _____

Fuatilia_____

Kuingia na kutoka chumbani _____

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho ya mwongozo huu.)

SURA YA SABA

Kuhudumia Familia za Mahabusu

AYA MUHIMU:

"...na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa." (Mwanzo 12:3)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Eleza kwa nini familia ya mfungwa mara nyingi huwa katika matatizo.
- Tambua njia ambazo unaweza kuhudumia familia za wafungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuhudumia familia za wafungwa.

UTANGULIZI

Maelfu ya familia huathiriwa moja kwa moja kila mwaka kwa kuwa na mmoja wa wapendwa wao gerezani au jela. Wengi wa familia hizi wamevunjika na kujazwa na upweke, wasiwasi, na hisia za kukataliwa. Chache kati ya familia hizi hupokea uangalizi wa kutosha kutoka kwa kanisa.

Mungu alimwambia Abrahamu kwamba kupitia yeye, "jamaa zote za dunia zitabarikiwa." Mkiwa warithi wa kiroho wa Abrahamu, ninyi pia mnaweza kubariki familia. Sura hii inachunguza njia wewe na/au kanisa lako mnaweza kushiriki katika kuhudumia familia za wafungwa.

KUELEWA MGOGORO

Mwanafamilia anapokamatwa, kwa kawaida hutokeza wasiwasi, woga, na kutokuwa na uhakika kwa wenzi wao wa ndoa, watoto, au wazazi. Kifungo huleta shida maradufu kwa familia. Shida ya kwanza ni kwamba mmoja wa wanafamilia amekamatwa kwa kuvunja sheria. Shida ya pili ni kwamba familia imegawanyika. Kumpoteza mwanafamilia hadi kufungwa ni sawa na mtu kufa.

Watoto hukumbana na aibu na hasara mzazi anapokuwa gerezani. Huenda wakahamishwa, wakalazimika kuishi na watu wa ukoo, marafiki, makao ya kulea, au katika taasisi. Wengi hawapati kumtembelea mzazi aliyefungwa kwa sababu ya amri za mahakama, umbali kutoka gerezani, au fedha zinazokataza kumtembelea (gharama za usafiri, chakula, nyumba).

JINSI YA KUSAIDIA FAMILIA ZA WAFUNGWA

Hapa kuna njia za vitendo za kuhudumia familia za wafungwa:

Usafiri na ukarimu: Toa usafiri kwenda na kutoka kwa taasisi ili familia iweze kutembelea.

Ikiwa unaishi karibu na gereza, toa mahali pa kulala kwa familia wakati wa kutembelea.

Uchunguzi umeonyesha kwamba familia inayowasiliana na mshiriki gerezani ina ushawishi muhimu katika kumsaidia mtu huyo kuzoea jamii anapoachiliwa.

Taarifa: Huenda familia isijue jinsi ya kupata taarifa, mambo kama vile tarehe za kesi, lini na jinsi ya kutembelea, au jinsi ya kupata uwakilishi wa kisheria. Unaweza kuwa msaada ikiwa unajitambulisha na mfumo.

Huduma za kijamii: Shiriki taarifa kuhusu mashirika ya umma na ya kibinafsi ambayo hutoa ajira, usaidizi wa kisheria, nyumba, usaidizi wa kifedha, ushauri nasaha, elimu, n.k. Familia inaweza pia kuhitaji usaidizi katika kutuma maombi ya programu hizi.

Ajira: Iwapo mpokeaji mshahara amefungwa, mwenzi anaweza kuhitaji kupata kazi.

Makao, chakula, mavazi, na fedha: Huenda familia ikahitaji makao ya muda au ya kudumu, chakula, au fedha ili kusaidia kuwatunza. Iwapo wewe au kanisa lako linatoa usaidizi wa kifedha, hundi zinapaswa kutumika na kulipwa kwa bili zinazohusika, moja kwa moja kwa mwenye nyumba, kampuni za huduma, n.k.

Ushauri: Familia nzima au wanafamilia binafsi wanaweza kuhitaji ushauri wa kibinafsi ili kukabiliana na shida.

Zawadi kwa hafla maalum: Krismasi na siku za kuzaliwa ni ngumu kwa watoto na wazazi wao waliofungwa. Njia moja unayoweza kusaidia ni kununua zawadi za Krismasi na siku za kuzaliwa na kumpa mtoto kama zawadi kutoka kwa mzazi aliyefungwa. Hii inafurahisha mfungwa na mtoto!

Nyumba ya kanisa: Jambo muhimu zaidi unaweza kufanya kwa ajili ya familia ya mfungwa ni kutoa nyumba ya kanisa yenye upendo, yenye kutegemeza na kukubalika.

JINSI YA KUWASILIANA NA FAMILIA YA MFUNGWA

Kuna mambo mawili muhimu unapaswa kufanya kabla ya kuwasiliana na familia ya mfungwa:

-Angalia na kasisi au utawala kwenye jela au gereza unapohudumu.

Angalia ikiwa kuna sheria dhidi ya hii au utaratibu uliowekwa unapaswa kufuata.

-Pata kibali cha maandishi kutoka kwa mfungwa ili familia na taasisi ijue una kibali chake. Ombi pia hufafanua madhumuni ya mwasiliani wako. Unaweza kutumia na/au kurekebisha fomu ifuatayo.

Fomu ya Ombi la Mawasiliano na Familia

Tunafurahi kufuutilia ombi lako ili tuwasiliane na wanafamilia yako ili kutoa kitia-moyo, ushauri, mafunzo ya Biblia, na mahitaji ya vitendo inapowezekana, lakini sisi tunahitaji ruhusa yako kufanya hivyo. Tafadhali jaza fomu hii. Tafadhali chapisha:

Jina _____

Nambari ya kitambulisho cha mahabusu _____ Maelezo ya Makazi _____

Taasisi _____ Mahali _____

Tafadhali wasiliana na:

Jina la

Anwani

Simu

Mahusiano

Kusudi

Mwanafamilia

Kwako

Ambayo Unataka

Tufanye

Mawasiliano Nao

Sahihi _____ Tarehe _____

Idhini ya kasisi wa taasisi au msimamizi:

Na _____

Sahihi

Tarehe

Simu ya kirafiki au ziara fupi kwa familia inapaswa kuanzisha huduma hii. Katika kilele cha ziara au simu, toa sala fupi. Katika ziara inayofuata, leteni nakala ya fasihi ileile ya Kikristo ambayo mfungwa huyo anatumia kwa washiriki wa familia walio watu wazima ili wafanye maendeleo ya kiroho pamoja. Ikiwa hawapendezwi na vichapo, basi endelea kuwatembelea kwa urafiki na utegemezo. Kila mara jaribu kuelekeza mazungumzo kuelekea mahitaji ya sasa ya nyumba, familia, ajira, mipango ya siku zijazo, na umuhimu wa kuwa na Mungu kutembea pamoja nao katika kila changamoto. Kukatisha tamaa majoribio ya kukaa juu ya mambo mabaya ya zamani. Katika ziara zinazofuata, familia inaweza kushiriki nawe matatizo ya kibinagsi. Ikiwa hitaji la msingi ni dhahiri, uliza kwa busara ikiwa unaweza kukusaidia kulitimiza.

Kumbuka: Timu za mume na mke ni wageni bora. Wanaume hawapaswi kamwe kumtembelea mke wa mfungwa peke yake, wala mwanamke hatakiwi kumtembelea mume wa mfungwa peke yake.

Unapofanya kazi na familia ya mfungwa, weka mambo yote ya kibinagsi kwa siri. Shiriki yale tu ambayo umepokea ruhusa mahususi kutoka kwa mwanafamilia aliyefungwa ili kufichua. Kamwe usijihushe na masuala ya kisheria au kutaja matatizo yanayodaiwa kati ya mfungwa na familia yake.

Ndani ya Gereza la Urusi. . .
Changamoto kwa Huduma za Magereza za Kimataifa
Na Patricia Hulsey

Tunapoingia gerezani, barabara ndefu, zenygiza na plasta inayoporomoka na mabomba yenye kutu huongoza kwenye ngazi nyeusi zaidi. Tunashuka ngazi na kuvuka yadi iliyogandishwa na mbwa wakali wanaobweka kutoka nyuma ya nyua zao. Kisha tunaingia kwenye barabara ya ukumbi ya seli yenye unyevunyevu iliyona milango ya chuma nzito.

Seli zilizojaa wafungwa kumi na tano na vitanda vitano sio kawa. Wafungwa hulala kwa zamu kwa sababu ya ukosefu wa vitanda. Vitanda vingi havina shuka, blanketi, au magodoro. Hakuna bidhaa za usafi wa kibinagsi. Hakuna faragha kwa choo kimoja kwenye chumba hicho. Balbu ya umeme hafifu huning'inia kutoka kwenye dari. Uvundo ni wa kutisha. Hakuna hewa safi. Hakuna televisheni, redio, au vitabu. Hakuna huduma za kidini. Wafungwa huoga mara moja kwa wiki na wanaruhusiwa kutoka kwenye seli kwa dakika kumi na tano tu kwa siku. Seli hizo zimeshambuliwa na chawa. Chakula cha mchana ni mchuizi wa kijani unaotumiwa kwenye bakuli za batii.

Ilikuwa ni katika mazingira haya mabaya ambapo tulienda kutoka seli moja hadi nyingine tukihubiri upendo wa Yesu, tukisambaza Biblia na vifaa vya kujifunzia. Muda mfupi kabla ya milango ya chuma kizito kufungwa nyuma yetu, mfungwa mmoja—msemaji wa chumba hicho—alitoa maoni, “Tunawashukuru kwa mambo ambayo mmetuletea, lakini lililo muhimu zaidi ni kwamba mljali kuja hata kidogo. .”

JARIBU KWA SURA YA SABA

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Kwa nini familia ya mfungwa mara nyingi huwa katika matatizo?

---

3. Je, ni baadhi ya njia gani ambazo unaweza kuhudumia familia ya mfungwa?

---

4. Ni mambo gani mawili muhimu unapaswa kufanya kabla ya kuwasiliana na familia ya mfungwa?

---

5. Fanya muhtasari wa miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kuhudumia familia za wafungwa.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA NANE

Kuwahudumia Wafungwa Walio Hukumiwa Kunyongwa

AYA MUHIMU:

Kuuuga kwake mfungwa na kukufikilie; kwa kadiri ya ukuu wa uweza wako uwahifadhi wale walioandikiwa kufa. (Zaburi 79:11)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Eleza jinsi ya kuanzisha huduma hadi wafungwa waliohukumiwa kifo.
- Jadili miongozo ya kuwahudumia wafungwa waliohukumiwa kifo.
- Eleza jinsi ya kumsaidia mfungwa aliyehukumiwa kifo kuijandaa kufa.

UTANGULIZI

Baadhi ya magereza yana "Safu ya Kifo", vitengo maalum ambapo wafungwa wamewekwa ambao wamehukumiwa kifo na mfumo wa kisheria wa taifa lao, jimbo, au mkoa. Wafungwa hawa kwa kawaida huwekwa katika kutengwa au katika vituo vya usalama vya juu zaidi. Watu walio katika safu ya kunyongwa ni sehemu ya kipekee ya taasisi ya adhabu, na sura hii imeundwa ili kukusaidia kuhudumu vyema katika mazingira haya.

KUANZA HUDUMA KWA WAFUNGWA WALIOKO SAFU YA KIFO

Huduma yenyе hukumu ya kifo, kama huduma yoyote ya magereza, lazima ipitishwe na kasisi au utawala wa taasisi hiyo. Katika hali nyingi hutaruhusiwa mara moja kufikia waliosubiri kunyongwa. Kasisi au msimamizi atataka kukuona ukihudumu katika mazingira mengine gerezani, kwa makundi na wafungwa binafsi katika idadi ya watu kwa ujumla.

Baadhi ya taasisi haziruhusu huduma za vikundi kwenye hukumu ya kifo kwa sababu ya hatari ya usalama, lakini unaweza kuruhusiwa kuhudumu mmoja-mmoja kwa kumtembelea au kuandika mfungwa aliyehukumiwa kifo. Hili linaweza kuwa la ufanisi sana, katika suala la kukuza mahusiano ya kweli na kushiriki ujumbe wa Injili. Inaweza pia kusababisha uwezekano wa huduma ya kikundi baadaye.

Ikiwa mikutano ya kikundi hairuhusiwi, chunguza njia mbadala za kuhudumu kwenye watu wanaosubiri kunyongwa. Kwa mfano, katika taasisi moja ambapo huduma ya kikundi haikuruhusiwa, kicheza DVD kiliidhinishwa kuongoza safu hiyo na kasisi na huduma za kujitolea walitoa video za Kikristo. Baadhi ya taasisi za kisasa zimefunga uwezo wa televisheni

wa saketi na labda hizi zinaweza kutumika kupeperusha huduma zilizorekodiwa. Sauti ya Kikristo pia inaweza kuruhusiwa. Unaweza pia kuwa na uwezo wa kulinganisha kila mfungwa katika hukumu ya kifo na mgeni Mkristo ambaye atawahudumia mmoja-mmoja.

KUWAHUDUMIA WAFUNGWA WALIOKO SAFU YA KIFO

Iwapo unahudumu kwa kuandika au kutembelea mmoja-mmoja na mfungwa aliyehukumiwa kifo, pitia Sura ya Nne na ya Tano ya mwongozo huu kwa miongozo ya kuandika na kutembelea. Ikiwa unaongoza huduma ya kikundi, ona Sura ya Sita, Kumi na Moja, na Kumi na Mbili. Miongozo ya jumla katika sura hizi inatumika kwa watu wanaosubiri kunyongwa hadi kufa.

Miongozo ya kipekee ifaayo wafungwa waulioko kwenye safu ya kifo ni kama ifuatayo:

- Wakati mwingine kuna sheria tofauti za kutembelea, kuandika, au kufanya huduma za kikundi kwenye watu wanaosubiri kunyongwa kwa sababu ya maswala ya usalama. Uliza juu ya kanuni hizi na uzingatie kidini.
- Iwapo mfungwa aliyehukumiwa kifo atadumisha kutokuwa na hatia, si mahali pako kumpinga. Kuna matukio mengi ambapo watu wameachiliwa kutoka kwa hukumu ya kifo baada ya kuthibitishwa bila shaka kwamba hawakuwa na hatia. Ikiwa watadumisha kutokuwa na hatia, omba pamoja nao kwamba Mungu atafanya na haki itendeke.
- Hisia za kutengwa, huzuni, na kukata tamaa ni kawaida kwa sababu wafungwa waliohukumiwa kifo kwa kawaida hutengwa, huzuiliwa mara nyingi zaidi kwenye seli zao, na huwa na chaguzi chache kuhusu ni programu zipi za gereza wanazoweza kushiriki. Unaweza kusaidia kwa rafiki mwenye kujenga na kutoa msaada. njia za kujaza muda wao (puzzles, michezo, sanaa na ufundi, nyenzo za kusoma, kozi za mawasiliano, nk - chochote kinachoruhusiwa na taasisi).
- Watu huhukumiwa kunyongwa kwa sababu ya hali ya ukatili ya uhalifu ambao wameshtakiwa na kuhukumiwa. Wengine wanaweza kukubali hatia yao, lakini wasionyeshe majuto yoyote kwa uhalifu wao. Lazima uwe na uwezo wa kuwakubali jinsi walivyo na kisha, kupitia upendo na nguvu ya Mungu inayobadilisha maisha, uwaongoze hadi mahali wanapohitaji kuwa.
- Lazima uwe na ufahamu halisi wa kuzaliwa upya kwa Biblia: “. . . *mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipyä; mambo ya kale yamepita; tazama, yamekuwa mapya*” (2 Wakorintho 5:17). Jamii inaweza bado kuhitaji mfungwa kulipa makosa yake kwa maisha yake, lakini Mungu amemsamehe na wao ni kiumbe kipyä. Sio mtu yule yule aliyefanya uhalifu.
- Hakikisha mfungwa aliyehukumiwa kifo anaewela kuwa kumgeukia Mungu haimaanishi kuwa atawakomboa na kifo. Shiriki Waembrania 11, ambayo inasimulia ni watu wangapi wacha Mungu waliokolewa kutoka kwa kifo, lakini

wengine hawakukombolewa. Wengine walitolewa gerezani, wengine hawakutolewa. Mungu anataka kuwapa imani inayokufa pamoja na imani iliyo hai.

- Endelea kushikilia kwa imani mfungwa aliye hukumiwa kifo hadi chaguzi zote za rufaa za kisheria zitakapomalizika, lakini usiogope kumsaidia kujiandaa ikiwa kifo hakiwezi kuepukwa.
  - Je, kuna mtu wanahitaji kusamehe? Waongoze katika nafasi hiyo.
  - Je, kuna wale ambao anahitaji kuomba msamaha na kuomba msamaha? Wahasiriwa na familia zao, familia yake mwenyewe au marafiki? Waongoze katika mchakato huo.
  - Ikiwa wana watoto wadogo, wahimize kumwandikia mtoto barua ili wapewe wakiwa wakubwa.
  - Je, wana masuala yoyote ya kibashara yanayohitaji kuhitimishwa?
  - Jadili kifo kwa uwazi, na ukweli kwamba kama muumini, hakuna kitu cha kuogopa. Kila mtu ana muda maalumu wa kufa. Tofauti pekee kati yao na waumini wengine ni kwamba wanaijua tarehe yao. Hili laweza kuwa jambo zuri, kwa kuwa linawapa wakati wa kusema na kufanya yale yanayohitaji kusemwa na kufanya. Kwa muumini, mauti imemezwa kwa ushindi:

Angalieni, nawaambia ninyi siri: hatutalala sote, lakini sote tutabadi lika - kwa dakika moja, kufumba na kufumbua, wakati wa parapanda ya mwisho. Kwa maana tarumbeta italia, na wafu watafu fuliwa wasiwe na uharibifu, nasi tutabadi lishwa. Maana sharti huu uharibikao uvae kuto haribika, nao huu wa kufa uvae kutokufa. Basi huu uharibikao utakapovaa kuto haribika, na huu wa kufa utakapovaa kutokufa, hapo ndipo litakapokuwa lile neno lililo andikwa: "Kifo kimemezwa kwa ushindi. Ewe Kifo, uchungu wako uko wapi? Ewe Kuzimu, ushindi wako uko wapi?"
(1 Wakorintho 15:51-55)

Kifo humuachilia muumini kutoka katika dhambi, mitihani, na mizigo ya maisha haya:

Kwa maana twajua ya kuwa nyumba yetu ya hapa duniani, yaani, hema hii, iki haribiwa, tunalo jengo litokalo kwa Mungu, nyumba isiyofanywa kwa mikono, ya milele mbinguni. Maana katika hili twaugua, tukitamani sana kuvikwa makao yetu yaliyo mbinguni; ikiwa kweli tukiisha kuvikwa, hatuta onekana kuwa uchi. Kwa maana sisi tulio katika hema hii tunaugua, tukilemewa, si kwa

*sababu tunataka kuvuliwa, bali kuvikwa zaidi, ili kile kinachoweza
kuſa kimezwe na uzima. (2 Wakorintho 5:1-4)*

Muumini anapokufa, ni ya thamani machoni pa Mungu:

*Ina thamani machoni pa Bwana mauti ya watakatifu wake.
(Zaburi 116:15)*

Wakati wa kifo, mwamini mara moja huingia kwenye uwepo wa Bwana.

*Tuna ujasiri, naam, tunaona vema kutokuwamo katika mwili na
kuwa pamoja na Bwana.
(2 Wakorintho 5:8)*

- Wasaidie kuzingatia umilele na mambo mazuri yanayongoja Mbinguni. Ona Ufunuo sura ya 21 na 22 .

Ikiwa mfungwa aliyehukumiwa kifo anakuomba uwepo wakati wa kunyongwa ili kutoa usaidizi wa kiroho, fanya hivyo ikiwa jela inakuruhusu. Unaweza kusaidia kuifanya iwe nyumba ya utukufu inayokuja badala ya tukio la kutisha, kwa maana kweli, mfungwa aliyehukumiwa kifo ambaye amekuwa kiumbe kipyä katika Kristo atatoka moja kwa moja kutoka katika chumba hicho cha kifo hadi kwenye uwepo wa Mungu!

*Hakuna Vifundo vya Mlango Hapa
Na Catherine Thompson
Safu ya Kifo ya California kwa Wanawake*

"Nimefuatwa mara kadhaa na marafiki na washirika ili niweke mawazo yangu kwenye karatasi. Hadi hivi majuzi, niliepuka wazo hilo. Lakini siku chache zilizopita mgeni anayechunguza kitengo chetu aliniuliza jinsi ninavyokabiliana na kifo na kukabiliana na serikali ikiwezekana kuchukua maisha yangu. Mtu mwingine aliuliza kama nilikuwa sawa kwa sababu mimi huwa silalamiki na huwa na tabasamu.

"Kile ambacho hakuna anayetambua ni kwamba nilikuwa na tabasamu langu la mwisho la kweli mnamo Juni 13, 1990. Siku iliyofuata, rafiki yangu wa karibu sana, msiri wangu, na upendo wa maisha yangu ulichukuliwa kutoka kwangu na uhalifu mkali sana. Hiyo ilikuwa siku ya mwisho naweza kusema ukweli nilihisi furaha ya dhati na kuonyesha tabasamu la kweli.

"Kupitia uzoefu huu nimejifunza kile ninachokiita Zaburi tatu za kila siku za kuwepo kwangu: Uvumilivu, ustahimilivu, na usafi. Ninachukua siku moja kwa wakati na kuna siku kadhaa lazima nichukue saa moja kwa wakati.

"Kuna mambo ambayo niliyachukulia kwa uzito maisha yangu yote ambayo sasa nayaona kuwa pendeleo, kama vile kupiga simu, kwenda nje ili kupata juu na hewa safi, au hata mambo rahisi kama vile kugeuza kipigo cha mlango au kufungua dirisha. Hakuna vifungo vya mlango hapa. Mlango wangu unadhibitiwa kielektroniki na afisa wa kurekebisha tabia kutoka kwa kibanda cha kudhibiti.

"Kama raia mwenye tija katika jamii, nilipiga kura kupinga hukumu ya kifo. Nahisi Mungu amehesabu siku zetu zote hapa duniani na hampi mwanadamu mamlaka ya kubadili hilo. Hakuna mtu, awe mhalifu au jamii, mwenye haki ya kuua. Ninakaa na kusubiri serikali iteue wakili wa kuniwakilisha kwenye rufaa kwa sababu sina uwezo wa kununua haki. Katika jamii yetu, haki, kama kila kitu kingine, inakuja na tag kubwa ya bei.

"Wakati huo huo, mimi hutumia siku zangu kudumisha heshima yangu. Uhuru wangu ulichukuliwa na moyo wangu ulivunjika, lakini hakuna mtu anayeweza kuchukua hadhi yangu.

KUJIPIMA KWA SURA YA NANE

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu:

---

2. Fanya muhtasari wa mapendekezo yaliyotolewa katika sura hii kuhusu jinsi ya kuanzisha huduma ya watu wanaosubiri kunyongwa.

---

3. Jadili miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kuwahudumia wafungwa waliohukumiwa kifo.

---

4. Jadili mapendekezo yaliyotolewa katika sura hii ya kumsaidia mfungwa aliyehukumiwa kifo kukabili kifo.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA TISA

Huduma ya Baada ya Gereza

AYA MUHIMU:

.. .Kuyafumbua macho ya vipofu, kuwatoa gerezani waliofungwa, kuwatoa wale walioketi gizani katika nyumba ya kufungwa. (Isaya 42:7)

MALENGO:

- Tambua mahitaji ya kawaida ya wakosaji wa zamani.
- Eleza aina za huduma za baada ya kifungo.
- Orodhesha hatua za kuanzisha huduma baada ya kifungo.
- Amua nafasi yako katika huduma ya baada ya kifungo.

UTANGULIZI

Baadhi ya wafungwa huachiliwa baada ya kutumikia kifungo chao chote kama ilivyoagizwa na sheria. Wengine wanaweza kubadilishiwa hukumu kulingana na ushahidi mpya. Katika baadhi ya mamlaka za kisheria, baada ya kumaliza sehemu ya kifungo chao, wafungwa wanastahili kwenda mbele ya bodi ya parole. Iwapo watapewa msamaha kabla ya kumaliza kifungo chao, wanaachiliwa kwa masharti fulani, kama vile kuripoti mara kwa mara kwa afisa wa parole, kutoshirikiana na wahalifu wa zamani, na vizuizi vinavyosimamia mipango ya maisha na kazi. Masharti ya kuachiliwa hutofautiana na kwa kawaida huwekwa na mahakama, bodi ya parole, au afisa wa parole.

Wafungwa wanaoachiliwa kutoka gerezani wana mahitaji mengi wanapoingia tena kwenye jamii. Sura hii itakusaidia kutambua mahitaji haya, kuelewa aina mbalimbali za huduma za baada ya kifungo, na kufafanua jukumu lako katika kuwashudumia wahalifu wa zamani.

MAHITAJI YA ALIYEKUWA MHALIFU

Baadhi ya wafungwa wamebarikiwa kurudi kwa familia zinazowasaidia au makanisa wanapoachiliwa kutoka gerezani, lakini ikiwa hawana mtandao wa usaidizi kama huo basi huduma ya baada ya kifungo ni muhimu sana.

Jifunze mengi iwezekanavyo kuhusu mfungwa kabla ya kuachiliwa. Amua ujuzi wake wa kazi na kiwango cha elimu. Jua mahali anapofanya paroli (wakati mwengine inahitajika kwamba mfungwa aende eneo fulani la kijiografia). Jadili mipango na kasisi na mamlaka ya taasisi inayofaa kabla ya kuzungumza na mfungwa kuhusu msamaha. Usiahidi chochote ikiwa huwezi kutekeleza.

Kila mtu ni tofauti na ana mahitaji ya kipekee, lakini hapa kuna baadhi ya mahitaji ya kawaida ambayo wakosaji wengi wa zamani hushiriki baada ya kuondolewa kutoka kwa taasisi.

- Anahitaji kukubalika katika kanisa la mtaa linalomlea na kumsaidia ili aweze kukua kiroho. Mwalike aende kanisani nawe. Keti nao wakati wa ibada na waalike kula mlo au vitafunio nawe baadaye.
- Anahitaji nyumba, chakula, na mavazi. Wafungwa ambao hawana nguo za mitaani wanahitaji "sanduku la parole" lenye nguo, chupi na viatu ambavyo anaweza kuвая anapotoka nje ya eneo la taasisi.
- Anahitaji kuandaa wasifu, kutafuta mafunzo ya ufundi stadi, na kupata kazi.
- Anaweza kuhitaji ushauri wa kifedha (misingi ya kupanga bajeti, kutunza fedha za kibinagsi, n.k.) Usitoe usaidizi wa kifedha kibinagsi kwa mkosaji wa zamani. Ni bora usaidizi wa kifedha upitishwe kuititia kanisa lako au wasimamizi wa programu ya baada ya kifungo.
- Ushauri wa familia ni muhimu ikiwa anajaribu kuunganisha familia yake.
- Anaweza kuhitaji ushauri wa ziada wa kibinagsi kwa madawa ya kulevyo, pombe, ngono, au kamari. Waumini ambao wamejitolea kwa Kristo wanaweza kupata majaribu ya kulevyo moja ya vita vyao vya kwanza vya kiroho nje.
- Iwapo amefungwa kwa muda mrefu, anaweza kuhitaji usaidizi wa maamuzi rahisi hata kwa sababu wafungwa wana chaguzi ndogo za kufanya maamuzi gerezani.
- Anahitaji msaada wa mtandao wa marafiki ambao watampenda na kumkubali, kumuombea na pamoja naye, na kumsaidia kutatua shida.

HUDUMA ZA BAADA YA MAGEREZA

Kuna aina tofauti za huduma za baada ya kifungo ambazo unaweza kutaka kuanzisha na/au ambazo mfungwa anaweza kuelekezwa:

-Nyumba ya Kikristo ya nusu-wei: Hii ni nyumba ya kikundi kwa wahalifu wa zamani na inaitwa "*half-way au nusu-wei*" kwa sababu ni mpito kati ya gereza na kurudi katika jamii ya kawaida. Aina hii ya huduma kwa kawaida hutoa nyumba, chakula, ushauri na usaidizi wa kuweka kazi. Washiriki wanaweza kubaki hapo kwa muda uliowekwa ulioamriwa na mamlaka au hadi wapate kazi na nyumba. Baadhi ya nyumba za vikundi zina programu ya uanafunzi na washiriki wanatakiwa kukamilisha programu kabla ya kuondoka wenyewe. Ukianzisha nyumba ya nusu-way, ni muhimu kuwa na sheria kali kuhusu madawa ya kulevyo, pombe, marufuku ya kutotoka nje, na viwango vingine vya jumla vya tabia.

-Misheni ya uokoaji ya Mtaa: Misheni za uokoaji mara nyingi huwakubali wakosaji wa zamani katika ufuasi wao na programu za ufundi.

-Programu za Kiserikali au zinazoendeshwa na watu binafsi: Baadhi ya maeneo yana programu za serikali au za kibinafsi ili kusaidia wakosaji wa zamani kuunganishwa tena katika jamii. Hizi zinaweza kujumuisha nyumba za kikundi, ushauri wa ufundi, na usaidizi mwingine.

-Programu za Kanisa: Kanisa la mtaa linaweza kuchagua kuanzisha kikundi cha wakosaji wa zamani, kutoa usaidizi katika makazi, ushauri, na upangaji kazi. Wamiliki wa biashara kanisani wanaweza kuajiriwa ili kumpa mfanyakazi wa zamani kazi. Kanisa moja lilifungua mkahawa wa vyakula vya haraka ambao uliendeshwa kabisa na wahalifu wa zamani ambao walikuwa wamekabidhi maisha yao kwa Kristo.

-Vyuu vya Kikristo na shule za Biblia: Baadhi hutoa ufadhilli wa masomo, chumba, na bodi kwa wahalifu wa zamani wanaoahidi. Ikiwa wewe ni msimamizi wa chuo cha Kikristo au shule ya Biblia, hii itakuwa huduma nzuri sana ya baada ya gerezani kutoa.

KUANZISHA HUDUMA YA MAGEREZA

Hapa kuna hatua tano za kuanzisha huduma ya baada ya kifungo:

HATUA YA KWANZA: Ombo.

Mambo yote yanachochewa na maombi. Ombo juu ya kile ambacho Mungu angependa ufanye katika eneo la huduma za baada ya kifungo.

HATUA YA PILI: Wasiliana na kiongozi wako wa kiroho.

Ikiwa wewe ni mchungaji, shauriana na bodi yako. Ikiwa wewe ni mshiriki wa kanisa, zungumza na mchungaji wako. Hii ni muhimu kwa sababu kadhaa:

- Ni adabu ya kawaida.
  - Viongozi wa kiroho wanaweza kukuongoza na kutoa mchango muhimu kwako.
  - Kiongozi wako wa kiroho anaweza kuwa tayari ana mipango ya huduma hiyo.
- Ikiwa ndivyo, kuwa sehemu yake, usiidhoofishe.

HATUA YA TATU: Fanya uchambuzi.

Hapa kuna baadhi ya maswali ya kujibu katika uchambuzi wako:

-Je, kuna huduma za baada ya kifungo? Ikiwa ndivyo, ni nini?
(Unaweza kutaka kuwa sehemu ya huduma ya baada ya kifungo ambayo tayari ipo.)

-Je, kuna mahitaji gani katika jamii yako kuhusu rasilimali za baada ya kifungo?

-Je, wewe na/au kanisa lako unaweza kutimiza mahitaji gani? (Jaribu kutorudia juhudi za mashirika mengine ya Kikristo. Tunapaswa kukamilishana, si kushindana sisi kwa sisi.)

HATUA YA NNE: Tembelea huduma kama hiyo.

Ukiamua kuanzisha huduma ya baada ya kifungo, tembelea huduma kama hiyo iliyopo mahali pengine. Jifunze kutokana na mafanikio na kushindwa kwao.

HATUA YA TANO: Amua masuala ya shirika.

Hapa kuna baadhi ya masuala ya shirika kuamua:

-Ufadhilli: Huduma za baada ya kifungo zinahitaji rasilimali fedha. Amua jinsi fedha zitakavyopatikana na uandae bajeti ya uendeshaji.

-Vifaa: Ni aina gani ya kituo kinahitajika? Je, itakuwa iko wapi? Je, unaweza kupata idhini zinazohitajika na serikali ya mtaa ili kupata kituo katika eneo unalozingatia?

-Utumishi: Nani ataendesha huduma ya baada ya kifungo? Je, ni sifa gani zinazohitajika? Je nafasi hizo zitalipwa au kujitolea?

KUAMUA NAFASI YAKO

Je, jukumu lako litakuwa nini katika huduma ya baada ya kifungo? Inategemea majibu ya maswali yafuatayo:

-Ni nini kinaruhusiwa na taasisi unayohudumu? Baadhi ya taasisi zinakataza watu wa kujitolea wanaohudumu ndani ya gereza kufanya kazi na wafungwa baada ya kuachiliwa. Wanababu kwamba ikiwa mfungwa atarudi gerezani, wanaweza kuwa wanamfahamu sana mtu aliyejitlea au kuonyeshwa upendeleo maalum kwa sababu ya uhusiano wao nje ya taasisi.

-Uko wapi ufanisi zaidi? Je, unawahudumia kwa ufanisi zaidi wafungwa walio ndani au baada ya kuachiliwa kutoka gerezani? Maslahi yako na maono yako wapi? Ni nini kinakupa furaha kubwa zaidi na matokeo makubwa zaidi ya kiroho?

-Je, una mapungufu gani ya muda na nguvu? Huwezi kuwa kila kitu kwa kila mtu. Kutokana na muda wa kibinagsi na vizuizi vya nishati, unaweza kuhitaji kujifungia kwa kuhudumia wafungwa ama ndani au baada ya kuachiliwa, lakini si vyote viwili.

Ikiwa taasisi ambayo unahudumu ndani ya gereza hairuhusu kuhusika kwako na wafungwa unapoachiliwa au huna muda au mzigo kwa huduma za baada ya kifungo, basi unaweza kutumika kama wakala wa rufaa tu. Tengeneza orodha ya makanisa, watu binagsi, au mashirika ya makanisa yanayohusika na huduma za baada ya kifungo na uwaelekeze wafungwa kwao.

Bila kujali ushiriki wako, jukumu lako linapaswa kuwa la rafiki na mwezeshaji. Usiwe mkongojo kwa mfungwa. Kuwa inapatikana, lakini usimsumbue. Himiza kujitegemea na kumtegemea Mungu.

KUJITAHINI KWA SURA YA TISA

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Ni yapi baadhi ya mahitaji ya kawaida ya wakosaji wa zamani yaliyojadiliwa katika sura hii?

---

2. Orodhesha baadhi ya aina za huduma za baada ya kifungo.

---

3. Orodhesha hatua za kuanzisha huduma ya baada ya kifungo.

---

4. Ni maswali gani matatu yanapaswa kuamua jukumu lako katika huduma ya baada ya kifungo?

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA KUMI

Taipolojia ya Taasisi na Mahabusu

AYA MUHIMU:

Roho ya Bwana MUNGU i juu yangu; kwa sababu Bwana amenitia mafuta kuwashubiri wanyenyeketu habari njema; amenituma ili kuwaganga waliovunjika moyo, kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao... (Isaya 61:1).

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Kuonyesha uelewa wa viwango vya usalama wa taasisi.
- Jadili tofauti kati ya jela, magereza na vifaa vingine.
- Jadili typolojia ya kawaida ya wafungwa.
- Eleza jinsi ya kukabiliana na wafungwa wanaodumisha kutokuwa na hatia.

UTANGULIZI

Je, wafungwa wengine wanachukuliwa kuwa hatari zaidi kuliko wengine? Je, kuna tofauti yoyote kati ya jela na jela? Je, wafungwa wana sifa zozote zinazofanana? Je, unamjibu vipi mtu ambaye anadumisha kutokuwa na hatia? Haya ni masuala muhimu ambayo yanashughulikiwa katika sura hii.

AINA YA TAASISI

Kila jela na jela ni za kipekee, lakini taasisi nyingi zimeainishwa kulingana na aina ya wafungwa wanaowaweka:

-Taasisi za ulinzi wa kiwango cha juu: Wafungwa hawa wa nyumbani ambaa ni hatari zaidi, labda kutokana na aina ya uhalifu wao au tabia zao gerezani. Safu za vifo kawaida huwekwa katika taasisi za usalama za juu. Wafungwa hawa wana uangalizi wa karibu sana na ushiriki wao katika programu za kitaasisi zinazoendeshwa na watu wa kujitolea wakati mwengine huzuiliwa.

-Taasisi za usalama wa kati: Hawa ni wafungwa wenye jeuri kidogo ambaa hawana hatari kubwa ya usalama au kutoroka. Hazihitaji uangalizi mwangi na kwa kawaida wanaruhusiwa kushiriki kwa uhuru katika programu za kidini.

-Taasisi za usalama za kiwango cha chini zaidi: Hizi zinaundwa na wafungwa walio karibu na tarehe yao ya kuachiliwa, waliofungwa kwa uhalifu usio na vurugu, au ambaa wamejithibitisha

kuwa wa kutegemewa na wa kutegemewa. Wanaweza hata kufanya kazi nje ya gereza mara kwa mara na kwa kawaida wana uhuru wa kushiriki katika programu za kidini.

Baadhi ya taasisi zina viwango vyote vitatu vya usalama katika maeneo mbalimbali ya kituo kimoja. Kila moja ya viwango hivi hupatikana katika jela pia. Taasisi wakati mwingine huamuru sare za rangi tofauti kutambua viwango mbalimbali vya usalama.

Pia kuna magereza ya kibinagsi ambayo yana mkataba na serikali kuwarekebisha wafungwa. Katika siku za hivi karibuni, aina mpya za magereza pia zinajitokeza ambazo zinasisitiza urekebishaji badala ya adhabu. Kwa zaidi juu ya hili, tafiti mfano wa gereza la Norway kwenye Mtandao. Mbinu hii inaenea kwa baadhi ya taasisi nchini Marekani.

TOFAUTI KATI YA JELA NA MAGEREZA

Ingawa jela na magereza wote wakosaji wa nyumbani, kuna tofauti kati ya hizo mbili. Wafungwa wa gereza wamehukumiwa, kuhukumiwa na kuhukumiwa. Jela kwa kawaida ni mahali pa kuingilia wafungwa wote. Wafungwa wengi wa gereza bado hawajahukumiwa kwa lolote. Wengi wao wanazuiliwa wakisubiri kesi zao kusikilizwa. Baadhi wanashikiliwa wakisubiri hukumu. Huenda wengine wanatumikia vifungo vifupi hivi kwamba hairuhusu kuwapeleka gerezani.

Idadi ya wafungwa ni tulivu. Watu hutumikia masharti marefu, kwa hivyo una muda zaidi wa kufanya kazi nao. Idadi ya jela ni ya muda mfupi sana. Watu wanazuiliwa jela tu wakisubiri kesi, kuhukumiwa au kutumikia vifungo vifupi. Muda wako pamoja nao ni mdogo.

Baadhi ya magereza yana angalau vifaa na programu za ushauri nasaha na urekebishaji, lakini magereza mengi yana machache au hayana kabisa. Magereza huwa na vifaa bora vya mikutano ya kikundi kama vile ibada za kanisa na mafunzo ya Biblia ya kikundi.

Hali za kimwili, kihisia, na kisaikoloja za wafungwa si nzuri kuliko zile za magerezani. Kwa kawaida hakuna faragha ambapo unaweza kuzungumza na wafungwa binagsi katika magereza na wana fursa chache za kupanga programu. Wafungwa katika magereza mara nyingi huchoshwa, hawana utulivu, na waoga. Zaidi ya yote, kutokuwa na uhakika hutawala maisha yao.

AINA NYINGINE ZA VITU

Aina zingine za programu za kufungwa ni pamoja na:

-Vituo vya kuachilia kazi: Vifaa hivi huruhusu mfungwa kushikilia kazi katika jamii wakati wa mchana na kurudi kituoni kwa kufungwa usiku.

-Halfway House: Waliosamehewa wanatakiwa kukaa nyumbani huku wakitafuta ajira na makazi ya kudumu. Wanaweza pia kuhitajika kukamilisha ushauri au programu fulani za mafunzo zinazotolewa na halfway house.

-Kambi ya barabarani, kambi ya zimamoto, kambi ya misitu, au shamba la kazi:
Wafungwa wanafanya kazi barabarani, wanazima moto, au wanafanya kazi kwenye misitu ya umma au shamba.

-Kizuizini, ukumbi wa watoto, au kituo cha kurekebisha: Majengo haya ni ya wahalifu vijana kuwekwa tofauti na wafungwa wakubwa.

Licha ya mazingira yenyne kukengeusha, magereza, magereza, na mipango mingine ya adhabu ni baadhi ya mashamba makubwa zaidi ya mavuno ya kiroho ulimwenguni. Yesu alikuwa na dakika chache tu na mwizi aliyekuwa akifa msalabani, lakini hatima yake ilibadilishwa kwa umilele wote.

AINA ZA WAFUNGWA

Kila mfungwa ni wa kipekee. Mungu anampenda kila mmoja na hataki ye yeyote apotee. Hakuna mfungwa "wa kawaida" machoni pa Mungu, lakini kuna baadhi ya sifa za kawaida ambazo zitakusaidia kuelewa baadhi ya masuala.

-Elimu: Mara nyingi, kiwango cha elimu cha wafungwa ni cha chini.

-Mazingira ya nyumbani: Mara nyingi wafungwa hutoka katika nyumba ambazo kulikuwa na unyanyasaji, talaka, usimamizi mdogo, na hakuna nidhamu.

-Mafunzo ya ufundi: Wafungwa wengi wana mafunzo kidogo au hawana kabisa. Huenda hawakufanikiwa kupata au kudumisha kazi ya kuajiriwa au kufanya kazi katika kazi zenye malipo duni.

-Taswira ya kibinasi: Wafungwa mara nyingi huwa na sifa ya chini kwa sababu wamekataliwa na jamii, marafiki, au familia.

-Wasifu wa kihisia: Wafungwa wengi wanakabiliwa na hatia juu ya kile wamefanya au kuweka familia zao na marafiki kuitia. Unyogovu, kukata tamaa, na uadui ni kawaida.

-Wajibu wa kijamii: Wafungwa wakati mwengine wana hisia ndogo ya uwajibikaji wa kijamii. Wanaweza kuhisi hakuna majuto kwa uhalifu wao au kwamba walipata "mapumziko mabaya" kutoka kwa mfumo kwa kuja gerezani.

-Makosa ya kawaida: Makosa manne yanachangia wafungwa wengi katika nchi nyingi: Wizi, wizi, mauaji na ukiukaji wa mihadarati. Sababu nyingine za kufungwa ni makosa ya kujamiiiana, utekaji nyara, shambulio, utakatishaji fedha, kughushi na utapeli.

Wakati fulani wafungwa huchukua majukumu mbalimbali gerezani ambayo unapaswa kuyafahamu unapowahudumia:

Wasumbufu wanaweza kujaribu kuvuruga darasa kwa kuuliza maswali yasiyo na majibu. Wanaweza kujaribu kumwaga hadithi za kashfa kuhusu kanisa na wahudumu au

kugeuza muda wa ushuhuda kuwa kipindi cha masikitiko. Dumisha udhibiti wa mukutano kwa kuendelea kukirejesha kikundi kwenye somo lililopo.

-Watafutaji wa kudumu huitikia kila mwito wa madhabahuni kwa sababu ya kutokuelewa uongofu unahu nini, nia ya kukupendeza, au kwa sababu wameishi kama mwenye dhambi tangu walipoitikia mara ya mwisho. Endelea kuwapokea kwa uchangamfu na kuwasaidia kusitawisha usalama katika uhusiano wao na Mungu.

-Wadanganyifu ni wale ambao wanaweza kuwa wa kuvutia na wanaokubalika, lakini jaribu kukutumia kutimiza malengo yao wenyewe. Rudia “Jinsi ya Kuepuka Kuweka Mipangilio” katika Sura ya Kumi na Moja ya mwongozo huu kwa mapendekezo ya jinsi ya kuyashughulikia.

-Wafungwa waliowekwa kitaasisi ni wale ambao wamefungwa kwa muda mrefu na wana matatizo ya kufanya kazi mbali na mazingira ya kitaasisi. Wakirudi gerezani baada ya kuachiliwa huru, usivunjike moyo. Wanaweza kuwa waaminifu katika kukiri kwao kwa Bwana lakini wanahitaji tu ujuzi zaidi wa kurekebisha maisha ya nje.

Kumbuka kwamba sifa hizi si za kweli kwa wafungwa wote. Wengine wamesoma na kushikilia kazi zinazolipa sana kabla ya kufungwa. Wengine wanatoka katika nyumba nzuri na familia zinazosaidiana. Wengine ni watafutaji wanyoofu, wanaotamani kujifunza kumhusu Mungu. Sifa hizi za jumla zinatokana na tafiti za wengi wa wafungwa na zinatumika kwa tabia zinazoonekana kwa wale ambao bado hawaonga kwa Kristo.

Muhimu zaidi, kumbuka kumtazama kila mfungwa si jinsi alivyokuwa, au hata jinsi alivyo. Waone kama wanaume na wanawake mashujaa wa Mungu ambao watakuwa wakati Injili imeathiri maisha yao kwa njia isiyo ya kawaida!

JE, WENGINE HAWANA HATIA KWELI?

Wafungwa wengi hudumisha kutokuwa na hatia. Kwa wengine ambao wana hatia, hii inaweza kuwa njia ya kutoroka. Hawawezi kukabiliana na walichofanya, kwa hiyo wanawazisha au kuwalaumu wengine. Lakini fahamu kwamba baadhi ya wafungwa wanaodumisha kutokuwa na hatia kwa kweli hawana hatia! Kumekuwa na kesi nyingi ambapo wafungwa walichiliwa kutoka gerezani baada ya kuthibitishwa pasipo shaka kwamba walihukumiwa kimakosa. (Hii inawahu pia wafungwa waliohukumiwa kifo!)

Haupo kuhukumu hatia au kutokuwa na hatia kwa mfungwa. Upo hapo ili kuwa rafiki na kuhudumia upendo wa Mungu kwao. Sio lazima ukubaliane au kutokubaliana na madai yao. Waambie utawaombea Mungu achukue kesi yao na haki itendeke.

Mashujaa wengi wa imani katika Biblia waliishia na kumbukumbu za jela. Yusufu alikaa gerezani kwa angalau miaka miwili baada ya kushtakiwa kwa uwongo kwa kujaribu kubaka (Mwanzo 39). Samsoni alifungwa na Wafilisti (Waamuzi 16). Yeremia aliwekwa kwenye shimo

la Mfalme Sedekia mara mbili, mara moja kwa ajili ya mahubiri yasiyopendwa na watu wengi na mara moja aliposhtakiwa kwa uwongo kwa uhaini (Yeremia 32:37).

Mitume kadhaa walitupwa gerezani na viongozi wa kidini (Matendo 5). Herode aliwafunga Yohana Mbatizaji (Mathayo 4) na Petro (Matendo 12), pamoja na Paulo. Mtume Paulo alikuwa na kumbukumbu ndefu gerezani. Alitumikia wakati huko Yerusalem (Matendo 23), Kaisaria (Matendo 23), Filipi (Matendo 16), na Rumi.

Wakristo wamekuwa wamefungwa kwa ajili ya imani yao katika historia ya kanisa. John Bunyan na Dietrich Bonhoeffer ni waumini wawili mashuhuri ambao walikuwa wamefungwa. Uchina wa kisasa, Urusi, mataifa yanayotawaliwa na Waislamu na Kikomunisti, na mataifa mengine yamekuwa na maelfu ya waumini kufungwa na kuuawa.

Yesu alisema kwamba kuwa Mkristo mwaminifu kunaweza kusababisha kufungwa (Mathayo 10 na 24). Kinyume chake, kuwa mfungwa kunaweza pia kusababisha imani, kama mfungwa mmoja aliyehukumiwa kifo aligunduliwa pale Kalvari.

Sikuzote kumbuka: Kuna wanaume na wanawake wakuu wa imani pande zote mbili za ukuta wa gereza.

KUJIPIMA KWA SURA YA KUMI

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Orodhesha na ueleze viwango vyatya kawaada vyatya usalama.

---

3. Jadili tofauti kati ya jela na magereza.

---

4. Je, ni vifaa gani vingine vyatya kifungo vilivyojadiliwa katika sura hii?

---

5. Jadili ulichojifunza katika sura hii kuhusu aina ya wafungwa.

---

6. Unapaswa kushughulikaje na wafungwa wanaodumisha kutokuwa na hatia?

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA KUMI NA MOJA

Kanuni za Mavazi na Usalama

AYA MUHIMU:

Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna mamlaka isiyotoka kwa Mungu, na mamlaka zilizopo zimewekwa na Mungu.
(Warumi 13:1)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Eleza kanuni za mavazi zinazotumika kwa taasisi zote za adhabu.
- Kutoa muhtasari wa kanuni za usalama zinazotumika kwa taasisi zote za adhabu.
- Toa miongozo ya kunusurika katika tukio la mateka.

UTANGULIZI

Taasisi nyingi za adhabu zina kanuni maalum za mavazi na usalama. Hakikisha umeuliza juu ya haya, na uyaombe kwa maandishi ikiwa yanapatikana. Katika sura hii, utajifunza kanuni za jumla za mavazi na usalama zinazotumika kwa taasisi zote. Pia utajifunza jinsi ya kunusurika kwenye tukio la mateka, katika hali adimu ambayo mtu anapaswa kutokea.

MAVAZI YANAYOFAA

Kila jela na gereza huwa na kanuni ya mavazi ambayo inatumika kwa taasisi yao maalum. Kwa mfano, baadhi ya taasisi zinakataza watu wanaojitolea na wageni kuvalaa rangi zinazofanana na sare za wafungwa au walinzi. Hakikisha kuuliza kuhusu sheria za taasisi maalum unayotembelea. Hapa kuna sheria za jumla za mavazi yanayofaa kwa taasisi zote:

- Usivae nguo za kubana, za kubana umbo lako.
- Usivae mavazi yaliyopunguzwa chini.
- Epuka mashati yenyenembo na kauli mbiu kama vazi la nje.
- Hakuna mavazi yanayohusiana na genge.
- Usivae nguo za kuona au za kufichua.
- Hakuna kaptula.
- Kwa wanawake:
  - Nguo au sketi zinapaswa kuja chini ya goti.
  - Epuka mavazi yanayoonyesha mikanda ya chupi.
(taasisi zingine zinapiga marufuku nguo na blauzi zisizo na mikono kwa sababu hii).

Kwa ujumla, vaa mavazi yanayofaa katika ulimwengu wa biashara. Uko hapo kwa biashara kwa Mfalme wa Wafalme!

"Mjitolea mzuri atafuata kila kanuni katika taasisi. Sheria hiyo inaweza kuonekana kuwa ya kijinga, lakini anafurahia kujisalimisha kwake. Mjitolea mmoja anaweza kuharibu mpango mzima kwa kutotii sheria." Kasisi wa Gereza

MSIMBO WA USALAMA

Kila jela na gereza huwa na kanuni za usalama zinazotumika kwa taasisi zao mahususi. Hakikisha kuuliza kuhusu sheria za taasisi unayotembelea. Kuzingatia sheria kutahakikisha kwamba ushuhuda wako wa Kikristo ni halali na kutafanya huduma yako iwe na matokeo. Jifunze na utii sheria zote katika taasisi ya eneo lako.

Hapa kuna sheria za jumla zinazotumika kwa taasisi zote:

1. Acha zifuatazo nyumbani au kwenye gari lako: Mikoba, pochi, mikoba, pesa, vifaa vya kielektroniki na vitu visivyo vya lazima.
2. Daima kubeba kitambulisho. Taasisi nyingi zinasisitiza kitambulisho na picha.
3. Kuwa tayari kuwasilisha kwa utafutaji wakati wowote.
4. Kutana na kufika pamoja kama mnakuja kuhudumu kama kikundi. Baadhi ya taasisi zitakusindikiza hadi unakoenda.
5. Hakikisha kuzingatia kanuni ya mavazi ya taasisi.
6. Kila mara shauriana na kasisi au mfanyakazi unapokuwa na shaka. Usidhani chochote!
7. Ikiwa mnahudumu katika kikundi, weka macho yako kwa kila mmoja, haswa wakati wa kuingia na kutoka kwa taasisi. (Kumbuka: Wanaume wanapaswa kuwaangalia wanawake katika taasisi za kiume na wanawake wafanye vivyo hivyo kwa wanaume katika taasisi za kike.) Usijiepushe na kikundi.
8. Usikimbie kamwe katika taasisi. Kukimbia kwa kawaida kunaonyesha kwamba mtu anafukuzwa au anamfukuza mtu. Inachukuliwa kuwa ishara ya hatari.
9. Jifunze njia yako karibu na taasisi. Usiingize maeneo yoyote yaliyozuiliwa. Tembea kila wakati kwenye njia za barabara. Usichukue njia fupi (zinaweza kusababisha hatari).
10. Jua taratibu za dharura. Baadhi ya taasisi zina kengele katika vyumba vya mikutano au kutoa kengele za kibinagsi au filimbi kwa wanaojitolea. Unatarajiwa kutii afisa wakati amri, amri, maelekezo au maagizo yanatolewa. Hii ni kwa ajili ya ulinzi wako na usalama wa taasisi. Iwapo huwezi kuwa mali wakati wa dharura, jiondoe. Katika tukio la hali inayoathiri sehemu kubwa ya idadi ya wafungwa katika taasisi, programu ya kutembelea na shughuli zingine zinaweza kusimamishwa kwa muda.
11. Katika tukio la dharura ya matibabu na mfungwa, jua utaratibu wa kuitisha msaada wa matibabu.
12. Ikiwa uhalifu umetendwa...
13. -Piga simu kwa msaada mara moja -Salama eneo la uhalifu.
14. -Baki katika udhibiti na utulivu wengine karibu nawe.
15. Usichukue vitu vyovypote vya magendo kwenye taasisi. Hizi ni pamoja na dawa za kulevyta, vilipuzi, pombe na silaha. Pia inajumuisha vitu ambavyo huenda usivifikirie, kwa mfano kitu kama gum ya kutafuna ambayo inaweza kutumika kama ukungu kuweka

alama kwenye funguo au kufuli za jam. Hakikisha kuuliza ni nini kinaruhusiwa kuchukua na wewe.

16. Kamwe usichukue dawa (dawa za kisheria) kwenye taasisi yoyote. Usiingie kwenye taasisi na uwezo wako umeharibika na dawa.
17. Kamwe usichukue kamera au vinasa sauti kwenye viwanja vya gereza bila ruhusa.
18. Usiache kamwe nguo zako (kanzu, sweta, n.k.) ambapo zinaweza kuchukuliwa na kutumiwa na wafungwa katika jaribio la kutoroka.
19. Ukipewa funguo, ziweke juu yako wakati wote. Usiwaweke popote! Ikiwa una jukumu la kufunga na kufunga chumba, hakikisha kupekua chumba kabla ya kufanya hivyo. Angalia vyumba vya duka, chini ya madawati, kona na bafu ili uhakikishe kuwa kuna nafasi.
20. Taasisi nyngi hutoa beji ya utambulisho au kadi kwa watu wa kujitolea. Hakikisha kuvaau kupeba hii na wewe wakati wote kwa misingi ya kitaasisi.

KUJIOKO HALI ZA UTEKAJI

Japo uwezekano wa hali hii ni mdogo, lakini ikiwa unatoa huduma katika taasisi za marekebisho lazima uwe macho na uwezekano wa kuchukuliwa mateka. Miongozo ifuatayo inatumiwa kwa idhini ya Chama cha Marekebisho cha Marekani:

1. Kuwa mwangalifu na mashujaa. Usifanye ujinga.
2. Uwe na ushirikiano na utii matakwa ya watekaji nyara bila kuonekana kuwa mtumwa au pinzani.
3. Tafuta mahali palipohifadhiwa ambapo unaweza kujificha ikiwa mamlaka au wafungwa watajaribu kushambulia eneo lako kwa nguvu.
4. Tulia.
5. Weka wasifu mdogo. Epuka mwonekano wa kuangalia uhalifu ambaa waasi hufanya. Angalia chini au mbali. Epuka kuingilia mijadala au shughuli zao.
6. Usitoe vitisho dhidi ya watekaji nyara au kutoa dalili yoyote kwamba ungeshuhudia dhidi yao. Ikiwa wafungwa wanajaribu kuficha utambulisho wao, usionyeshe kuwa unawatambua.
7. Usisite kutoa kitambulisho chako au nguo zako, kwani wafungwa watazitumia kwa biashara. Kuwa sugu zaidi kwa kubadilishana nguo na mfungwa. Hii inaweza kukuweka katika hatari kubwa zaidi katika kesi ya shambulio la uokoaji na maafisa.
8. Kutokana na mkazo wa hali ya mateka, unaweza kuwa na ugumu wa kuhifadhi maji. Ikiwezekana na tukio la mateka ni la muda mrefu, jaribu kunywa maji na kula ili kuweka nguvu zako.
9. Usiseme au kufanya lolote ili kuamsha uadui au mashaka ya watekaji wako. Usiegeme upande wowote na uwe msikilizaji mzuri ikiwa watekaji wako wanataka kuzungumza. Kuwa mwangalifu kuhusu kutoa mapendekezo kwa watekaji wako kwani unaweza kuwajibika ikiwa kitu unachopendekeza kitaenda vibaya.
10. Fikiria sababu za ushawishi ambazo watekaji nyara wanapaswa kukuweka hai wewe na mateka wengine na sio kukudhuru. Wahimize waruhusu mamlaka kujua mahali ulipo na hali yako. Pendeleza njia zinazowezekana wewe au wengine

wanaweza kuwafaidi watekaji wako katika mazungumzo ambayo yatakuweka huru.

11. Ikiwa wewe, kama mateka, utaishia kutumika kama mpatanishi kati ya wafungwa na mamlaka, wasilisha ujumbe kwa usahihi na kwa utulivu.
12. Iwapo kuna shambulio la maafisa ili kukuokoa, shuka haraka kwenye sakafu na utafute kificho. Weka mikono yako juu ya kichwa chako. Inapofaa, jitambulishes. Usikatae kukamatwa hadi kitambulisho chanya kifanywe.
13. Ingawa ni lazima uonekane huna nia unapozuiliwa, angalia yote uwezayo na uandike madokezo mara baada ya kuachiliwa kwako ili kusaidia katika kufunguliwa mashtaka kwa waasi.

Muhimu zaidi, omba kwa bidii na kudumisha utegemezi wako kwa Roho Mtakatifu. Kumbuka kwamba hakuna kinachotokea bila idhini ya Mungu. Kwa hiyo, kumbuka kwamba “*Mambo yote hufanya kazi pamoja katika kuwapatia mema wale wanaopenda Mungu*” (*Warumi 8:28*). Huna cha kuogopa. Mungu atakuokoa kulingana na mapenzi yake na wakati wake. Ikihitajika, anaweza kutuma majeshi ya malaika kukuokoa!

Ujumbe wa mwisho: Tafadhali usiruhusu mjadala huu unaohitajika wa kanuni za usalama na kuchukua mateka kukukatishe tamaa ya kushiriki katika huduma ya magereza. Uko katika hatari zaidi kwenye barabara kuu za jiji lako kuliko kwenda gerezani! Wafungwa wamejulikana hata kuwakinga watu wanaojitolea dhidi ya watu wanaofanya ghasia kwa sababu walijua wanawajali sana.

KUJIPIMA KWA SURA YA KUMI NA MOJA

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Eleza kanuni za mavazi zinazofaa zinazotumika kwa taasisi zote za adhabu.

---

3. Fanya muhtasari wa kanuni za usalama zinazotumika kwa taasisi zote za adhabu.

---

4. Fanya muhtasari wa miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kunusurika katika tukio la mateka.

---

5. Pata orodha ya kanuni za mavazi na usalama za taasisi unayotembelea au kuhudumu. Ingiza haya katika sehemu ya mwisho (Sura ya Kumi na Tatu) ya mwongozo huu ambao umeundwa kwa nyenzo za kipekee kwa taasisi yako mahususi.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu).

SURA YA KUMI NA MBILI

Kuhusiana na Wafungwa

AYA MUHIMU:

... kwa unyenyekevu akiwarekebisha wapingao, ikiwa labda Mungu atawajalia kutubu, wapate kujua yaliyo kweli, na wapate fahamu zao, na kuukimbia mtego wa Ibilisi, ambao wamechukuliwa mateka naye. kufanya mapenzi yake. (2 Timotheo 2:25-26)

MALENGO:

Baada ya kuhitimisha sura hii utaweza:

- Eleza kanuni ya kwanza ya kuhusiana na wafungwa.
- Fanya muhtasari wa miongozo ya kuhusiana na wafungwa.
- Bainisha "kuweka".
- Eleza jinsi usanidi hutokea.
- Orodhesha njia tatu za kuzuia usanidi.

UTANGULIZI

Kama mshiriki wa timu ya huduma ya magereza, unamwakilisha Yesu Kristo. Wewe ni balozi wake. Kwa matendo yako, mitazamo, maneno, na mwonekano wako, unaweza kusaidia au kuzuia kazi ya Kanisa Lake nyuma ya vifungo.

Kujenga mahusiano si rahisi nje ya gereza na si rahisi ndani ya gereza. Huenda baadhi ya wafungwa hawapendezwi na mambo ya kiroho. Wengine wanaweza kukukataa kabisa. Wengine wanaweza kujaribu kukutumia ili kutimiza malengo yao wenywewe. Huenda ikasaidia kukumbuka mfano wa Yesu wa mpanzi wa mbegu na aina nne za udongo ambao mbegu hiyo iliangukia. Wafungwa, kama kila mtu mwingine, watafaa katika mojawapo ya kategoria hizo. Sura hii inatoa miongozo ya kuhusiana kwa mafanikio na wafungwa katika mazingira ya jela au jela.

KANUNI YA KWANZA

Kanuni ya kwanza inayohusiana na wafungwa: Jifunze na ufuate sheria zote mahususi za taasisi unayohudumu: Hizi ni pamoja na mambo kama vile saa za kutembelea, nani anaweza na hawezu kuingia, nini kinaweza kuletw, wapi unaweza na usiweze kwenda., na kanuni ya mavazi. Sura ya Kumi na Moja ya mwongozo huu inatoa taarifa zaidi kuhusu masuala yanayohusu mavazi na kanuni za usalama ambayo haitarudiwa hapa. Sura hii inahusu uhusiano na wafungwa katika mawasiliano ya kibinaksi na hali za kikundi.

MWONGOZO WA KUHUSIANA NA WAFUNGWA

Wafungwa wamekuwa na mfadhaiko mkubwa katika maisha yao. Wengi wamekumbana na kushindwa mara kwa mara na wanashuku ofa yoyote ya usaidizi au mwongozo. Kufanya kazi na wafungwa hakuwezi kupunguzwa kwa njia ya kawaida. Mengi yataachwa kwa uamuzi wako mzuri na uongozi wa Roho Mtakatifu. Ifuatayo ni miongozo ya jumla, hata hivyo, ya kutumia kuhusiana na wafungwa:

- Usianzishe facade au ujitetengenezee hali maalum. Jieleze kwa dhati. Wajulishe wafungwa kuwa uko huko kwa sababu ya kujali kweli, kwa sababu ndivyo Bwana atakavyokufanya ufanye. Kama mtu wa kujitolea, utachunguzwa na kujaribiwa ili kuona kama wewe ni halisi. Wafungwa wataona jinsi ulivyo kabla ya kusikiliza unachosema. Hawajali ni kiasi gani unajua mpaka wajue ni kiasi gani unajali. Kuwa mwaminifu. Wafungwa ni nyeti sana kwa unafiki na udanganyifu.
- Jifunze kadri uwezavyo lugha inayohusiana na gereza ili uweze kuelewa, lakini uwe mwangalifu katika kuitumia. Kunaweza kuwa na maana za hila ambazo hujui.
- Jifunze kuwasilisha ujumbe wa wokovu kwa njia ilio wazi na rahisi. Maneno makubwa kama vile “upatanisho” na “upatanisho” hayana maana kubwa kwa mfungwa wa kawaida.
- Kuwa mwangalifu katika vipindi vya shida ambavyo ni pamoja na mara tu baada ya kukamatwa, wiki chache za kwanza gerezani, kabla na mara baada ya kesi, rufaa inapokataliwa, na kabla tu ya kuachiliwa. Likizo, nyakati za kupoteza kwa kifo cha marafiki au familia, na talaka na mwenzi wa ndoa ni nyakati nyingine ngumu.
- Maana unachosema. Ndiyo ni ndiyo, hapana ni hapana. Kuwa thabiti na haki. Utekelezaji wa sheria kwa baadhi na kuzipumzisha kwa wengine ni kinyume na haki.
- Kuwa msaidizi, kutia moyo, na thabiti. Kuwa na urafiki, lakini sio kufahamiana kupita kiasi. Kuwa mwaminifu, mwenye malengo, na asiyeidhinisha inapohitajika.
- Heshima ni muhimu. Ni lazima uheshimu ubinagsi wa mfungwa na haki zake za kimsingi. Epuka ubaguzi na hisia za kuwa bora. Jibu kwa mahitaji na maslahi ya mfungwa. Mara tu unapopata heshima na uaminifu wa mfungwa, atakuwa wazi kwako.
- Usiwaruhusu wakaaji kamwe wakudanganye kwa hadithi zilizoigizwa kupita kiasi za kushtakiwa kwa uwongo, kufungwa jela isivyo haki, au kutendewa unyama. Hizi mara nyingi hutumiwa kuamsha huruma au kukudanganya. Ikiwa unafikiri

hadithi hiyo ni ya kweli, na katika hali nyingine inaweza kuwa, mfulishe mfungwa nia yako ya kuishiriki na kasisi.

- Kamwe usitoe kauli za uchochezi au matamshi ya ovyo kwa wafanyakazi au wafungwa kuhusu vikundi vya kisiasa, makabila, jinsia, vikundi vingine vya kidini, wafanyakazi wa magereza, wakaazi binafsi, au wafanyakazi wengine wa kujitolea wa huduma ya magereza.
- Usifkirie kuwa mfungwa hana hatia au ana hatia na hautoi ushauri wa kisheria au ushauri. Wewe si mwanasheria au hakimu.
- Uisionyeshe kamwe maelezo ya kibinafsi kuhusu maisha ya wafanyakazi wa magereza, watu waliojitlea, au wafungwa wengine.
- Sera nzuri ni kutoa tu ahadi ambazo unajua unaweza kuzitimiza na ambazo zinaruhusiwa na taasisi, na kutoa chache iwezekanavyo. Unapokataa ombi eleza kwa nini ni muhimu na ueleze majuto yako.
- Mojawapo ya njia bora za kuepuka kufahamiana katika mpangilio wa kikundi ni kuongea na kila mshiriki wa timu ya huduma, pamoja na wafungwa, kama "kaka" au "dada", kwa kutumia jina la kwanza au la mwisho. (Hii si lazima katika kutembeleana kwa mtu mmoja-mmoja au kuwasiliana na mfungwa.)
- Usitoe anwani yako ya nyumbani au nambari ya simu mara kwa mara. Taasisi zingine hufanya iwe ghali kwa wakaazi kupiga simu, hata za ndani, na kwa kawaida unatarajiwa kulipa gharama. Ikiwa utatoa nambari yako, tambua ni mara ngapi unataka kupokea simu.
- Usiulize kamwe kwa nini mtu yuko gerezani. Hii inaweza kuwa ya aibu na hauhitaji kujua kwa nini yuko hapo ili kumwelekeza kwa Kristo. Baadhi ya wafungwa wanataka kukuambia kuhusu kesi yao, na ikiwa watafanya hivyo, basi sikiliza, utie moyo, na usali pamoja nao.
- Jilinde dhidi ya kuzoeana kupita kiasi, haswa maendeleo ya asili ya ngono. Uhushiano wako na wafungwa unapaswa kuwa wa kitaalamu. Linda hisia zako, hasa ikiwa wewe ni wa jinsia tofauti. Maonyesho ya mapenzi yatakufanya upoteze hadhi yako ya kujitolea. Iwapo mfungwa anafanya jambo lisilofaa, lishughulikie ipasavyo kisha umfulishe kasisi au msimamizi. Kwa uchache, ni mtihani kuona nini kikomo chako ni.
- Usijihuvishe na shughuli za biashara ya kibinafsi kwa wakaazi.
- Usishtuke au kushangazwa na chochote wafungwa wanaweza kusema au jinsi wanavyosema.

- Kamwe usijaribu kwa makusudi kuwashawishi wafungwa kubadili upendeleo wao wa kidini. Uko hapo kushiriki Injili, na Mungu atafanya mabadiliko ambayo ni muhimu.
- Pata heshima kwako mwenyewe. Onyesha wazi kuwa hutadanganywa. Hali ikitokea ambayo unaona kuwa ya kutiliwa shaka, wasiliana na maofisa wa gereza ili uhakikishe jinsi inavyopaswa kushughulikiwa.
- Tarajia uadui. Mfungwa, aliyelemewa na matatizo, anaweza kukukabili kwa uadui. Nyakati kama hizo, usilazimishe mazungumzo na usijibu kwa chuki, kejeli, au hali ya wasiwasi. Weka utulivu wako, puuza uadui, au uondoe kwa muda. Nafasi ni kwamba mfungwa atapata utulivu wake. Daima onyesha upendo wa Mungu usio na masharti.
- Usitambulishé kupita kiasi. Usijichukulie matatizo ya mfungwa. Sio shida zako. Kujitambulisha kupita kiasi na wafungwa kunawenza kuleta hali ya sisi/wao: "Wana makosa kukuhusu."
- Usitarajie shukrani. Huenda usipokee shukrani au onyesho lolote la shukrani kutoka kwa mfungwa. Anaweza kuhisi, lakini hawezi kujua jinsi ya kuielezea. Hata hivyo, jitihada zako zitathaminiwa na kuthawabishwa na Mungu.
- Lazima uweke mipaka. Wafungwa wengine watakusukuma hadi utakaposema kuacha. Jinsi ngumu na mbali wanavyosukuma itategemea kile unachoruhusu. Usikubali maelewano.
- Acha shida zako za kibinagsi nyumbani. Wafungwa wana matatizo yao ya kutosha. Hawana haja ya kubebeshwa mzigo wako.
- Kwa hali ya wastani na ya kustahimili, kila mara inamaanisha kuwa unatarajia mtazamo na mwitikio sahihi kutoka kwa wafungwa.
- Usionyeshe kutokuwa na uhakika hata kidogo kuhusu mwenendo wa kitendo chako. Ni lazima uwe kiongozi kwa maana kali ya neno hilo, lakini pia ujue na uzingatie mipaka ya mamlaka yako.
- Usionyeshe kuwa umekasirishwa na maneno machafu, matusi au matusi kwa namna yoyote ile, bali usikubali kuendelea mbele yako.
- Onyesha shukrani wakati tabia imekuwa ya kusifiwa--“Nyinyi mlikuwa wazuri usiku wa leo. Makini sana!”
- Iwapo wafungwa wanaomba barua za mapendekezo kwa majaji na mamlaka nyingine za haki ya jinai, wajulishe utalipeleka ombi hili kwa kasisi kwa ajili ya

tathmini na hatua zinazowezekana. Usiandike barua kwa mfungwa isipokuwa sheria za gereza zinakuruhusu kufanya hivi.

- Hudumu kupitia ushauri binafsi. Ushauri nasaha hutoa uhusiano wa kirafiki na wa kuunga mkono kwa yule anayetafuta majibu au suluhisho la shida. Uhusiano wa aina hii unaweza kufanyaika mwishoni mwa ibada au kipindi cha funzo la Biblia, wakati ambapo wafungwa fulani wanaweza kutaka kuzungumza juu ya yale waliyosikia au kuwa na tatizo la kuzungumza. Mara nyingi huwa hawatafuti suluhu. Wanataka tu mtu wa kusikiliza na kuwa rafiki wa kutia moyo na kutegemeza.
- Hupaswi kufichua taarifa za siri kwa mtu yeoyote asiye na haki rasmi nazo wala kuzitumia kwa manufaa au manufaa yako. Ni lazima uweze kukabiliana na matatizo ya kiroho ya mtu binafsi kana kwamba hujui lolote kuhusu uhalifu wake. Weka maswala yanayojadiliwa katika ushauri kuwa siri isipokuwa kama ni tishio kwa usalama wa taasisi au utajifunza kuwa mfungwa ana nia ya kufanya kitu kikali kwake au kwa mtu mwingine. Katika hali hizi, usimwambie kwamba utairipoti, lakini ripoti.
- Kuwa msikilizaji mzuri. Sio lazima uwe na majibu kwa kila kitu, lakini wajulishe kuwa Mungu anafanya! Ikiwa unafikiri mtu anahitaji ushauri rasmi, mtie moyo kuutafuta kupitia njia za kitaasisi.
- Usimfanyie maamuzi mfungwa kwa hali yoyote ile. Wasaidie kufanya maamuzi yao wenyewe. Hii inahimiza uwajibikaji kwa maisha yao wenyewe. Pia huwazuia wasikulaumu ikiwa mambo yataenda vibaya.
- Usimhukumu mfungwa kwa sura, msamiati au namna ya kuzungumza. Waone wafungwa kama watu binafsi. Usifanye dhana kulingana na jumla.
- Usikatize mara moja ikiwa unaona kuwa taarifa si sahihi. Endelea kusikiliza!
- Usiwakemee au kuwahoji kuhusu hali zao za awali au walichokuwa wamefanya ili wafungwe. Wengi tayari wana taswira mbaya ya kibinafsi.
- Kuwa mvumilivu. Madhara chanya ya subira yako kwa mfungwa huenda yasiwe na uvutano madhubuti kwa muda. Zaidi ya yote, usikate tamaa. Jitahidi sana, omnia, na umuachie Mungu matokeo.

KUEPUKA KUWEKEWA MTEGO

Mchanga mwelesi ni sehemu ya mchanga inayofanana na nyingine yoyote juu ya uso, lakini ni sehemu hatari ya ardhi ambayo inaweza kukunyonya na kugharimu maisha yako. Sio kama inavyoonekana kwenye uso. Hii mara nyingi ni kweli katika mahusiano. Watu sio kila wakati kama wanavyoonekana juu ya uso. Ingawa sio wafungwa wote wamezama katika tabia ya

uhalifu, wengi wao wana tabia hiyo na kwa sababu hiyo ni lazima ujifunze jinsi ya kuepuka kuanzishwa katika mazingira ya kitaasisi.

KUWEKA MTEGO AU MPANGILIO NI NINI?

"Mpangilio" ni hali ambapo unalazimishwa kuhtatarisha imani yako mwenyewe, viwango, au sheria za kitaasisi. Unadanganywa katika hali ya maelewano, na kisha kutumwa na mfungwa ili kupokea upendeleo au ulanguzi kama vile dawa za kulevyta, pombe, n.k.

MPANGILIO HUTOKEAJE?

M pangilio kawaida unaendelea kama ifuatavyo:

Uchunguzi: Wafungwa kwanza wanaona uwezo wako au kutoweza kufanya kazi chini ya mkazo, kiwango chako cha uvumilivu, kama unafuata au kutofuata sheria, na jinsi utakavyochukua amri katika hali ngumu.

Upimaji: Kabla ya hitimisho lolote kufanya, wafungwa hujaribu mawazo yao kukuhusu kwa njia ndogo. Hii inaweza kujumuisha mambo kama vile maombi yasiyoidhinishwa ya vifaa na nyenzo, kuomba upendeleo, kukwepa sheria, kushawishi huruma yako, au kujaribu kukushirikisha katika mazungumzo ya karibu. Ikiwa utakubali katika "maeneo haya madogo," basi wewe ni mgombeaji mkuu wa usanidi.

Mipangilio: Ikiwa utahatarisha sheria ndogo au kujihusisha na tabia isiyofaa, basi mfungwa hutumia ukiukaji huu kama kigezo kupata kile walichokuwa wakitaka kwa muda wote. Watatishia kuuambia utawala kuhusu ukiukaji wako wa sheria hapo awali au kukujulisha kwamba umedanganywa kufanya jambo lisilo halali. Wanatumia hii kama lever kupata kile wanachotaka, labda magendo kama vile dawa za kulevyta, pombe, au upendeleo mwengine.

KUKOMESHA MIPANGILIO:

Unaweza kukomesha usanidi kwa . . .

-Kudumisha mtazamo wa kitaaluma: Weledi ni neno linalotumika kuelezea mtazamo maalum kuhusu huduma katika magereza na magereza. Ustadi unamaanisha kwamba viwango na mtindo wako wa maisha unapaswa kuwa bora zaidi kuliko viwango na mtindo wa maisha wa watu wengi waliofungwa gerezani. Wewe si mtaalamu ikiwa unatumia jargon ya mfungwa, lugha chafu, au kudanganya sheria za taasisi.

-Kuepuka kufahamiana: Weka tofauti kati ya urafiki na kufahamiana. Unajulikana sana ikiwa unaruhusu kuchukua uhuru. Kutekeleza sheria kwa mtu mmoja lakini kuzipumzisha kwa wengine ni mfano mmoja. Kushiriki katika mazungumzo ya karibu au kuahidi mambo ambayo hayako ndani ya wigo wa mamlaka yako.

-Kukataa kukiuka sheria chini ya hali yoyote: Mpangilio daima unahuishisha ukiukaji wa awali wa sheria. Kataa kukiuka sheria chini ya hali yoyote.

-Kuripoti mara moja jaribio la kusanidi: Ikiwa utajipata umenaswa katika usanidi, ripoti mara moja kwa kasisi au utawala.

Mwanzo mpya

“Mimi ni mfungwa aliyehukumiwa, nimehukumiwa kifungo cha maisha bila parole, nimehukumiwa kufia jela. Nimejifunza kwamba unapohisi kwamba umepoteza kila kitu, Mungu ataonyesha kwamba umepata mengi zaidi kuliko ambayo ulimwengu huu unaweza kutoa.

“Gereza ni mahali ambapo Bwana anaweza kututengenezea zana muhimu ambazo zinaweza kudumu maishani mwa kuabudu na kusifu, iwe tunatumikia miezi sita au kifungo cha maisha. Kadiri ninavyojifunza Biblia, ndivyo ninavyotamani kujua zaidi kuhusu Kristo. Kadiri ninavyokaa gerezani, ndivyo shauku yangu ya kushirikiana na watu wanaoishi maisha ya kumcha Mungu na ushirika pamoja nao inavyoongezeka. Gereza ni mahali ambapo Bwana anaweza kufanya baadhi ya kazi yake bora zaidi.

“Gereza haihitaji kuwa mwisho wa maisha. Inaweza kuwa mwanzo mpya, hata kwa mtu aliye na kifungo cha maisha jela.” (R.S.)

KUJITAHINI KWA SURA YA KUMI NA MBILI

1. Andika mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

---

2. Je, ni kanuni gani ya kwanza ya kuhusiana vizuri na wafungwa?

---

3. Fanya muhtasari wa angalau miongozo minne ya kuhusiana na wafungwa iliyotolewa katika sura hii.

---

4. Mpangilio ni nini?

---

5. Mpangilio hutokeaje?

---

6. Orodhesha njia nne za kuzuia usanidi.

(Majibu ya kujipima binafsi yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

SURA YA KUMI NA TATU

Miongozo ya Mtu Binafsi

Sura hii imetolewa kwa ajili ya kuingiza miongozo maalum ya kipekee kwa taasisi ambayo utakuwa unahudumu. Hapa kuna baadhi ya vipengele vilivyopendekezwa vya kuingiza katika sehemu hii ya mwongozo:

-Chati ya shirika kwa huduma yako ya magereza na/au ile ya taasisi ambayo utakuwa unahudumu. (Chati ya shirika inaonyesha nani ni sehemu ya huduma yako na unawajibika kwa nani ndani ya taasisi.)

-Sheria za mavazi na usalama mahususi kwa taasisi yako.

-Mwongozo wa kile ambacho wewe na timu yako ya huduma mnaweza kuleta au kutuma katika taasisi ambayo mnahudumu: Biblia? Mafunzo ya Biblia? Trakti? CD au DVD? Vyombo vya muziki?

-Maelekezo mahususi kwa wafungwa wanaowatembelea, ikijumuisha siku na saa za kuwatembelea na nini kinaweza na kisichoweza kuletwa au kutumwa.

-Mwongozo wa kuendana na wafungwa na vitu ambavyo vinaweza kutumwa kwa njia ya barua.

-Ramani ya taasisi.

-Tiriri kutoka kwa mafunzo ya kazini yanayotolewa na taasisi.

-Orodha za rufaa za mashirika na huduma zinazosaidia wafungwa walioachiliwa huru kwa nyumba, kazi, mavazi, fedha n.k.

-Kama wewe ni kasisi au mratibu wa kujitolea na umetengeneza nyenzo za mafunzo za kipekee kwa taasisi yako, ingiza nyenzo hizi katika sehemu hii.

-Kama wewe ni mwalimu wa chuo cha Biblia, weka maelezo yako ya mihadhara na vitini kuhusu huduma ya magereza katika sehemu hii.

HITIMISHO

... lakini Neno la Mungu halifungwi. (2 Timotheo 2:9)

Yesu yuko katika jela ya eneo lako. Anatumikia kifungo. . .

“Ndipo wenyе haki watamjibu, wakisema, Bwana, tulikuona lini? . . . kifungoni, na kuja kwenu? ’ Naye Mfalme atajibu, na kuwaambia, ‘Amin, amin, nawaambia, kadiri mliviyomtendea mmoja wa hao ndugu zangu walio wadogo, mlinitendea Mimi. ’” (Mathayo 25:37-40)

Kwa mtazamo wa kiroho, hakuna thamani inayoweza kuwekwa kwenye nafsi ya mwanamume, mwanamke, au kijana:

“Kwani itamfaidia mtu nini kuupata ulimwengu wote, na kupata hasara ya nafsi yake? Au mtu atatoa nini badala ya nafsi yake?” (Mathayo 16:26)

Kwa mtazamo wa kifedha tu, kila mtu anayezuiliwa nje ya jela huokoa maelfu ya dola kwa mwaka katika gharama za moja kwa moja za kufungwa. Hii hajumuishi gharama za huduma za kijamii kwa familia zao zinazotolewa na baadhi ya serikali, wala hajumuishi gharama kubwa za kibinadamu kwa familia au michango ya kiuchumi ambayo mfungwa angetoa ikiwa ataajiriwa kwa faida.

Kwa kukubali mamlaka ya huduma za jela na magereza--kwa kuandamana bila woga kupita safu za waya za wembe na nguzo za walini wenye silaha--unaingia kwenye kina kirefu cha kuzimu duniani kuchimba vito vya thamani kwa ajili ya Bwana.

Kutakuwa na wengine ambao hawatapokea ujumbe wako. Kutakuwa na wengine ambao watakiri, lakini sio wamiliki kabisa. Kutakuwa na wengine ambao watarudi kwenye njia zao za zamani. Lakini kumbuka...

-Mungu alianza na mwanamume na mwanamke wenye urithi kamili ambao waliishi katika mazingira kamilifu, na wote wawili walishindwa.

-Yesu alipofunua kwamba lazima ateseke, wanafunzi wengi waliacha kumfuata kwa sababu hawakuwa tayari kulipa gharama.

-Katika saa zake za mwisho, wanafunzi wa Kristo waliosalia walikimbia, mmoja akamkana, na mmoja akamsaliti.

Usipime thamani ya huduma za jela na magereza kwa kushindwa kwako. Pima thamani yake kwa mafanikio yako. Wewe ni sehemu ya mtandao wa dunia nzima ambao unabadilisha ulimwengu, jela moja na jela kwa wakati mmoja na mtu mmoja kwa wakati mmoja.

Kuna changamoto nyingi kwa huduma ya jela na magereza, lakini pia kuna thawabu kubwa. Wafanyakazi wa kujitolea mara nyingi huanza kufanya kazi na wafungwa na wahalifu wa zamani wakifikiri, "Nitaenda mahali hapa pa giza na kuchukua upendo wa Mungu." Mara nyingi, wao hujitokeza wakashuhudia, "Nimepata zaidi ya nilivyotoa."

Kwa kukubali mamlaka ya huduma ya jela na magereza unakuwa sehemu ya timu ya kusisimua, mtandao wa ulimwenguni pote wa wafanyakazi wa kujitolea ambao wanakusanya vito vyatatu.

Watakuwa wangu, asema Bwana wa majeshi, siku ile nitakapowafanya kuwa vyombo vyangu; nami nitawaachilia kama vile mtu amwachiliavyo mwanaawe mwenyewe anayemtumikia. (Malaki 3:17)

Endelea kuinua wana na binti wa kiroho hadi Bwana arudi:

- Usikate tamaa kamwe.
- Kamwe usipoteze maono.
- Usikate tamaa kwa mfungwa.
- Usiache kamwe.

"Inua macho yako pande zote, utazame; wana wako watakuja kutoka mbali, na binti zako watanyonywa kando yako." (Isaya 60:4)

Maisha...Katika Uvuli wa Mauti

Ni Jumapili ya Pasaka, na jua kali linapenya mawingu likiangazia mji wetu wa bonde la California ya Kati kwa joto lake. Hii ni siku ya kusherehekeea maisha, lakini maadhisho yetu ya Pasaka yatatupeleka kwenye vivuli vya kifo. Tunakualika uje pamoja. Ni sherehe ya maisha ndani ya Yesu ambayo hutashau hivi karibuni. Tunaingia Kituo cha Wanawake cha California ya Kati kupitia lango nyingi na vituo vya ukaguzi. Gereza hili lina wafungwa wapatao 4,000 kwa sasa, wakiwemo wafungwa walio na ulinzi mkali, wanaohukumiwa kifo. Mahali tunapoahimisha uffuo ni katika uvuli wa mauti, kama vile kaburi tupu katika Yerusalemu lilivyo kwenye uvuli wa Kilima cha Golgotha. Tumezungukwa na safu mbili za waya wa wembe na uzio mbaya wa umeme unaopita kati yao. Juu yetu kunaonekana minara ya walinzi wenye silaha na kuvuka yadi kuu kwa mbali kunaonekana picha nzuri ya jengo la watu waliosubiri kuuawa huko California kwa ajili ya wanawake.

Ibada yetu haijaratibiwa kuanza hadi saa sita mchana, lakini saa 10:30 asubuhi, wanawake tayari wamejipanga. Kufikia 11 a.m., tunafungua kanisa na tunajazwa mara moja. Kuna wanawake wanaopanga kuta na jukwaa, wamesimama nyuma, na nje wakichungulia kupitia madirisha. Wanawake wengi wamejichora tattoo na badala yake wana sura ngumu, lakini wamekuja hapa leo kupokea ujumbe wa maisha. Tunapofungua huduma, chumba hulipuka kwa msisimko. Tunapojuuika pamoja katika kusifu na kuabudu, mfungwa mmoja anapiga kinanda, mwininge ngoma za bongo, wa tatu anadumisha mdundo kwenye seti kamili ya ngoma. Ongeza matari na maracas kadhaa kwa hili, kwaya ilijojuishwa na mdundo wa roho, na uimbaji wa shauku zaidi unaweza kufikiria! Mfungwa anapohitimisha aina za wimbo mmoja mmoja unaoitwa "Damu," kimya huangukia hadhira yetu tofauti.

Tunashiriki ujumbe kuhusu kifo na uffuo wa Yesu Kristo wenye kichwa "Bustani Nne za Mungu." Kutoka katika bustani ya Edeni ambako damu ilimwagika kwa ajili ya Adamu na Hawa, tunasafiri kupitia kurasa za Neno la Mungu hadi kwenye bustani ya Gethsemane ambako Yesu alitoka jasho matone makubwa ya damu, hadi kwenye bustani kwenye miguu ya kilima cha Golgotha ambako damu ilitoka. msalaba. Kisha tunazingatia bustani ya mioyo yetu, ambapo damu ya Yesu lazima pia kutiririka kwa ajili ya dhambi. Tunapoitisha ahadi, mikono huinuliwa kwenye chumba chote na muujiza hutokea: Maisha ya kiroho huchukua nafasi ya kifo cha kiroho. Unaweza kuhisi mabadiliko na kuyaona kwenye nyuso za wanawake.

Mara nyingi tumekuwa tukiulizwa, "Kwa nini unaenda kwenye gereza hilo na kuwapotenza muda watu hao? Hujui kwamba wengi wao watarudi tu kwenye taasisi hiyo tena na tena? Unafikiri kweli unaweza kuwabadilisha?" Jibu letu ni, "Hapani, hatuwezi kuzibadilisha. Lakini programu tunayoendesha ina kiwango cha mafanikio cha 100% wakati wanafunzi wanajumuisha ukweli wake katika maisha yao. Uhakikisho wetu wa chuma umeandikwa katika Yoshua 1:8: "Kitabu hiki sheria isiondoke kinywani mwako, bali upatanishe mchana na usiku, upate kuangalia kutenda sawasawa na maneno yote yaliyoandikwa humo. Maana ndipo utakapoifanikisha njia yako, kisha ndipo utakapositawi sana."

NYONGEZA YA KWANZA

Kamusi

Huhitaji kujua lugha ya mfungwa ili kuendesha huduma ya jela na magereza, lakini baadhi ya istilahi za kimsingi zinazotumiwa mara kwa mara katika magereza ni muhimu. Masharti yafuatayo ni ya kawaida katika magereza kote Marekani.

Kumbuka: Ikiwa unatayarisha mwongozo huu kwa matumizi katika nchi nyingine, unaweza kutaka kuondoa sehemu hii na ubadilishe moja zaidi inayofaa kwa taasisi yako.

Sehemu ya Matangazo: Mgawanyiko wa Utawala. Kuwekwa katika kitengo kinachodhibitiwa kwa usalama na usalama wa taasisi. Pia inaitwa "shimo."

Siku nzima: Hukumu ya maisha, kama vile "Anafanya siku nzima . . ."

Beji: Mlinzi, afisa wa kurekebisha tabia.

Banga: kisu. Pia huitwa burner au shank.

Nyama ya ng'ombe: Malipo ya kinidhamu, kama vile "kukamata nyama ya ng'ombe."

Nyumba Kubwa: Gereza.

Shindano Kubwa: Sindano ya kali ya sumu. Pia inaitwa "sindano."

Karamu ya blanketi: Kutupa blanketi juu ya mfungwa anayedharauliwa, ili asiweze kutambua mshambuliaji.

Vipofu: Eneo ambalo maafisa wa marekebisho hawawezi kuona.

Vitabu: Akaunti ya hazina ya amana. Pesa zote zinazopokelewa na mfungwa huwekwa kwenye akaunti ya amana na zinaweza kutolewa kwa ununuzi wa kantini, maagizo maalum, ada ya posta na gharama nyinginez.

Sanduku: Katoni ya sigara.

Fahali: Mlinzi.

Banki: Mtu ambaye mfungwa hulala naye kitanda kimoja.

C-faili: Faili kuu. Taarifa muhimu zilihifadhiwa kwa kila mfungwa.

Simu: Muda wa matukio maalum, k.m., simu ya barua pepe au simu ya wagonjwa. Inaweza kujulikana katika baadhi ya maeneo kama wito.

Simu: Muda wa matukio maalum, k.m., simu ya barua pepe au simu ya wagonjwa. Inaweza kujulikana katika baadhi ya maeneo kama wito.

Kambi: Vyombo vya chini vya usalama kwa kazi ya kuzima moto na uhifadhi.

Mwenza wa Seli: Mwenzake.

Mnyororo: Hutumika mfungwa anapohamishwa hadi kitengo kingine. "Aliondoka kwenye mnyororo jana."

Krono: Maelezo ya taarifa ya maafisa wa magereza yanayoandika maamuzi ya uainishaji, makosa madogo ya kinidhamu, maagizo ya matibabu, na takriban kila kitu kingine ambacho kinaweza kurekodiwa kwa mfungwa.

Hifadhi: Gereza "duka" la kununua stempu, vyoo, sigara na vitu vingine.

Hesabu: Hesabu ya kitaasisi, inayorudiwa kwa nyakati tofauti kwa siku. Kila kitu kinasimama huku wafanyikazi wa magereza wakihakikisha kuwa hakuna anayekosekana.

Tarehe: Tarehe ya kutolewa.

Dukati: Tiketi za kutembea kwa harakati katika taasisi. Migawo ya kazi, mabadiliko ya seli, simu za wagonjwa, na programu zingine za magereza. Uondoaji wa hazina ya amana kwa droo za kantini.

Samaki: Mfungwa mpya.

Ndoano ya Samaki: Mstari unaotumika kuvuta vitu kutoka seli moja hadi nyingine.

Mstari wa ukungu: Wakati ukungu ni mnene sana kwa wafanyikazi kuchunga kwa karibu, "mstari wa ukungu" utaitwa na wafungwa watawekwa kwenye seli au kitengo chao pekee.

Wakati Mzuri: Mikopo iliyopatikana kwa hukumu ya mtu.

Wakati Mgumu: Kutumikia sentensi kwa njia ngumu.

Shambulizi: Mauaji yaliyopangwa au kuchomwa kisu.

Shimo: Kufungwa kwa upweke, kutengwa, seli za kizuizini za kinidhamu.

Mwenza wa Nyumbani: Mfungwa mwengine kutoka mji wa nyumbani au jirani.

Kileo: pombe iliyotengenezwa nyumbani (au kiini).

Wino: Tatuu.

Ndani: Nyuma ya kuta.

Jaketi: Rekodi ya mfungwa.

Jela: Kituo cha kaunti kwa wafungwa kabla ya kesi au wafungwa wanaotumikia vifungo vifupi.

Wakili wa Jela: Mfungwa ambaye huwasaidia wengine katika kufungua kesi za kisheria.

Kite: Vidokezo au barua. Ujumbe wowote uliopitishwa kwa mfungwa.

Mfungwa wa maisha: Mfungwa anayetumikia kifungo cha maisha.

Kufungia chini: Mfungwa mmoja mmoja, kitengo maalum cha makazi, au gereza zima linaweza kufungwa wakati kuna tishio kwa usalama, idadi ya wafungwa haionekani, au mtu amepotea.

Kitengo cha Kufungia: Kitengo kilichotengwa; kituo cha kurekebisha; kizuizini cha kinidhamu.

L.W.O.P.: Maisha Bila Fursa ya Parole.

Mainline: Pia huitwa "idadi ya watu wote"--kama tofauti na wale wanaosubiri kunyongwa au katika vitengo maalum vyta makazi.

Tengeneza Karatasi: Tengeneza parole.

Mwanadamu: Mlinzi au mamlaka -- "Mtu."

Mtu Anayetembea: Ishara kwamba mlinzi anakuja.

MTA: Mtaalamu wa matibabu.

Ufungashaji: Mfungwa aliyebeba silaha au dawa za kuuza.

PC: Uhifadhi wa ulinzi.

PHU: Kitengo cha Makazi ya Kinga. Sehemu iliyopewa wafungwa ambao hawawezi kupanga mahali popote kwenye mfumo na ambao wanakidhi vigezo fulani.

PIA: Mamlaka ya Sekta ya Magereza.

Kabla: Vifungo vyta awali vyta jela, kuimarisha kifungo cha mtu au kuathiri alama za uainishaji.

Seg: Kutengana (kitengo kilichotengwa au cha nidhamu).

Shakedown: Utafutaji wa seli au eneo la kazi.

Shank: Silaha ya gereza iliyotengenezwa kwa mikono, kwa ujumla ni chombo cha kuchomwa kisu. Pia huitwa shiv au kipande.

Muda mfupi: Mfungwa ambaye ataachiliwa hivi karibuni.

SHU: Kitengo cha Nyumba cha Usalama. Utengano, Shimo.

Snitch: Mtoa habari. Mtu ambaye ameacha majina au shughuli za kumtuhumu mwingine.

Mwiba: Kifaa kinachotumika kupasha joto maji, ambacho huundwa kwa kupachika nyaya za umeme zinazoishi kwenye sahani ya chuma. Inaruhusiwa katika baadhi ya magereza.

Mtaa: Ulimwengu wa nje, kama vile "barabarani."

Yadi: Eneo la mazoezi. Katika kutengwa, yadi inaweza kuwa si kitu zaidi ya "kukimbia mbwa" halisi bila vifaa. Vitengo vingine vinaweza kuwa na uwanja wa mpira wa vikapu, vifaa vyta burudani, au maeneo yenye nyasi.

NYONGEZA YA PILI

Maandiko Yanayohusiana Na Wafungwa

Nyongeza hii itakuwezesha kujifunza marejeo yanayohusu wafungwa/magereza katika Biblia.

Mwanzo 39:11-41:14: Kufungwa kwa Yusufu.

Mwanzo 42:15-20: Yusufu awafunga ndugu zake.

Mwanzo 45:4-8: Yusufu anajidhihirisha kwa ndugu zake.

Hesabu 21:1: Waisraeli wafungwa.

Waamuzi 16:21-25: Samsoni anapofushwa na kufungwa.

1 Wafalme 22:27: Mikaya amefungwa kwa sababu ya huduma yake ya unabii.

2 Wafalme 17:4: Hoshea, mfalme wa Israeli, afungwa na mfalme wa Ashuru kwa kuwa msaliti.

2 Wafalme 24:10-12: Mfalme Yehoyakini wa Israeli anachukuliwa mfungwa na Nebukadneza.

2 Wafalme 25:27-30: Yehoyakini anaachiliwa kutoka gerezani na mfalme mpya wa Babeli.

2 Mambo ya Nyakati 16:7-10: Hanani afungwa na Asa, Mfalme wa Yuda, kwa ajili ya kutoa unabii.

2 Mambo ya Nyakati 18:26 Mikaya anafungwa na Ahabu, mfalme wa Israeli, kwa sababu ya unabii wake.

Zaburi 69:33 Bwana hawadharau wafungwa.

Zaburi 79:11 na 102:20: Ombi kwa Bwana kuwashadhi wale waliohukumiwa kufa.

Zaburi 146:7 Bwana huwaweka huru wafungwa.

Isaya 14:17: Shetani hawaruhusu mateka wake waende nyumbani.

Isaya 24:21-22: Wafalme wa dunia wamefungwa.

Isaya 42:7: Unabii wa kuja kwa Yesu kuwafungua wafungwa gerezani.

Isaya 49:9: Katika siku ya wokovu, Bwana atawaambia waliofungwa na walio gizani wawe huru.

Isaya 53:8: Kufungwa kwa Yesu kulitabiriwa.

Isaya 61:1: Tangazo la mpakwa mafuta wa Bwana kutangaza uhuru kwa wafungwa.

Yeremia 32:1-2: Yeremia kufungwa katika Yuda.

Yeremia 32:6-15: Yeremia ananunua shamba akiwa gerezani.

Yeremia sura ya 33: Bwana anazungumza na Yeremia akiwa gerezani.

Yeremia 36:5: Yeremia anaamuru Neno la Bwana kwa Baruku wakati wa kufungwa kwake.

Yeremia 36:26: Yehoyakimu anajaribu kumtia Yeremia akamatwe.

Yeremia 37:4-38:13 : Akiwa ameshtakiwa kwa uwongo kwamba ameasi, nabii Yeremia apigwa na kufungwa gerezani.

Yeremia 38:28: Yeremia anaendelea kufungwa hadi Yerusalemu inatekwa.

Yeremia 40:1-4: Yeremia anaachiliwa na walini wa kifalme.

Yeremia 52:11: Sedekia, mfalme wa Yerusalemu, anapofushwa na kufungwa gerezani maisha yote na mfalme wa Babeli.

Yeremia 52:31-34: Yehoyakini, Mfalme wa Yuda, anaachiliwa kutoka gerezani na mfalme wa Babeli.

Maombolezo 3:34 Mungu hawatesi wafungwa kwa hiari.

Maombolezo 3:53-55: Yeremia anamsihi Mungu wakati wa kufungwa kwake.

Danieli 3:1-28: Shadraka, Meshaki na Abednego wanatupwa katika tanuru ya moto na kuokolewa na Mungu.

Danieli 6:16-24: Danieli amefungwa katika tundu la simba na anaokolewa na Bwana.

Zekaria 9:11-12: Ahadi ya Mungu ya kuwakomboa wafungwa.

Mathayo 4:12;11:2;14:3,10; Marko 1:4,6:17,27; Luka 3:20: Yohana Mbatizaji anafungwa na kuuawa.

Mathayo 5:25-26: Ni bora kufanya amani na adui ambaye anakupeleka mahakamani. Vinginevyo, kifungo cha jela kinaweza kuja.

Mathayo 18:30 Mtumishi asiye na huruma amfunga jela mtu anayemdal pesa.

Mathayo 25:35, 39, 44: Yesu anasema kwamba watu wanaomtumikia walio gerezani wanamtumikia na kwamba watu wanaopuuza kufanya hivyo wamepuuza kumtumikia.

Mathayo 27:15-21; Marko 15:6; Luka 23:19,25: Baraba anafunguliwa kutoka gerezani badala ya Yesu.

Luka 4:18: Yesu anataja wito wake, ambao ni utimilifu wa Isaya 61:1-3 na unajumuisha huduma kwa wafungwa.

Luka 12:58-59: Patanishwa na adui yako ili uepuke kifungo.

Luka 21:12-13: Yesu anawaambia wanafunzi wake kwamba watafungwa kwa sababu ya jina Lake na kwamba hilo litatokeza kuwa wao mashahidi.

Luka 22:33: Petro anatangaza kwamba yuko tayari kumfuata Yesu gerezani na kifo.

Luka 23:19,25: Kuachiliwa kwa Baraba kwa ombi la watu.

Mathayo 27; Marko 15; Luka 23; Yohana 19: Yesu anachukuliwa mateka na kufa kwa ajili ya dhambi za ulimwengu.

Matendo 4:3: Petro na Yohana wafungwa.

Matendo 5:18-23: Mitume wanafungwa na kisha kuachiliwa na malaika wa Bwana.

Matendo 5:40: Mitume wanaadhibiwa kwa kuhubiri katika jina la Yesu.

Matendo 7:54-60: Stefano, muumini, anauawa kwa ajili ya imani yake.

Matendo 8:3; 9:2, 14, 21: Sauli anawatesa na kuwafunga Wakristo kabla ya kuongoka kwake kwa Kristo.

Matendo 12:1-2: Yakobo, ndugu yake Yohana, anauawa na Herode.

Matendo 12:3-17: Petro anafungwa na kisha kuachiliwa na malaika wa Bwana.

Matendo 12:18-19: Herode anawaua wale waliokuwa wakimlinda Petro.

Matendo 14:19: Paulo anapigwa mawe na umati na kudhaniwa kuwa amekufa.

Matendo 16:25-39: Paulo na Sila wanapigwa na kufungwa. Tetemeko la ardhi linatoka, milango ya gereza inafunguliwa, na minyororo yao inafunguliwa. Askari wa gereza na familia yake wanaokolewa na Paulo na Sila wanaachiliwa na mahakimu.

Matendo 20:22-24: Paulo anatabiri kufungwa kwake huko Yerusalem siku zijazo.

Matendo 21:11: Nabii Agabo anathibitisha kwamba Paulo atafungwa Yerusalem.

Matendo 21:30-35: Umati katika Yerusalem unamkamata Paulo kwa nia ya kumuua. Paulo anaokolewa na askari wa Kirumi.

Matendo 22:24-29: Paulo anashuhudia kwamba hapo awali aliwatesa na kuwafunga Wakristo.

Matendo 23:1-35: Paulo anazungumza mbele ya Sanhedrini na anafungwa.

Matendo sura ya 24: Kesi ya Paulo mbele ya Feliksi na rufaa yake kwa Kaisari.

Matendo sura ya 25: Kesi ya Paulo mbele ya Festo.

Matendo sura ya 26: Kesi ya Paulo mbele ya Agripa.

Matendo sura ya 27:1-28:15: Safari ya Paulo kwenda Rumi akiwa chini ya ulinzi wa askari wa Kirumi.

Matendo 28:17-20: Paulo anazungumza kuhusu kufungwa kwake.

Matendo 28:16: Paulo anaruhusiwa kuishi chini ya kizuizi cha nyumbani pamoja na mlinzi wa kumwangalia.

2 Wakorintho 11:23: Paulo anazungumza kuhusu kufungwa kwake na magumu ambayo ameteseka kwa ajili ya Kristo.

Waefeso 3:1; 4:1: Paulo anasema kwamba yeye ni mfungwa wa Kristo.

Waefeso 6:20: Paulo anasema kwamba yeye ni balozi aliyefungwa minyororo.

Wafilipi 1:11-18: Paulo anasema kwamba kufungwa kwake kumeendeza kazi ya Kristo.

Wakolosai 4:10: Aristarko ni mfungwa mwenzake Paulo.

2 Timotheo 1:8: Paulo anauliza kwamba watu wasione aibu kufungwa kwake kwa ajili ya Kristo.

2 Timotheo 1:16-17: Paulo anambariki Onesiforo kwa huduma yake kwake gerezani.

2 Timotheo 2:9: Paulo anasema kwamba ingawa amefungwa, Neno la Mungu halifungwi.

2 Timotheo 4:16-17: Bwana alisimama kando ya Paulo wakati watu wengine wote walipomwacha kwa sababu ya kufungwa kwake.

Filemoni 1:9-10: Paulo anaomba rehema kwa Onesmo ambaye aliokolewa gerezani.

Filemoni 1:23: Epafra ni mfungwa mwenzake Paulo.

Waebrania 13:3 Wakumbukeni wale waliofungwa kana kwamba ninyi ni wafungwa wenzao.

1 Petro 3:19: Kristo anawahudumia walio gerezani.

2 Petro 2:4; Yuda 1:6: Mungu aliwafunga malaika waliomwasi.

Ufunuo 2:10: Ibilisi atawafunga waumini.

Ufunuo 2:13 Antipa, shahidi mwaminifu wa Mungu, anauawa.

Ufunuo 20:7: Shetani anaachiliwa kutoka gerezani kwa muda mfupi kabla ya kufungwa kwa mwisho katika ziwa la moto.

MAJIBU YA KUJIPIMA

SURA YA KWANZA:

1. . . nilikuwa kifungoni, mkaja kwangu. (Mathayo 25:36)
2. Rejeo kuu la mamlaka ya kimaandiko kwa huduma ya jela ni Mathayo 25:31-40.
3. Yesu ndiye mfano wetu mkuu wa Kibiblia kwa huduma ya gerezani.
4. Sababu nane kwa nini waumini wanapaswa kushirikishwa katika huduma ya magereza ni:
  1. Huduma ya gerezani ina agizo la moja kwa moja la Maandiko (Mathayo 25:39-40).
  2. Tunapaswa kufuata mfano wa Kristo kwa kuwahudumia wafungwa.
  3. Magereza yanakidhi vigezo vya uwanja wowote wa misheni: Watu waliopotea na hitaji la vibarua.
  4. Mungu hapendi ye yeyote apotee
  5. Makasisi hawawezi kuhudumia zaidi ya asilimia ndogo ya wafungwa walio chini ya uangalizi wao.
  6. Magereza na magereza mengi hayana makasisi wa kitaalamu wala huduma za kidini.
  7. Kwa kila mtu aliyefungwa, kuna watu wengine watatu hadi watano walioathirika.
  8. Dini na madhehebu ya uwongo yanawafikia wafungwa. Ni lazima tufike hapo kwanza na Injili ya Yesu Kristo!
5. Malengo ya kiroho ya huduma ya jela na jela ni pamoja na yafuatayo:
  - Kushiriki upendo wa Mungu usio na masharti.
  - Kuwasilisha Injili ya Yesu Kristo kwa namna ambayo wafungwa wataikumbatia na kumpokea Kristo kama Mwokozi.
  - Kuwafanya waamini wapya kuwa wanafunzi wa Neno na kuwafundisha jinsi ya kujifunza Biblia.
  - Kuonyesha nguvu ya maombi na kuwafundisha kuomba.
  - Kuwaongoza wafungwa kupata usoefu wa nguvu ya Mungu ya kubadilisha maisha ambayo itawaweka huru kutokana na hatia, aibu, hisia hasi, na uraibu.
  - Kuhudumia familia za wafungwa.
6. Malengo ya kijamii ya huduma ya jela na magereza ni pamoja na yafuatayo:
  - Kusaidia mfungwa kufanya kazi vyema ndani ya mazingira ya gereza. -Kutoa kiungo kati ya jamii na watu waliofungiwa katika taasisi za marekebisho
  - Kutayarisha wakazi kwa ajili ya kuingia tena katika jamii (kimwili, kiakili, kimaadili na kiroho).

- Kusaidia familia za wafungwa kwa njia za vitendo.
- Kutoa usaidizi wa baada ya kifungo.

7. Injili inatoa wafungwa:

- Msamaha wa dhambi.
- Nafasi ya kusema "samahani."
- Kuachiliwa kutoka kwa hatia na aibu.
- Kukubalika.
- Maadili mapya na mitazamo.
- Mkakati wa kukabiliana na hali ngumu na hisia hasi
- Misingi ya mahusiano ya kweli na ya uaminifu.
- Maisha tele kupitia Yesu Kristo.
- Kusudi jipya la kuishi.
- Uzima wa milele.

SURA YA PILI:

1. . . uwe kielelezo kwao waaminio, katika usemi, na mwenendo, na katika upendo, na katika imani, na katika usafi. (1 Timotheo 4:12)
2. Angalia muhtasari wako dhidi ya orodha ya sifa za kiroho za mfanyakazi wa kujitolea wa huduma ya gereza iliyojadiliwa katika sura hii.
3. Maeneo manne ya maandalizi muhimu kwa huduma ya magereza yenyе ufanisi ni:
  1. Jitayarische katika maombi.
  2. Jitayarische katika Neno.
  3. Jitayarische katika upako wako maalum.
  4. Jitayarische kwa taasisi maalum.

SURA YA TATU:

1. Lakini hawa ni watu walioibiwa na kutekwa; wote wamenaswa katika mashimo, na wamefichwa katika magereza; wako mawindo, wala hapana aokoaye; kwa nyara, wala hapana asemaye, Rudisha! (Isaya 42:22)
2. Linganisha muhtasari wako na hatua za kuanzisha huduma ya gerezani zilizojadiliwa katika sura hii.
3. Huduma mbalimbali ambazo unaweza kutoa katika taasisi ni pamoja na:
  - Kuendesha huduma za kanisa.
  - Kuchukua nafasi ya kasisi.
  - Kutoa programu maalum za muziki au tamthilia.
  - Kuendesha mafunzo ya Biblia.
  - Madarasa ya kufundisha.

- Kuendesha kikundi cha Kikristo kwa wale wenye uraibu.
  - Kusambaza fasihi na Biblia.
  - Kuandaa usiku wa filamu ya Kikristo.
  - Kutoa huduma za kibinafsi ikiwa ni pamoja na. . .
    - Kutoa kozi za mawasiliano za Biblia.
    - Kulinganisha wafungwa na wageni Wakristo.
    - Kulinganisha wafungwa na Wakristo ili kuwaandikia.
    - Kutoa taarifa za rufaa kwa familia.
    - Kurejelea wafungwa kwenye programu za kuachiliwa baada ya kifungo.
4. Baadhi ya njia za kuajiri watu wa kujitolea ni pamoja na:
- Weka notisi kwenye matangazo ya kanisa.
  - Toa tangazo katika ibada za kanisa.
  - Kuajiri katika mikutano ya vikundi vidogo.
  - Kuandaa mabango na kuyaweka katika maeneo ya kimkakati kanisani.
  - Panga "Siku ya Huduma ya Magereza."
5. Linganisha muhtasari wako wa wajitolea wa mafunzo na mjadala katika sura hii.

SURA YA NNE:

1. Nimewaandikia ninyi mambo haya, ninyi mnaoliamini jina la Mwana wa Mungu, ili mjue ya kuwa mna uzima wa milele, na kuendelea kuliamini jina la Mwana wa Mungu. (1 Yohana 5:13)
2. Mambo mawili muhimu ya kufanya unapotaka kuanza kuwasiliana na mfungwa ni:
  - Wasiliana na mamlaka zinazofaa katika taasisi.
  - Pata orodha ya sheria za kuendana na wafungwa katika gereza hilo maalum.
3. Linganisha muhtasari wako na miongozo ya kuendana na wafungwa iliyojadiliwa katika sura hii.

SURA YA TANO:

1. Wakumbukeni walio gerezani kana kwamba ninyi ni wafungwa wenzao, na waliofungwa kudhulumiwa kana kwamba ninyi wenyewe mnateseka. (Waebrania 13:3 , NIV)
2. Kutembelewa kibinafsi ni huduma muhimu kwa sababu:
  - Kila nafsi ina thamani kwa Mungu.
  - Wafungwa wengi hawatahudhuria ibada za kidini.
  - Wafungwa wengi hawajawahi kupata urafiki wa kweli, wa Kimungu, usio na masharti.
  - Ni rahisi kufunguka katika mazingira ya kibinafsi kuliko ya kikundi.
  - Unakuwa daraja la kurudi kwenye jamii kwa mfungwa.
  - Hautakuwa baraka tu, bali utabarikiwa na urafiki wa kweli na mfungwa.

3. Unaweza kujihusisha katika kuwatembelea wafungwa mmoja-mmoja kwa njia zifuatazo:
  - Uliza kuhusu mpango wa kutembelea jela au gereza unapotaka kujitolea.
  - Iwapo taasisi haina mpango ulioandaliwa wa kulinganisha wafungwa na wageni, mwombe kasisi au msimamizi akulinganishe na mfungwa.
  - Watu wanaohudumu ndani ya gereza kwa misingi ya kidini programu pia ni chanzo kizuri.
  - Ikiwezekana, badilishana barua chache na mfungwa kabla ya ziara yako ya kwanza.
4. Linganisha muhtasari wako na miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kutembeleana na mfungwa mmoja mmoja.

SURA YA SITA:

1. Alipowaona makutano, aliwahurumia, kwa sababu walikuwa wamechoka na kutawanyika kama kondoo wasio na mchungaji. (Mathayo 9:36)
2. Baadhi ya aina za mikutano ya kikundi inayoweza kufanya katika magereza na magereza ni pamoja na:
  - Huduma za ibada
  - Masomo ya Biblia
  - Madarasa ya muziki wa Kikristo
  - Mawasilisho ya muziki na tamthilia
  - Maandishi ya Kikristo
  - Vikundi vidogo vinavyotoa mtazamo wa Kikristo kwa uraibu na/au matatizo ya kihisia
  - Madarasa ya wazazi
  - Kozi za chuo cha Biblia
  - Madarasa ya uanafunzi kwa waumini wapya
3. Linganisha muhtasari wako kwa kila eneo na miongozo iliyotolewa katika sura hii.

SURA YA SABA:

1. “... na katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.” (Mwanzo 12:3)
2. Familia ya mfungwa mara nyingi huwa katika mzozo kwa sababu mwanafamilia anapokamatwa huzua wasiwasi mkubwa, woga, na kutokuwa na uhakika. Familia imegawanyika. Watoto hupata aibu na hasara mzazi anapokuwa gerezani.
3. Unaweza kuhudumia familia za wafungwa kuitia njia zifuatazo:
  - Usafiri na ukarimu
  - Taarifa
  - Huduma za kijamii
  - Ajira

- Nyumba, chakula, mavazi na fedha
  - Ushauri
  - Kutoa zawadi kwa hafla maalum kama Krismasi na siku za kuzaliwa
  - Nyumba ya kanisa
4. Mambo mawili muhimu unapaswa kufanya kabla ya kuwasiliana na familia ya mfungwa ni:
    1. Wasiliana na kasisi au utawala katika jela au gereza ambalo unahudumu.
    2. Pata ruhusa ya maandishi kutoka kwa mfungwa ili familia na taasisi ijue una kibali chake.
  5. Linganisha muhtasari wako na miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kuhudumia familia za wafungwa.

SURA YA NANE:

1. Kuugua kwake mfungwa na kukufikilie; kwa kadiri ya ukuu wa uweza wako uwahifadhi wale walioandikiwa kufa. (Zaburi 79:11)
2. Linganisha muhtasari wako na mapendekezo yaliyotolewa katika sura hii kuhusu jinsi ya kuanzisha huduma ya wanaosubiri kunyongwa.
3. Linganisha mjadala wako na miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kuwahudumia wafungwa waliohukumiwa kifo.
4. Unaweza kumsaidia mfungwa aliyehukumiwa kifo kwa njia zifuatazo:
  - Je, kuna mtu wanahitaji kusamehe? Waongoze katika mchakato.
  - Je, kuna wale ambao anahitaji kuomba msamaha na kuomba msamaha--waathirika, familia zao, familia yake mwenyewe au marafiki?
  - Ikiwa wana watoto wadogo, wahimize kumwandikia mtoto barua maalum ili wapewe wakiwa wakubwa.
  - Je, wana masuala yoyote ya kibiashara yanayohitaji kuhitimishwa?
  - Jadili kifo kwa uwazi na ukweli kwamba kama muumini, hakuna kitu cha kuogopa.
  - Wasaidie kuzingatia umilele na mambo makuu yanayongoja Mbinguni.
  - Wakikuomba uwepo kwenye kifo chao ili kutoa msaada wa kiroho, fanya hivyo ikiwa jela itaruhusu.

SURA YA TISA:

- 1 . . . Kufungua macho ya vipofu, *kuwatoa gerezani waliofungwa*, kuwatoa wale walioketi gizani katika nyumba ya kufungwa. (Isaya 42:7)
2. Baadhi ya mahitaji ya kawaida ya wakosaji wa zamani ni:
  - Anahitaji kukubalika katika kanisa la mtaa linalomlea na kumsaidia ili aweze kukua kiroho.
  - Anahitaji nyumba, chakula, na mavazi.
  - Anahitaji mafunzo ya ufundi stadi na/au kazi.
  - Anaweza kuhitaji ushauri wa kifedha.
  - Ushauri wa familia ni muhimu ikiwa anajaribu kuunganisha familia yake.
  - Anaweza kuhitaji ushauri wa ziada wa kibinagsi kwa uraibu kama vile dawa za kulevya na pombe.
  - Iwapo amefungwa kwa muda mrefu, anaweza kuhitaji msaada hata maamuzi rahisi.
  - Anahitaji mtandao wa msaada wa marafiki ambao watampenda na kumkubali, kuomba kwa na pamoja naye, na umsaidie kutatua matatizo.
3. Huduma za baada ya kifungo ni pamoja na:
  - Mkristo "half way house"
  - Ujumbe wa uokoaji wa ndani
  - Serikali au programu zinazoendeshwa kibinagsi
  - Programu za kanisa
  - Vyuo vya Kikristo na shule za Biblia
4. Hatua za kuanzisha huduma ya baada ya kifungo ni:
  - Hatua ya Kwanza: Ombo
  - Hatua ya Pili: Wasiliana na kiongozi wako wa kiroho
  - Hatua ya Tatu: Fanya uchambuzi
  - Hatua ya Nne: Tembelea huduma kama hiyo
  - Hatua ya Tano: Amua masuala ya shirika
  - Ufadhilli
  - Vifaa
  - Utumishi
5. Maswali matatu ambayo yanafaa kuamua jukumu lako katika huduma ya baada ya kifungo ni:
Je, ni nini kinaruhusiwa na taasisi unayohudumu?
Ambapo ni wewe ufanisi zaidi?
Je, una mapungufu gani ya muda na nishati?

SURA YA KUMI:

1. Roho ya Bwana Mungu i juu yangu; kwa sababu Bwana amenitia mafuta kuwahubiri wanyenyekemu habari njema; amenitura ili kuwaganga waliovunjika moyo,

kuwatangazia mateka uhuru wao, na hao waliofungwa habari za kufunguliwa kwao. . . (Isaya 61:1)

2. Viwango vya usalama vya kawaida ni vya juu, vya kati, vya chini.
3. Wafungwa wa magereza wamehukumiwa na kuhukumiwa. Jela kwa kawaida ni mahali pa kuingilia wafungwa wote. Wafungwa wengi wa gereza bado hawajahukumiwa kwa lolote. Idadi ya wafungwa ni tulivu. Idadi ya jela ni ya muda mfupi sana. Baadhi ya magereza yana angalau vifaa na programu za ushauri nasaha na urekebishaji, lakini magereza mengi yana machache au hayana kabisa. Magereza huwa na vifaa bora vya mikutano ya kikundi kama vile ibada za kanisa na mafunzo ya Biblia ya kikundi. Hali za kimwili, kihisia, na kisaikolojia za wafungwa ni tofauti na si nzuri kuliko zile za magerezani.
4. Baadhi ya vifaa vingine vya kufungwa vilivyojadiliwa katika sura hii ni:
  - Vituo vya kutolea kazi
  - Nyumba ya nusu
  - Kambi ya barabara, kambi ya zima moto, kambi ya misitu, au shamba la kazi
  - Kizuizi, ukumbi wa watoto, au kituo cha kurekebisha tabia
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala juu ya taipolojia ya wafungwa katika sura hii.

SURA YA KUMI NA MOJA:

1. Kila mtu na aitii mamlaka iliyo kuu. Kwa maana hakuna mamlaka isiyotoka kwa Mungu, na mamlaka zilizopo zimewekwa na Mungu. (Warumi 13:1)
2. Linganisha jibu lako kwa mjadala kuhusu kanuni za mavazi zinazofaa katika sura hii.
3. Linganisha muhtasari wako wa misimbo ya usalama na mjadala katika sura hii.
4. Linganisha muhtasari wako na miongozo iliyotolewa katika sura hii ya kunusurika katika tukio la kutekwa nyara.
5. Hakikisha umepata orodha ya kanuni za mavazi na usalama za taasisi unayotembelea au kuhudumu. Ingiza haya katika sehemu ya mwisho (Sura ya Kumi na Tatu) ya mwongozo huu ambao umeundwa kwa nyenzo za kipekee kwa taasisi yako mahususi.

SURA YA KUMI NA MBILI:

- 1 . . . kwa unyenyekevu akiwarekebisha wapingao, ikiwa labda Mungu atawajalia kutubu, wapate kujua yaliyo kweli, na wapate fahamu zao, na kuukimbia mtego wa Ibilisi, ambao ametegwa naye ili mapenzi yake. (2 Timotheo 2:25-26)
2. Kanuni ya kwanza ya uhusiano mzuri na wafungwa ni kujifunza na kufuata sheria.

3. Linganisha muhtasari wako na miongozo ya kuhusiana na wafungwa iliyotolewa katika sura hii.

4. Mpangilio ni hali ambapo unalazimishwa kuhatarisha imani yako mwenyewe, viwango, au sheria za kitaasisi. Unalazimishwa au kulaghaiwa katika hali ya maelewano, na kisha kuchukuliwa fursa na mfungwa kupokea upendeleo au ulangazi kama vile dawa za kulevya, pombe, n.k.

5. Usanidi kawaida huendelea kama ifuatavyo:

Uchunguzi: Wafungwa kwanza wanaona uwezo wako au kutoweza kufanya kazi chini ya mkazo, kiwango chako cha uvumilivu, kama unafuata au kutofuata sheria, na jinsi utakavyochukua amri katika hali ngumu.

Upimaji: Kabla ya hitimisho lolote kufanywa, wafungwa hujaribu mawazo yao kukuhusu kwa vitu kama vile maombi yasiyoidhinishwa ya vifaa na nyenzo, kuomba upendeleo, kukwepa sheria, kudhulumu huruma, au kujaribu kukushirikisha katika mazungumzo ya karibu. Ikiwa utakubali katika "maeneo haya madogo," basi wewe ni mgombeaji mkuu wa usanidi.

Mipangilio: Ikiwa utahatarisha sheria ndogo au unajihuisha na tabia ya karibu au isiyofaa, basi mfungwa anakuweka kwa kutumia hii kama lever kupata kile walichotaka kwa muda wote.

6. Unaweza kuzuia usanidi kwa:

1. Kudumisha mtazamo wa kitaaluma
2. Kuepuka kufahamiana
3. Kukataa kukiuka sheria chini ya hali yoyote
4. Kuripoti mara moja jaribio la kusanidi

SURA YA KUMI NA TATU:

Sura ya mtu binafsi. Hakuna kujipima.